

Josemaría Escrivá

Ét

JOSEMARÍA ESCRIVÁ
ÚT

JOSEMARÍA ESCRIVÁ

ÚT

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
az Apostoli Szentszék Könyvkiadója
Budapest 2002

A mű eredeti címe:
„CAMINO” EDICIONES RIALP S.A. Madrid 1939.

© CAMINO by SCRIPTOR, S.A. (Madrid)

ISBN: 963 361 331 0

Szent István Társulat
1053 Budapest, Kossuth Lajos utca 1.
Felelős kiadó: Dr. Rózsa Huba alelnök
Felelős kiadóvezető: Farkas Olivér igazgató

TARTALOM

A kiadó előszava	7
A szerző	10
A könyv	15
A szerző előszava	16
Jellem	17
Vezetés	27
Imádság	31
Szent tisztaság	37
Szív	42
Önmehtagadás	47
Bűnbánat	53
Lelkiismeretvizsgálat	57
Elhatározások	59
Aggályok	61
Isten jelenléte	63
Természetfölötti élet	65
További elmélkedés a benső életéről	70
Lanyhaság	75
Tanulás	77
Képzés	82
Megszentelődésed síkja	88
Isten szeretete	94
A szeretet	98
Az eszközök	104
A Szűzanya	109
Az Egyház	114

A Szentmise	116
A szentek egysége	119
Áhítatgyakorlatok	121
Hit	125
Alázatosság	128
Engedelmesség	133
Szegénység	136
Tapintatosság	138
Öröm	141
Más erények	143
Viszontagságok	147
Belső küzdelem	152
Az utolsó dolgok	157
Isten akarata	161
Isten dicsősége	165
Prozelitizmus	167
Csekélységek	171
A módszer	174
Lelki gyermekség	179
Gyermekség	183
Hívás	190
Apostol	195
Apostolkodás	201
Állhatatosság	206
Szentírási helyek mutatója	209
Tárgymutató	214

A KIADÓ ELŐSZAVA

 Ilyen szavak ezek, melyeket suttogva mondok, bizalommal, mint barátod, mint testvéred, mint atyád... hogy új gondolat szülessen benned és az megdöbbenés; így jobbra teszed majd életed, – s az imádság és Szeretet útjára térsz (*A szerző előszava*). Ezekkel a szavakkal mutatkozott be a szerző, midőn jelen lélekvizsgálati könyvét – mely azóta világhírűvé vált és melyet európai és amerikai nyelvre, továbbá arab, japán, héber, tugal, és kínai nyelvekre is lefordítottak – a közönségnek ajánlotta.

Mikor a szerző az *Út* című könyvét megírta, mint az ifjúság, családapák, tudósok, munkások és egyszerű emberek vezetője, már nagy lelkipásztori tapasztalattal rendelkezett – később a Római Pápai Akadémia tagja és a Római Kúria különböző osztályainak tanácsosa lett. A könyv lelkipásztori tapasztalatából született és hosszas imádság és elmélkedés útján érett meg termékeny gyümölcssé, hogy a lelkeket *ima és Szeretet útján* az istenfiúság magaslataira emelje amellett, hogy a világ munkájának és nehézségeinek forrójában élnek.

„Én vagyok a világ világossága, aki engem követ nem jár sötétségben, hanem az élet világosságát bírja” (*Jn 8, 12*). Jézus Krisztus követése csakis ennek a világosságnak fényénél lehetséges, áhítatos, bensőséges túlvilági életre van szükség, hogy a földi utak pora, melyen az emberek járnak kénytelenek, tekintetüket el ne homályosítsa az „Országot” illetőleg, „Mely nem erről a földről való” (*Jn 18, 36*).

Emberek milliói, melyek minden néphez és fajhoz tartoznak tanulták meg társadalom különbség nélkül ebből a könyvből, hogy hogyan kell imádkozni, hogyan kell Jézus Krisztust keresni, Vele érintkezésbe lépni, hogy Vele együtt vándoroljanak a lélek intim Emmauszáig. Egyesek Istennek ajánlották magukat és a szüzesség kiváltásával az apostoli cölibátus magaslatára emelkedtek. „Ezek követik a Bárányt, mindenüvé. Ezek megvétettek az emberek sokaságából Isten és a Bárány útján” (*Jel 14, 4*). „Ezekről mondható, hogy követik a Bárányt, bárhová menjen is. Ezek lettek kiválasztva az emberek közül, mint elsődleges áldozat Isten és a Bárány számára.” Mások ezzel szemben Krisztust és a lelkeket, mint házasembereket szolgálják. Ezek, bár nem állanak a cölibátus magaslatán, nem kevésbé méltóképpen és szentül szolgálhatják Krisztust. Ezeknek írja a szerző: *Nevetsz, mert azt mondom neked, hogy a házaselethez van hivatásod? – hát igen, neked ehhez van hivatásod (27. pont).*

Egyesek – és mások – mind: saját hivatásukat követve az *Út*-ban megtalálták azt a fényt és melegséget, mely a túlvilági élet intimitásában az Istennel való egyesüléshez vezet. Joggal mondhatjuk, hogy ez a könyv a modern élet Kempis Tamása, mert kétségtelenül elérte a célt, melyet szerzője maga elé tűzött.

Ennek a könyvnek célzata természetfölötti – ezért ha valaki ezeket a lapokat azzal a szándékkal olvasná, hogy alacsony földi értékeket találjon benne, nem tenne mást, mint-hogy a könyvet és önmagát lealacsonyítsa, a szerző szellemét és apostoli szándékát pedig meghazudtolná.

Hogy az *Út* című könyvet eredménnyel olvassuk, és lelki hasznot merítsünk belőle, szükséges, hogy bizonyos elemi keresztény felkészültséggel, áhítattal, apostoli szellemmel és áldozatkészséggel rendelkezünk.

Biztosítlak, ha ezek a feltételek nem hiányoznak belőled, ha a Mindenható isteni éhséget és szomjúságot helyezett a lelkedbe – lehet, hogy évek múlva veszed majd észre az eredményt –, de ezt a könyvet nem hiába vetted a kezedbe. Sőt, könnyen lehetséges, hogy annak ellenére, hogy nagyon is elmélyedtél a világi életben, egyszer valamikor az utca forgataga és a tömegek hullámozása fölött meghallod Krisztus hatalmas hangját, amely felszólít, hogy: „Szállj le örvendezve, mert ma a te házában akarok maradni. Siess, mert hozzád kívánok vendégül jönni” (*Lk 19, 5*).

A SZERZŐ

Boldog Josemaría Escrivá de Balaguer 1902. január 9-én a spanyolországi Barbastróban született. Huesca tartományban. Tizenöt-tizenhat éves korában tudatosult benne az isteni hívás, és elhatározta, hogy a papi pályára lép. 1918-ban kezdte meg teológiai tanulmányait a logroñoi szemináriumban, majd 1920-ban a San Francisco de Paula szemináriumban, majd Zaragozában folytatta, ahol 1922-től előjárónak nevezték ki. 1923-ban egyházi hatósági engedéllyel világi jogot kezdett tanulni a zaragozai egyetemen, teológiai tanulmányaival párhuzamosan. 1924. december 20-án diakónus-sá, majd 1925 márciusában pappá szentelték.

Az egyházi szolgálatot a perdiguerei plébánián (zaragozai egyházmegye), majd később Zaragozában kezdte meg. 1927-ben érseki engedéllyel Madridba költözik, ahol fáradhatatlan papi tevékenységet folytat minden társadalmi körben. Időt szán a külváros szegényeire és rokkantjaira, a kórházak gyógyíthatatlan betegeire és a haldoklókra. Káplánja volt a *Patronato de Enfermos*, és szociális munkása a *Damas Apostolicas del Sagrado Corazón* szervezetnek. Ugyanakkor professzorként működött az egyetemi akadémián, közben doktori tanulmányait folytatta polgárjogból, amire ebben az időben csak a madridi egyetemen nyílt lehetőség.

1928. október 2-án az Úr megvilágosította előtte, amiről addig csak előérzete volt, és e felismerés alapján megalapította az Opus Dei-t. Mindig hűségesen az Úr akaratához. 1930. február 14-én megértette, hogy az Opus Dei aposto-

liságát a nőkre is ki kell terjeszteni. Így új lehetőség nyílt meg az Egyházban, ami minden társadalmi osztályon belül előmozdítja a szentté válás útjának keresését és az apostoli munka gyakorlását a világban a mindennapi munka megszentelésén keresztül, a hívők nemére való tekintet nélkül.

Az Opus Dei alapítója ettől kezdve – minden lelket magához hívó apostoli céllal – az Isten által rábízott küldetés teljesítésére szentelte életét. 1934-ben nevezték ki a *Patronato de Santa Isabel* rektorává. A spanyol polgárháború idején – élete kockáztatása árán – Madridban majd Burgosban gyakorolta a papi szolgálatot. Boldog Josemaría Escrivának később hosszú időn keresztül kegyetlen támadások miatt kellett szenvednie, amit ő derűvel és természetfeletti lelkierővel viselt el.

1943. február 14-én megalapította a Szent Kereszt Papi Társaságot az Opus Dei elválaszthatatlan társulásaként. Így vált lehetővé, hogy az Opus Dei laikus tagjait pappá szenteljék és a szervezet szolgálatának részeseivé váljanak. Később arra is lehetőség nyílt, hogy a papok az Opus Dei lelkiségével és aszketikájával megosszák egyházmegyei szolgálatukat, ezáltal is keresve a szentté válás útját szolgáló feladataik gyakorlásával, kizárólagosan a kijelölt ordináriusaik fennhatósága alatt.

1946-tól tartózkodási helye véglegesen Róma lett, ott is maradt élete végéig. Az Örök Városból ösztönözte és irányította az Opus Dei növekedését az egész világon. Minden erejével azon munkálkodott, hogy a szervezet férfi és női tagjainak szilárd tanításbeli, aszketikai és apostoli képzést adjon. Amikor az alapító meghalt, az Opus Dei-nek 80 nemzetben belül 60 000 tagja volt.

Boldog Josemaría Escrivá tanácsadója volt a Kánonjogi Kódexet Hitelesen Magyarázó Pápai Bizottságnak, és a

Szemináriumok és Egyetemek Szent Kongregációjának. Tiszteletbeli pápai prelátus és tag a Pápai Római Akadémián, nagykancellár a Navarrai Egyetemen (Pamplona, Spanyolország) és a Piurai Egyetemen (Peru) is.

Boldog Josemaría Escrivá 1975. június 26-án halt meg, évekkel azután, hogy életét az Egyháznak és a pápának ajánlotta fel. A Béke Királynője templomának kriptájába temették el Rómában. 1975. szeptember 15-én egyhangúan választották meg utódjául az Opus Dei püspök-prelátusát, Msgr. Alvaro del Portillót, aki éveken át legközelebbi munkatársa volt az alapítónak.

Az Opus Dei a korai kezdettől fogva élvezte az egyházmegyei hatóságok támogatását, majd 1943-tól elnyerte az *Appositio Manuum*-ot és a Szentszék azt követő jóváhagyását. II. János Pál pápa 1982. november 28-án Személyi Prelatúrává emelte. Ez volt az a jogi státusz, amit Boldog Josemaría Escrivá előre látott és kívánt.

A szentség híre, mely már az Opus Dei alapítójának egész életét kísérte, halála után egyre nagyobb mértékben terjedt el az egész világon, a neki tulajdonított közbenjárásokat kísérő testi-lelki gyógyulásokról szóló tanúságtételek által. Ezek között számos, betegségből történő megmagyarázhatatlan gyógyulás is előfordult. Az öt földrészről érkező levelek nagy száma, közöttük 69 bíboros és közel 1300 püspök levele is elégségesnek bizonyult – a teljes bíborosi kar testületének közel egyharmada –, hogy kérjék a pápától Boldog Josemaría Escrivá személyére vonatkozóan a boldoggá és szenttéavatási eljárás kezdeményezését. 1981. január 30-án a Szenttéavatási Kongregáció megadta a *nihil obstat*-ot az eljárás megkezdéséhez, melyet II. János Pál pápa 1981. február 5-én jóváhagyott.

Rómában és Madridban 1981 és 1986 között két külön

tényfeltáró bizottság vizsgálta Boldog Josemaría Escrivá életét és erényeit. Mindkét eljárás eredményeként és a Teológiai Tanácsadók Kongresszusának és a Szenttéavatási Kongregációhoz tartozó Bíboros és Püspök Tanács tagjainak kedvező véleménye alapján 1990. április 9-én a Szentatya kihirdette Boldog Josemaría Escrivá hősi erényeit, aki így megkapta a „tiszteletreméltó” címet. Ezzel a határozattal befejeződött a jogi eljárás, amely megelőzte az Opus Dei alapítójának 1992. május 17-én Rómában a Szent Péter téren a pápa által vezetett ünnepélyes boldoggá avatási szertartást. 1992. május 21. óta a boldoggá avatott földi maradványai Rómában, a Béke Királynője Prelátusi Templom oltárában nyugszanak, az Opus Dei prelatúrájának székhelyén. Az egész világról imádkozó és hálaadó emberek zarándokolnak ide, akik az Opus Dei alapítójának példája és tanítása nyomán kerültek közelebb Istenhez és olyan emberek sokasága is, akik imájukkal Boldog Josemaría Escrivá közbenjárását kérik.

2001. december 20-án a Szentatya – II. János Pál pápa – hivatalosan elismerte, hogy a Boldog közbenjárása által történt egyik csodának nincs természetes magyarázata, és ezzel Josemaría Escrivá Szentté avatása utolsó szakaszába érkezett. 2002-ben pedig a bíborosi konzisztórium február 26-i ülésén nyilvánosságra hozták a szenttéavatásának az időpontját, amelyre október 6-án kerül sor.

Kiadott munkái a *La Abadesa de las Huelgas* című jogi-teológiai tanulmány és más, sok nyelvre lefordított lelkiismereti könyv: *Camino* (Út), *Santo Rosario, Es Cristo que pasa, Amigos de Dios, Via Crucis* (Keresztút), *Amar a la Iglesia, Surco* (Barázda) és *Forja* (Kovácsützhely). Ezek közül az utolsó öt posztumusz kiadású. A *Conversiones con Mons. Escrivá de Balaguer* című könyv a sajtónak adott interjúk gyűjteménye.

A KÖNYV

Az *Út* hosszú évek lelkipásztori tapasztalatainak terméke, elmélkedésre szánt gondolatok sorozata. Mélységes emberiség és lelkiség útján arra buzdítja az olvasót, hogy a mindennapi élet eseményeiben a természetfelettit keresse. A könyv közvetlensége és bizalmas hangja az olvasót fel szólítja, hogy tartson lelkiismeret-vizsgálatot, ismerje meg önmagát – az ebből fakadó béke, öröm és áldozatkészség imádságos lelkülethez vezetnek.

Az istengyermekség gondolata hatja át ennek a könyvnek minden lapját és csodálatos egységet alkotva megadja a mai embernek a feleletet aggodalmas kérdéseire.

Az olvasók milliói, akik ebben a műben támaszt találtak életük számára – már most – klasszikus magaslatra emelték ezt a könyvet, melyet méltán nevezhetünk a modern élet Kempis Tamásának. Az „*Osservatore Romano*” (1950. III. 24.) azt írja: „Msgr. Escrivá de Balaguer mesterműnél is többet alkotott, mert egyenesen a szívhez szól rövid, világos, tökéletes mondataiban, melyek az *Út*-at alkotják...életszent-ség kódexe, mely azonban a törvénykönyvek merev formáját nélkülözi és a Szerző testvéri szeretetével, atyai gondoskodásával látva és megértve, javít, meggyőz és nem fenyeget.”

A SZERZŐ ELŐSZAVA

Olvasd e tanácsokat lassan,
Nyugodtan, hogy értelmükről elmélkedhess.

Olyan szavak ezek, melyeket suttogva mondok,
Bizalommal, mint barátod, mint testvéred,
mint atyád!

Beszélgetésünket Isten hallgatja!
Semmi újat nem mondok,
Csak felidézem emlékeidet,
Hogy új gondolat szülessen benned
és az megdöbbentsen.

Így jobbá teszed majd életed,
S az imádság és Szeretet útjára térsz.
Végül igazi emberré válsz.

JELLEM

---

1 Életed ne legyen meddő. – Légy hasznos. – Cselekedj. – Ragyogj hited és szereteted fényével.

Apostoli étleteddel tüntesd el azokat az iszapos, piszkos nyomokat, melyeket a gyűlölet tisztátalan magvetői hagytak. – A föld minden útján lobbantsd lángra a krisztusi tüzet, melyet szívedben hordasz.

2 Bárcsak minden cselekedeted és beszéded olyan lenne, hogy aki lát, vagy hall, azt mondhatná: ez az ember Jézus Krisztus életét olvassa!

3 Komolyság. – Ugyan, hagyd már el azt a gyerekes modort; amely legfeljebb éretlen suhanchoz, vagy iskoláshoz illik. – Viselkedésed legyen lelked békéjének és rendjének tükre.

4 Ne mondd: „Ez a természetem... ilyen a jellemem.” Mondd inkább, hogy nem vagy jellem. *Esto vir!* – Légy férfi!

5 Tanulj meg „nem”-et mondani.

6 Fordíts hátat a kísértőnek, mikor azt súgja a füledbe, „miért nehezítet meg önmagadnak az életet?”

7 Szellemed ne legyen kicsinyes – tárd ki szívedet, amíg egyetemessé, „katolikussá” válik.

Ne röpködj, mint a háziszárnyas, amikor úgy szárnyalhatsz, mint a sas.

8 Nyugalom. – Miért lobbansz haragra, mikor tudod, hogy ezzel megbántod Istent, megbántod felebarátodat, önmagadnak kellemetlen órákat szerzel... és végül kénytelen vagy lecsillapodni?

9 Mondd ugyanazt, amit most mondtál, de más hangon, méreg nélkül; – érvelésednek, meglátod, több súlya lesz és ami a fő, nem bántod meg Istent.

10 Ne utasíts rendre senkit az elkövetett hiba miatt addig, amíg neheztelsz. – Várj holnapig, esetleg tovább. – Azután nyugodtan, tisztult szándékkal fedd meg a vétkezőt. – Néhány barátságos szóval többet érsz el, mint háromórai vitával. – Győzd le indulatodat.

11 Akarat. Energia. Példa. – amit meg kell tenni, azt tedd meg... habozás nélkül... megalkuvás nélkül. Enélkül sem Cisneros nem lett volna Cisneros*, sem Ahumadai Teréz Szent Teréz, sem Loyolai Ignác Szent Ignác...

Isten és merészség! *Regnare Christum volumus!* – Azt akarjuk, hogy Krisztus uralkodjék.

---

* *Cisneros* (1436-1517), spanyol bíboros, Spanyolország trónkormányzója és Erzsébet Királynő gyóntatója. Ő kezdte az Egyházreformot Spanyolországban, előmozdítója a későbbi Trentói Zsinat elhatározásainak az egész kereszténységre vonatkozóan. Szembetűnőek volt a bátorsága és jellemének erőssége.

12 Nőj fel az akadályokhoz. – Az isteni kegyelem nem fog hiányozni: *inter medium montium pertransibunt aquae!* (a vizek át fognak menni a hegyek között) – Te átkelsz a hegyen is!

Nem számít, ha pillanatnyilag vissza kell fognod cselekvésedet, később, mint a nyomás alatt tartott acélrugó, magasabbra lendülsz, mint valaha álmodni merted volna.

13 Rázd le azokat a haszontalan gondolatokat, amelyek legjobb esetben is csak időpocsékolást jelentenek.

14 Időd és energiád Isten tulajdona, ne fecséreld arra, hogy követet dobálj az utad mentén ugató kutyákra. Ne végy tudomást róluk.

15 Ne halaszd munkádat holnapra.

16 Hogyan?... Megelégednél azzal, hogy átlagember légy, csak tagja a nyájnak, mikor Isten vezérnek teremtett? Miközöttünk nincs helye a langyosságnak. Alázkodj meg és Krisztus lángra lobbant a szeretet tüzével.

17 Ne tórd, hogy áldozatul essél annak a lelki betegségnek, melynek tünetei az állhatatlanság, gondatlanság és felületesség, egyszóval a beszédben és a cselekedetben való könnyelműség, amit frivolitásnak neveznek.

Ez a könnyelműség, amely arra készítet, hogy naponként üres, tartalmatlan terveket szövögess, ha idejében nem teszel ellene valamit – és pedig nem holnap, hanem még ma -, életedből haszontalan bábót farag.

18 Te azért akarsz világias, felületes és gondtalan maradni, mert gyáva vagy. Mi lenne más, mint gyávaság, hogy nem mersz önmagaddal szembenézni?

19 Akaraterő. Nagyon fontos és lényeges jellemvonás. Ne vedd meg az apróságokat. Az önmegtagadás állandó gyakorlása jelentéktelennek látszó esetekben is, Isten segítségével férfiasá teszi akaratomat. Nincsenek sem haszontalanságok, sem csekélységek; minden lemondás erősít. Elsősorban önmagad fölött leszel úrrá, hogy aztán magaddal ragadhasd, mint főnök és vezér a többieket, példád, szavaddal, tudásoddal és tekintélyeddel.

20 Lehetetlen, hogy mások jellemével ne kerülj összeütközésbe, hiszen nem vagy aranypénz, amely mindenkinek tetszik.

Azután, felebarátoddal való súrlódások nélkül, hogyan is szabadulhatnál meg a szabálytalanságoktól, természeted tökéletlenségeitől és hibáitól? Hogyan tudnád elsajátítani a szeretet tökéletességének ragyogó erényét, ruganyosságát és erejét?

Ha jellemed és azoké, akikkel együtt élsz olyan lágy és édes lenne, mint a habcsók, szent sohasem lenne belőled.

21 Kifogások. – Ezek sohasem hiányoznak, ha arról van szó, hogy kötelességedet elmulasszad. Mekkora tömege a jól kigondolt esztelenségeknek! Rázd le azokat magadról és tedd, amit tenned kell.

22 Légy kemény; légy bátor; légy férfi. – Azután..., légy angyal.

- 23** Hogyan...? Nem tudsz többet tenni!? Nem inkább az a baj, hogy nem tudsz kevesebbet?
- 24** Törtető vagy: tudásra, vezérszerepre áhítazol..., vakmerő vagy. Jó, rendben van..., amíg Krisztusért, szeretetből teszed.
- 25** Kerüld a vitatkozást: a vitatkozás ritkán hoz világságot, mert elfojtja az indulatokat.
- 26** A házasság szentsége szent. – Amikor elérkezik az ideje, hogy felvegyed, kérd vezetődet, vagy gyóntató atyádat, hogy ajánljon neked megfelelő olvasmányt. – Így jobban előkészülsz, hogy méltón viseld a házaseset terheit.
- 27** Nevelsz, mert azt mondom neked, hogy a házaseset-hez van hivatásod? – hát igen, neked ehhez van hivatásod. Ajánld magad Rafael arkangyal védelmébe, hogy vezessen és őrizzen meg tisztán az út végéig, miként Tóbiást.
- 28** A házaseset Krisztus hadseregében a legénységnek, és nem a vezérkarnak szánt intézmény. – Így, míg az étkezés mindenki számára szükséges, a nemzés csak a fajfenntartás célját szolgálja, és az egyén részéről könnyen mellőzhető.
Gyermek után áhítazol?... Sok-sok gyermeket hagy, s tündökölő fényt áraszt maga után az, aki lemond a testiség önzéséről.
- 29** Nem nehéz ezen a földön megszerezni azt az aránylag szegényes, csonka boldogságot, mely a maga elefántcsont tornyába zárkózott, gubójába húzódott, önző egyén tulajdona.

Ezért a karikatúra mennyországért vetnéd el örök boldogságod dicsőségét, amelynek soha sem lesz vége?

30 Számító vagy. – Ne mentegesd magad, hogy fiatal vagy; a fiatalság mindenét odaadja, még saját magát is, fenntartás nélkül!

31 Önző: Te csak magaddal törődsz. – képtelen vagy a krisztusi testvériség átérésére, felebarátodban nem testvért, hanem lépcsőfokot látsz.

Előre látom bukásodat. – S ha bekövetkezik, elvárod majd az emberektől, hogy azzal a szeretettel kezeljenek, amelyet te ma nem adsz meg nekik.

32 Sohasem lesz belőled vezér, ha a tömegben nem látsz mást, mint lehetőséget, mely magasabb álláshoz segít. – Vezér akkor lesz belőled, ha a lelkek megmentése lesz tö-rekvésed célja.

Nem fordíthatsz hátat embertársaidnak: boldogságuk legyen szívügyed.

33 Nem szeretsz az igazsággal szembenézni. – Néha udvariasságból kerülöd, máskor a következményektől való félelem miatt, mely téged, vagy másokat kellemetlen helyzetbe hozhatna, de az igazi indító ok: gyávaság, mindig csak gyávaság.

Amíg az igazságtól félsz, sohasem lesz belőled valamire való ember.

34 Ne félj az igazságtól, még akkor se, ha életedbe kerülne!

35 Nem szeretem, hogy gyáva-ságodat szépíted, s meg-gondoltságnak nevezed. – Ez az úgynevezett „meg-gondoltság” ad alkalmat Isten ellenségeinek, hogy üres fejük ellenére, bölcseknek mutatkozzanak és olyan magas állá-sokat foglaljanak el, melyekhez sohasem lenne joguk.

36 Ez a visszaélés azonban javítható. – Jellemhiány, ha valaki megmarad tökéletlenségében és kétségbe vonja a javulás lehetőségét.

Kötelességedet ne mulasd el soha... teljesítsd lelkiismeretesen akkor is, ha mások elhanyagolják.

37 Jó mondókád van, de minden bőbeszédűséged sem győz meg, ha erkölcsi alapon nem igazolható állítá-sod, még ha gondviselésszerűnek tartod is.

38 Igaz lenne? – Nem, sohasem fogom elhinni – hogy a földön emberek helyett csak emésztőszervek vannak.

39 „Imádkozzék értem, hogy sohasem elégedjek meg azzal, ami könnyű.” – Már megtettem, most rajtad áll, hogy remek elhatározásodat meg is valósítsd.

40 Hit, öröm, derűs életszemlélet... de nem bárgyúság, amely behunyja szemét a valóság előtt.

41 Mennyi ostobaságra fecsérlöd idődet és energiádat és milyen üresek az ambícióid; emelkedni akarsz – de nem gondolsz arra, hogy könnyen emelkedik mindaz, ami súly-talan. Könnyen emelkedik, akinek a feje és a szíve is üres!

42 Mire valók jellemed váltakozásai? Mikor összpontosítod végre valami határozott célra tevékenységedet? – Hagyd el alapkőlerakó buzgóságodat és fejezd be kezde-ményezéseidnek legalább egyikét.

43 Ne légy olyan érzékeny..., minduntalan megsértőd-sz. – Mérlegelnünk kell minden szavunkat bármilyen cse-kélységről legyen is szó. Ne vedd zokon, de azt kell mondanom..., kiállhatatlan vagy. Amíg meg nem javulsz, nem lesz belőled hasznos ember.

44 Ha bocsánatot kell kérned, tedd úgy, ahogy a keresztény szeretet és a társadalmi formák kívánják..., azután pedig előre, szent merészséggel, ernyedetlenül, míg el nem éred kötelességed teljesítésének csúcspontját.

45 Mit törődsz azzal, hogy mit mondanak az emberek a hátad mögött? – Nagyobb baj lenne, ha Isten hagy-na el. – Maradj állhatatos a jóban és ne törődj a többivel.

46 Nem gondolod, hogy az egyenlőség, ahogy azt némelyek értelmezik, egyértelmű az igazságtalansággal?

47 Ez a fontoskodó, öntelt viselkedés egyáltalán nem illik hozzád; látszik, hogy mesterkélte. – Legalább Istennel, lelki vezetőddel és testvéreiddel légy természetes: így majd egy korlattal kevesebb lesz köztetek.

48 Nem elég férfias a jellemed: mily buzgón avatkozol mások ügyébe; – minden lében kanál vagy... Ne vedd rossz néven, ha őszintén beszélek veled: nem tudsz „só” lenni; feloldódott, észrevétlen.

Hiányzik belőled az önfeláldozás szelleme: túl sok benned a kíváncsiság és a feltűnési vágy.

49 Hallgass – ne légy gyerekes, a gyerekek is torz- képe: szószátyár, alattomos, áskálódó és árulkodó. – Pletykáiddal, élceiddel elfojtottad a szeretet tüzeit: Nem okozhattál volna nagyobb kárt... és ha rossznyelvűségeddel megrendítetted mások állhatatosságának falait, a magad állhatatossága már nem lesz Isten kegyelméből való erény, mert az ellenség eszközévé vált.

50 Kíváncsi, kérdezősködő, szaglászó vagy, ablak mögül leselkedsz: nem szégyelled, hogy még a hibáidból is hiányzik a férfiaság? – Légy ember, és ahelyett, hogy mások életmódját kutatnád, inkább ismerd meg önmagadat és cselekedj.

51 A te férfias, egyszerű s egyenes lelked elködösödik a bonyodalmas vitákban, amit meg sem értett, s amibe nem is akarta magát belekeverni. Viseld el a nyelved féltelensége okozta megaláztatást, de tanulj belőle. Máskor légy tartózkodóbb.

52 Mások bírálatánál miért teszed ítéletedbe saját kudarcaid keserűségét?

53 Ez a kritikus lélek – elismerem neked, hogy ez nem csupán mormolódás, de ne használd apostolkodásnál, sem pedig testvéreiddel szemben.

– Ez a kritikus lélek, a ti természetfölötti munkátoknál – megengeded, hogy megmondjam neked? – ez egy nagy akadály. Mert miközben te bírálod a többiek munkáját (elfo-

gadam, hogy a legmagasabb szempontból nézve, de anélkül hogy lenne miért bírálnod valamit is) te nem csinálsz semmi pozitív munkát, és passzivitásod példájával lefékezted a közös munka haladását is.

„Akkor” – kérdezed nyugtalanul. – „ez a kritikus lélek, ami lényege az én természetemnek?”

Azonnal megnyugtatlak: végy egy tollat és papírt: írd egyszerűen és bizalmasan – vigyázz! Legyen röviden – a téged kínzó okokat, add át feljebbvalódnak, és ne gondolj rá többé. – Neki, mint vezetőnek joga van irattározni leveledet, vagy a papírkosárba dobni. Részedre, ha kritikus lelkedet valóban nem zúgolódás, hanem csak magas szempontok vezetik, ez mindegy lesz.

54 Alkalmazkodni? – Ezeket a szavakat: „alkalmazkodni kell!” csakis azok szótárában lehet megtalálni, akik nem akarnak küzdeni: – a kényelmesek, szélhámósok, vagy gyávák – mert előre elismerik a vereségüket.

55 Barátom: Légy egy kicsit kevésbé naiv (még akkor is, ha gyermek vagy, sőt, épp azért, mert Isten gyermeke vagy) és ne hozd „kellemetlen helyzetbe” testvéreidet.

VEZETÉS

---

56 „Ilyen fából faragják a szenteket”, mondják némely emberről. – Eltekintve attól, hogy a szentek nem készülnek fából, a fa, ha megvan is, magában véve nem elegendő.

Engedelmeskedj lelki vezetődnak, és készségesen fogadd el Isten kegyelmét. Ha ellenszegülsz vezetőd irányításának, és nem engeded, hogy a kegyelem működjék benned, sohasem jön létre a szobormű: Krisztus mása – amivé a szentnek válnia kell.

A fa pedig, melyről az imént beszéltünk, faragatlan, tűzre való tuskó marad, s jó tűz lesz belőle, ha jó fa volt.

57 Keresd a Szentlélek társaságát, – a nagy Ismeretlent; Ő az, aki megszentel. Ne felejtse el: Isten tempoma vagy. – A Vigasztaló ott él lelked mélyén: fogadd és kövesd készséggel sugallatait.

58 Ne zavarod a Vigasztaló munkáját: egyesülj Krisztussal, hogy megtisztulj. Érezd át vele a bántalmakat: a köpéseket, az ütéseket, a töviseket, a kereszt súlyát, a szögeket, amelyek testedbe hatolnak és a magányos halál gyötrelmeit...

Rejtőzz el a Mi Urunk Jézus Krisztus szent szívének sebébe, hogy ott biztos menedéket találj.

59 Meg kell ismerned e fontos tanítást: saját észjárásod rossz tanácsadó, gyenge révkalauz, mely nem

alkalmas arra, hogy lelkedet a benső élet orkánjai, viharai és szilazátionyai közepette kormányozza.

Ezért akarja Isten, hogy a hajót Mester irányítsa, hogy értelmével és tudásával biztos kikötőbe vezessen bennünket.

60 Ha földi életed számára nem tudsz építőmester nélkül jó házat építeni, hogyan képzeled, hogy örökkévaló életed számára felépítheted megszentelődésed fellegvárát, lelki vezető nélkül?

61 Ha világi személy vállalkozik az erkölcsi tanító szerepére, gyakran tévútra kerül. Ne felejtjük el: világi csak tanítvány lehet.

62 Vezető. – Igenis, szükséged van órá, hogy magadat Istennek add, és hogy ez az odaadás teljes legyen az engedelmisség által. Ő ismeri apostolkodásodat és közvetíti Isten akaratát. Eredményesen együttműködik a Szentlélek munkájával, anélkül, hogy hivatásodban megzavarna... békével tölt el és megmutatja, hogyan teheted életedet termékkenné.

63 Azt hiszed, egyéniség vagy... tanulmányaid, munkád, kutatásaid, könyveid, rangod (az őseid), politikai pályád, az állás, melyet betöltesz, atyai örökséged..., korod, hiszen végtére már nem vagy gyermek!...

Éppen ezért van szükséged Vezetőre, aki lelkedet vigyázza, sokkal inkább, mint másoknak.

64 Ne titkold el Vezetőd előtt az ellenség ármánykodásait. – Ez a bizalom győzelmet jelent számodra, mely fokozza benned Isten kegyelmét. – Azonkívül, további

---

küzdemed számára tanácsot kaptál lelkiatyádtól, aki imádkozik is érted.

65 Miért vonakodsz, hogy önmagad és vezetőd előtt őszintén feltárjad énedet? Hidd el, nagy diadalt aratnál, ha ezt a félelmet leküzdened.

66 A pap, akárki legyen is – mindig Krisztus mása.

67 Jóllehet tudod már, de még egyszer ismételni akarom: a pap, „másik Krisztus”, és hogy a Szentlélek azt mondta: *Nolite tangere Christos meos* – Ne érintsétek fölkenntjeimet.

68 *Presbyter* – pap – etimológiai értelemben öregembert jelent. – Ha a kor tiszteletre méltó, mennyivel inkább kell tisztelned a papot.

69 Mily kevésbé finom lelkű és mennyire tiszteletlen, aki a papot gúny tárgyává teszi, bárki is legyen az, és bármi legyen az ürügy.

70 Ismétlem: pappal szemben a rossz tréfa s gúny, minden körülmény között neveletlenség és durvaság lenne.

71 Mennyire kell csodálnunk a papi tisztaságot! – Kincsünk ez; ezt a koronát semmiféle zsarnok sem rabolhatja el az Egyháztól.

72 Ne hozd a papot olyan helyzetbe, hogy elveszítse méltóságát. Ez olyan erény, amely minden fennhéjáz-

---

zás nélkül, hivatásával jár. Egy fiatal pap így fohászzkodott:
„Uram, add nekem egy nyolcvanéves méltóságát!”

Kérd ezt te is az egész papság számára, és jót cselekszel.

73 Mint túsúrás fáj neked, ha azt mondják rólad, hogy megszóltad a papokat... Örülök, hogy fájlalod, most már biztos vagyok jó szellemedben.

74 Lehetetlen Istent szeretni és papjait nem tisztelni.

75 Takard be a szeretet köpenyével – mint Noé fiai -, a tökéletlenségeket, melyeket atyádban, a papban észre-veszel.

76 Életerv nélkül sohasem leszel rendben.

77 Azt mondd, hogy a tervszerű életet, a napirendet, egyhangúnak találod..., én pedig azt felelem: „egyhangúság ott van, ahol nincs szeretet!”

78 Ha nem kelsz fel megszabott időben, sohasem valószínűsítod meg életeredvedet.

79 Erény, rend nélkül? – Furcsa erény!

80 Sok időt takarítasz meg, ha majd rendet teremtasz életmódodban. Jobban megdicsőítenéd Istent, ha többet dolgoznál szolgálatában.

IMÁDSÁG

---

81 Tevékenységed mit sem ér imádság nélkül: az imádság áldozat árán nemesül.

82 Először az igazság, aztán a vezeklés, és harmadsorban, nagyon is harmadsorban jöhet a cselekvés.

83 Az imádság a lelki élet alapja... az imádság mindenható.

84 *Domine, doce nos orare.* Uram, taníts minket imádkozni! – és az Úr így válaszolt: amikor imádkoztok, ezt mondjátok: *Pater noster, qui es in coelis*, Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...

Hogyne tulajdonítanánk nagy jelentőséget a szóbeli imádságnak?!

85 Lassan. – Gondold meg, mit mondasz, kinek mondd, és ki az, aki mondja. – A gyors hadarás csak üres zaj, ha nem fontolod meg, amit mondasz.

Szent Terézettel mondom neked: nem nevezem azt imádságnak, bármennyire mozgatod is ajkadat.

86 Imádságod legyen liturgikus. Azt szeretném, ha saját szavaid helyett inkább a zoltárokat és a szentmise imáit mondanád.

87 „Nem csak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten ajkáról való”, mondotta az Úr...
Kenyér és szó: Ostya és imádság.

Különbön nem élhetsz természetfölötti életet.

88 Barátaid társaságát keresed, akik beszédükkel, szeretetükkel és megértésükkel elviselhetőbbé teszik számodra e földi számkivetést... Bár lehetséges, hogy néha elárulnak. Én ezt nem tartom rossznak.

De... miért nem keresed naponta buzgóbban annak a nagy Barátnak a társaságát, aki sohasem árul el?!

89 „Mária a legjobb részt választotta”, olvashatjuk a szent Evangéliumban. – Ott van ő, áhítattal hallgatván a Mester szavait. Látszólagos tétlenségben imádkozik és szeret. – Utána elkíséri Jézust városokba és falvakba, ahol prédikál. Imádság nélkül. – Milyen nehéz őt elkísérni!

90 Nem tudsz imádkozni? Állj Isten elé, és amikor elkezdted mondani: „Uram, én nem tudok imádkozni!” Biztos lehetsz benne, hogy már elkezdted.

91 Azt írtad nekem: „Imádkozni annyit jelent, beszélni Istennel, – de miről?” – Miről? Rólad, rólad; örömről, bánatról; sikerről és kudarcról; nemes becsvágyról, napi gondokról... Gyöngeségről!... Irgalmasságról és kérelemről; szeretetről és elégtételről. Egyszóval: megismerni őt és téged: „társalogni”.

92 „És az én elmélkedésemben lánggra lobban a tűz.” Ezért méssz imádkozni: hogy máglya légy, élő tűz, ami meleget és világosságot ad. Ezért amikor nem tudsz

tovább haladni, amikor úgy érzed, kialszol, ha nem tudsz illatos farönköt vetni a tűzre, vedd rá a röpimák és a hangos fohászok ágacskáit és száraz faleveleit, hogy tovább táplálják a máglyát. Így, felhasználtad az időt.

93 Olyan hitványnak érzed magad, hogy elismered méltatlanságod, hogy Isten meghallgasson téged... De akkor mit érnek Mária érdemei?... És Krisztus sebei?... Talán nem vagy Isten gyermeke?

Emellett Ő meghallgat téged, *quoniam bonus...*, *quoniam in saeculum misericordia eius*, – mert jó, és irgalmassága mindig fennmarad.

94 Látod, milyen kicsivé lett: újszülött csecsemő! Azért, hogy bizalommal közeledj hozzá.

95 *In te, Domine, speravi* – Benned bíztam, Uram, és használtam az emberi eszközöket: imádságomat, és keresztemet. – Reménységem nem volt hiábavaló – s nem is lesz soha. *Non confundar in aeternum!* – Ne hagyj soha szégyent vallanom!

96 Jézus szavai: „Így mondom nektek: Kérjetek s megadatik; keressetek s találtok; kopogtassatok s kinyitattik.” – Imádkozz! – Milyen emberi vállalkozás adhat neked nagyobb biztosítékot a sikerhez?

97 Nem tudsz mit mondani Istennek imádságodban? Semmire sem emlékszel, pedig oly sok dologban akartál tanácsot kérni. – Nézd: írd fel napközben kérdéseidet, amiket meg akarsz vizsgálni Isten előtt, s ezzel a jegyzettel menj majd imádkozni.

98 A papok és a szüzességi fogadalmat tettek imája után Isten számára a gyermekeké és a betegeké a legkedvesebb.

99 Amikor imádkozni mész, ez legyen szilárd elhatározásod: Ne több időt a vigasztalódást keresve, s ne kevesebbet érdektelenségből.

100 Ne mondd Jézusnak, hogy vigaszt keresel az imádságban, – de ha megadja köszönd meg. – Inkább biztosítsd, hogy állhatatosságot kívánsz.

101 Légy kitartó az imában – még akkor is, ha törekvésed meddőnek látszik. – Az imádság mindig termékeny.

102 Elméd renyhe és lassú, képtelen vagy az Úr előtt gondolataidat összpontosítani, akármennyire igyekszel: teljes a sötétség!
Ne erőlködj, ne nyugtalankodj! – Hallgass rám: a szív órája ez.

103 Vésd emlékezetedbe a szavakat, amelyek imádság közben megrendítettek. Ismételd azokat sokszor, lassan, napközben.

104 *Pernoctans in oratione Dei* – az éjszakát Isten imádságában töltötte, ezt mondja Szent Lukács az Úrról. Hányszor voltál te ilyen kitartó?... Hát akkor...?

105 Ha nem tartod fenn a kapcsolatot Krisztussal az imádság és a Kenyér által, hogyan ismerteted meg őt másokkal?

106 Azt írod és megértem: „Minden nap bizonyos időt fordítok az imára. Hova jutnék e nélkül...?”

107 Szent? Imádság nélkül?... Nem hiszek ilyen élet-szentségben.

108 Egy külföldi író kifejezését használva mondom: apostoli munkád annyit ér, amennyit az imádságod.

109 Ha nem vagy imádságos lélek, nem hiszek szándékod tisztaságában, amikor azt mondogod, hogy Krisztusért dolgozol.

110 Azt mondtad egyszer, olyan vagy, mint a rosszul járó óra, mely nem üt időben. Hideg és száraz vagy, amikor imádkozol, viszont amikor legkevésbé látszik valószínűnek, az utca forgatagában, vagy hivatalos munkád magányában, azt veszed észre, hogy imádkozol... Alkalmatlan pillanatban?... Ne fecséreld el órád ilyen ütéseit. „A lélek ott fúj, ahol akar.”

111 Mosolyognom kellett türelmetlen imádságodon... Azt mondtad: „Jézusom, nem akarok megöregedni. Nem akarok oly soká várni rád. Később talán már nem lesz a szívem oly lángoló, mint most. A veled való egyesülés tökéletesebb lenne addig, míg az ifjúság hevével tudok szeretni.”

112 Tetszik nekem buzgó törekvésed az engesztelésre – „az egész világ!”..., mondogod. – Helyeslem. De gondolj elsősorban természetfölötti és természetes családodra, saját Hazád népeire.

113 Azt mondtad neki: „Ne bízzál bennem... de én, én bízom benned Jézusom... karjaidba borulok és odateszem mindazt, amim van: nyomorúságomat.”

– Azt hiszem, jól imádkoztál.

114 A keresztény lélek imádsága sohasem monológ.

115 „Pár pillanatnyi csend.” – Hagyd ezt azoknak, kiknek szívük hideg. Mi, keresztények, Isten gyermekei vagyunk és Atyánkkal beszélünk, aki a mennyekben van.

116 Ne mulaszd el lelki olvasmányodat, általa már sokan lettek szentté.

117 Azt írod nekem: „Olvasmányaim által gyűjtök tüzelőt lelkem számára. – Olykor élettelen anyagnak tűnik, máskor váratlanul innét merít emlékezetem táplálékot, mely élettel tölti be imádságomat, és lánggra gyújtja hálaadásomat a szentáldozás után.”

SZENT TISZTASÁG

---

118 Az Úr megadja a szent tisztaságot, ha alázatosan kérjük.

119 Milyen szép a szent tisztaság! De ha nem jár karöltve a szeretettel, se nem szent, se nem Istennek tetsző.

A szeretet mag, mely nő és ízletes gyümölcsöt hoz, ha a tisztaság termékeny esője öntözi.

Szeretet nélkül a tisztaság meddő és terméketlen vize a lelket elposványosítja, mocsárrá változtatja, melyből a kevélység bűze árad.

120 „Tisztaság?” – mondják és mosolyognak... azok, akik hervadt testtel, és kiábrándult lélekkel készülnek a házasságra.

Ha Isten megsegít, egy könyvet ígérek nektek – címe talán ez lesz: „Nótlenség, Házasság és Tisztaság”.

121 Keresztes hadjáratra van szükség a férfiasság és tisztaság érdekében, hogy ellensúlyozzuk azok romboló munkáját, akik azt hiszik, hogy az ember állat.

– Ez a keresztes hadjárat rád vár.

122 Sokan úgy élnek ebben a világban, mint az angyalok. – És te...? Miért ne élnél te is úgy?

123 Ha majd erősen elhatározod magad, hogy így élsz, a tisztaság számodra nem terhet, hanem diadalkoronát jelent.

124 Te, orvos-apostol, azt írod: „Mindannyian tapasztalatból tudjuk, hogy tiszták maradhatunk, ha éberek vagyunk, gyakran járulunk a szentségekhez, és ha azonnal elfojtjuk a szenvedély első szikráját, még mielőtt lángra lobbanna. Éppen a tiszták között található a minden tekintetben tökéletes emberek. Ezzel szemben a kéjencek között túlteng a gyávaság, önzés, álnokság és kegyetlenség, vagyis mindaz, ami a férfiatlanságot jellemzi.”

125 Azt mondod: „Bárcsak János, az ifjú apostol bizalmába fogadna, s tanácsadómmá válna, és arra bírna, hogy tisztán éljek.”

Ha igazán kívánod, mondd meg neki. Így felbátorodsz és tanácsot is kapsz.

126 A falánkság a tisztátalanság előőrse.

127 A bujasággal ne állj szóba – vedd meg!

128 A szemérmesség és szerénység a tisztaság testvérei.

129 Szent tisztaság nélkül nem maradhatsz állhatatos az apostolkodásban.

130 Szabadíts meg, Jézusom attól a korhadó rétegtől, mellyel a bujaság romlottsága szívemet burkolja, hogy megérezsem és készségesen kövessem azokat a tanácsokat, melyekkel a Vigasztaló lelket látogatja.

131 Ne beszélj soha tisztátalan dolgokról, még sajnálkozva se. – Ne felejtse el, hogy ez a tárgy ragadósabb a szuroknál. – Tereld a beszélgetés folyamatát más irányba, vagy ha nem lehet, beszélj te a szent tisztaság fontosságáról és szépségéről és azoknak az erényeiről, akik ismerik lelkük értékét.

132 Ne kövesd a gyávák „bátorságát” ..., menekülj!

133 A szentek nem beteges emberek; nem a modern orvosok által tanulmányozandó „esetek”. Ellenkezőleg, normális hús-vér lények, mint te... és győztek!

134 Testeddel légy bizalmatlan. Ha észrevenném, hogy a kísértés esetén habozol, azt felelném neked, amit a közmondás tart: „a test test marad akkor is, ha selyembe öltöztetik”

Ez áll arra a művészetre, tudományra és még szerelemre is, amely tisztátalan mivoltát álarc alá rejti.

135 Bárcsak tudnád mennyit érsz...! – Szent Pál szavai szerint: *pretio magno* – nagy volt a ti váltásdíjatok, és hozzáfűzi: *glorificate et portate Deum in corpore vestro* – dicsőítsétek meg és hordozzátok tehát az Istent testetekben.

136 Amikor vágyaidat kielégítetted – utána mily üresnek érzed magad...!

137 Gondold csak meg, hogy pillanatnyi kielégülésed kedvéért, mely az epe keserűségét hagyta benned – elvesztetted az „Utat”!

138 *Infelix ego homo! Quis me liberabit de corpore mortis huius?* – én szerencsétlen ember, ki szabadít meg e halálra szánt testtől? Így kiáltott fel Szent Pál. Bátorság! Ő is küzdött.

139 Gondolj a kísértés pillanatában a szeretetre, mely a mennyországban vár, tápláld a remény erényét... ez nem jelenti a nagylelkűség hiányát.

140 Ne félj, amíg bele nem egyezel, bármi történjék is, nincs okod az aggodalomra. – Csak az akarat nyithatja ki a szív ajtaját és engedheti be a tisztátlan szellemeket...

141 Valami belső hang mintha azt súgná: „Ez vallási előítélet!”... – Aztán ékesszóló védőbeszédet is hallani vélsz: hiszen ez szegény testünk elesettsége mellett elkerülhetetlen: Ez a „test joga”...

Ha ilyen kísértésbe esel, mondd az ellenségnek: vannak természeti törvények, de vannak isteni törvények is, és hogy van Isten is, meg – pokol is!

142 *Domine!* – Uram! – *si vis, potes me mundare* – ha akarod, megtisztíthatsz engem.
Mily szép imádság, mondd sokszor ugyanazzal a hittel, mint

a belpoklos, amikor az történik veled, amiről csak Isten, te, meg én tudunk... A Mester válasza nem várta magára sokáig: *volo, mundare!* – akarom, tisztulj meg!

143 Hogy tisztaságát megőrizze, Assisi Szent Ferenc a hóban hempergett, Szent Benedek túskebokorba vetette magát, Szent Bernát jeges tóba ugrott. Hát te... vajon mit tettél?

144 Jánost életének szeplőtlen tisztasága tette erőssé a kereszt alatt. – A többi apostol menekül a Golgotától: ő Krisztus Anyjával ott marad.

Ne felejtsd el, a tisztaság erőssé és férfiasá teszi a jellemet.

145 Előkelő és vidám fiatal emberek csoportja – énekelnek – dalokat egymás után. A barna bajszú fiú csak az elsőt hallotta:

„A megosztott szíveket
nem szeretem,
Ha az enyémet adom
Egészen neked adom.”

„Milyen kelletlenül adom egész szívemet” gondolta, és fel-fakadó imádsága széles, nyugodt folyóként áradt.

SZÍV

---

146 Úgy tűnik nekem, hogy a szívedet kezekben tartod, mintha árut kínálnál a vásáron: Ki, mit ad érte? – Ha senkinek sem kell, majd odaadod Istennek...
Azt hiszed, hogy a szentek is így cselekedtek?

147 A teremtmények tied? – Nem! Istenéi; ha pedig történetesen neked vannak szánva, használd azokat az Ő dicsőségére.

148 Miért hajszol le a világi vigaszok tócsájához, ha inni akarsz, mikor olyan forrásból olthatod szomjadat, mely az örök életre szökell?

149 Vesd le magadról az emberek befolyását, hogy ne legyen semmi, amibe belekapaszkodhassanak... mert – így mondja Szent Gergely pápa – az ördög nem nevezhet semmit sajátjának ezen a világon és meztelenül küzd. Ha felöltözve még a harcba, hamarosan leteper, mert van amibe belekapaszkodhat és leránthat téged.

150 „Túl sok emberi vonzalom tölti meg szívedet” – súgja órzóangyalod. Csak nem kívánod, hogy ezeket is őrizze?

151 Az önzetlenséget milyen nehezen érzük el!...
Vajha nem lenne más kötelemem, mint a három

---

szög, és más kívánság a testemben, mint a kereszt...!

152 Nem sejtod, hogy nagyobb béke és bensősége-sebb szeretet vár rád, ha magadévá teszed a különös kegyelmet, mely a teljes lemondást követeli...?

– Küzdj Őerte, hogy tesszél neki: de erősítsd reményedet.

153 Rajta! Légy nagylelkű és mondd Neki gyermekként: mit adsz majd nekem, hogy „ezt” kéred tőlem?

154 Szeretnél kikapcsolódni, de attól félsz, hogy túl távol kerülsz embertársaidtól és mindenkitől elhidegülsz.

Nincs okod az aggodalomra, ha valóban Krisztushoz tartozol és egészen az övé vagy: Tőle kapsz majd világhosszát, tüzet és meleget mindenki számára.

155 Jézus nem szeret „osztzkodni”: ő az egészet akarja.

156 Isten akaratának nem akard magadat alávetni..., de alkalmazkodsz akármilyen senki kívánságához...

157 Ne fordítsd fel a dolgok értékrendjét: ha Isten önmagát adja neked, akkor mire való az emberekhez való ragaszkodásod...?

158 Most sírsz! Fájd neked? Természetesen! Hiszen éppen ezért tették ezt veled.

159 Ingadozik a szíved és földi támpontokat keres. – Helyes, csak vigyázz, hogy a támasz, amibe most kapaszkodsz, ne váljék idővel teherré, amely leránthat, vagy lánczá, mely rabszolgaságba dönt.

160 Mondd csak..., barátság ez, vagy bilincs...?

161 Eltékozlod gyöngeségedet. – Azt mondom neked: „A felebaráti szeretet mindig fontos” – de idehallgass, apostoli lélek: az a másik érzélem, melyet Isten maga helyezett szívedbe, Krisztustól származik és kizárólag az övé.

Azonkívül – amikor szívednek egy reteszét félrevontad és a te szívednek hét zárja van szüksége, – majdnem mindig a kétség felhője lebegett természetfölötti látóhatárod egén, s nyugtalanul kérdezed magadtól – legyen szándékod akármilyen önzetlen és tiszta –, hogy: „nem vittem-e túlzásba szeretet-nyilvánításomat?”

162 Ne vedd tekintetbe szívedet... első a kötelesség!... De mikor ezt teljesíted, tedd egész szíveddel: ez gyengédség!

163 „Ha jobb szemed megbotránkozottat téged, vágd ki és vedd el magadtól!” – Szegény szív! Ez az, ami megbotránkozottat...

Vedd a két kezéd közé, szorítsd össze és ne adj neki semmi vigaszt..., ha aztán mégis kéri, akkor nemes szájalomtól áthatva, mondd neki csendesen, bizalmasan, mint valami titkot: „Szív! Te szív a Kereszten! Te szív a Kereszten!”

164 Hogy állsz a szíveddel? – Ne aggódj: a szentek, akik ép és egészséges emberek voltak, akárcsak te meg én, szintén érezték azokat a bizonyos „természetes” hajlamokat. Ha nem érezték volna, „természetfölötti” magatartásuknak, mellyel szívüket, testüket és lelküket Istennek szentelték – egy teremtmény helyett – nem lett volna nagy érdeme.

Ennél fogva azt hiszem, hogy a szív erőtlensége – ha az az út már ismert – nem jelenthet akadályt az eltökélt, a „szelmes” lélek számára.

165 Te, aki hitvány földi szerelem kedvéért oly sok közönségességen mentél keresztül, gondolod, hogy igazán szereted Krisztust, ha kedvéért nem akard elviselni ezt a megaláztatást?

166 Azt írod: „Atyám, úgy érzem, mintha... fogfájás lenne a szívemben.” – Nem veszem tréfának, mert látom, hogy jó fogorvosra lenne szükséged, aki megszabadít néhány rossz „fogadtól”.

Bárcsak engednéd...!

167 „Vajha idejében szakítottam volna”, mondtad nekem. – Remélem, hogy nem kell megismételned ezt a késedelmes sajnálkozást.

168 Egy szent életű püspök azt írta: „Mosolyognom kellett, mikor valaki számadásról beszélt, melyet az Úr kér majd. Nem, ő nem lesz számunkra a szó rideg értelmében vett bíró, – egyszerűen: Jézus lesz.” Ezek a sorok, melyek már sok aggódó szívet megnyugtattak, neked is vigaszt nyújthatnak.

---

169 A szenvedés kimerít, mert gyáván fogadod...
Menj eléje bátran, keresztény szellemmel és
majd kincsnek tekinted.

170 Milyen világos az út!... Mennyire szembetűnők
az akadályok!... Milyen tökéletesek az eszközök,
amelyekkel legyőzhetjük azokat... és mégis, mennyi a tévút,
mennyi a botlás!... Nem igaz?

Az a finom kis szál, – lánc: kovácsolt vaslánc, amelyet te
is, én is olyan jól ismerünk. – Nem akarsz elszakítani, –
pedig eltérít az útról és nemcsak botlásodat, hanem esé-
sedet is okozza.

Miért habozol? Szakítsd szét és ... előre!

171 Az istenszeretet... ugyancsak megér egy szerel-
met!

ÖNMEGTAGADÁS

---

172 Ha nem tagadod meg magadat, sohasem lesz imádságos lelked.

173 A tréfák és szellemes megjegyzések, melyeket elhallgattál, pedig már nyelveden voltak; szeretetteljes mosolyod azok számára, akik terhedre vannak; szótlánul eltúrt igazságtalan vádak; a mindennapi törekvés, hogy túl tedd magad a veled együtt élők bosszantó viselkedésén... Íme az igazi belső önmegtágadás, ha mindezt állhatatosan gyakorlod!

174 Ne mondd: „ez az ember idegesít” – gondold inkább, hogy megszentel.

175 Nincs eszmény, mely valóra válna áldozat nélkül. – Tagadd meg magadat. – Mily gyönyörű áldozatnak lenni!

176 Hányszor teszed fel magadban, hogy egy bizonyos dologban Istent szolgálod – és gyarlóságod miatt azzal kell megelégedned, hogy csak a kudarcból fakadó keserűséget ajánlhatod neki, mert nem tudtad csekély elhatározásodat véghezvinni!

177 Ne mulaszd el az alkalmat, hogy saját véleményedről lemondj – ez ugyan nehéz, de mennyire tetszik Istennek!

178 Ha egy szegény, összetákolt, elhagyott keresztet láatsz, amelyről hiányzik az Úr teste... el ne felejtse, ez a kereszt, a te kereszted: a mindennapi díztelen, rejtett és örömtelen kereszt, mely várja az áldozatot... Légy te az áldozat!

179 Keresd azokat az önmegtagadásokat, melyek magadnak és nem másoknak jelentenek áldozatot.

180 Ahol nincs önmegtagadás – erény sincs.

181 Belső önmegtagadás? – Nem hiszek őszinteségedben, ha nem gyakorlod az érzékek fegyelmezését...

182 Igyuk ki fenéig a fájdalom kelyhét, ebben a szegény, jelen életben. – Mit számít, hogy tíz, húsz, vagy ötven évig szenvedünk, ha azután lesz mennyország... örökre, örökre, örökre...?

Mindenek előtt – jobb, ha nem *propter retributionem* – a jutalom kedvéért – szenvedünk, hanem, hogy vigasztaljunk, hogy tetszünk a mi Urunknak Istenünknek; engesztelés szellemével, vele egyesülve a keresztfáján..., egyszóval, ha szeretetből szenvedünk...

183 A szem sok bajnak az okozója: mennyi bűn hatol a lélekbe általa! – Mennyi tapasztalat „Dávid

---

király módjára”... Ha megőrzöd szemed fegyelmét; szívedet is megőrzöd.

184 Miért kalandozik tekinteted a távolba, ha a „világot” magadban hordod?

185 A világ csak azért csodálja a szembetűnő áldozatot, mert nem ismeri a titkos, csendes áldozat értékét.

186 Adjuk oda magunkat teljesen, tagadjuk meg magunkat mindenben..., áldozatunk egészen elégő áldozat legyen.

187 Paradoxon: meg kell halnunk, hogy éljünk.

188 Ne felejtsd el: a szíved áruló..., tartsd hét lakat alatt.

189 Mindaz, ami nem vezet Istenhez, akadály. Tépd ki gyökerestől és vedd el magadtól.

190 Az Úr kegyelme arra készítetett egy jólelkű embert, akinek közvetlen feljebbvalója goromba, nyers természetű alak volt, hogy ezt mondja: „Köszönöm Uram, ezt a valóban isteni kincset, mert hol találhatnék még valakit, aki minden szívességet rúgással viszonzoz?”

191 Győzd le magadat naponta, az első perctől kezdve pontosan az előre elhatározott időpontban kelj fel, s egy pillanatra se engedd át magadat a lustaságnak.

Ha Isten segítségével győzöl, napod sikerét biztosítod.

Olyan csüggesztően hat, ha már az első csatában vereséget szenvedünk.

192 Mindig vesztes maradsz a küzdelemben: ajánld fel küzdelmedet minden alkalommal egy bizonyos lélek megmentésére, megszentelésére, hogy valakinek apostoli hivatásáért... – így biztos vagyok, hogy győzni fogsz.

193 Ne légy erőtlen és lanyha. – Itt az ideje, hogy lerázd azt a nevetséges szánalmat, melyet magad iránt érzel.

194 Megmondom neked, mik az ember kincsei ezen a földön; hogy ne tékozz el őket: éhség, szomjúság, hőség, fagy, fájdalom, megszegyenítés, szegénység, magá-nyosság, árulás, rágalom, börtön...

195 Igaza van annak, aki azt mondta, hogy a lélek és a test ellenségek, akik nem tudnak egymástól elválni... és barátok, akik nem tudnak egymással megférni.

196 Adj a testnek mindig valamivel kevesebbet, mint amennyi jár... különben árulód lesz.

197 Ha tanúi voltak gyarlóságodnak és gyengeségednek, mit bánod, hogy bűnhődésedet látják?

198 Íme az önmegttagadás ízletes gyümölcsei: megértés és elnézés mások gyengeségével és gyarlóságával szemben; de könyörtelen szigor saját magával.

199 Ha a búzaszem meg nem hal, terméketlen marad. – Nem szeretnél te is búzaszem lenni, meghalni az önmegtagadás halálával, hogy azután dúsragú kalásszá válj? – Az Úr Jézus áldja meg búzaföldedet!

200 Nem győzöd le magadat, nem vagy önmegtagadó, mert gógös vagy... – Bűnbánó életet élsz? Ne feledd, hogy a büszkeség összeegyeztethetetlen a bűnbánattal... – Aztán mondd; esésed és kislelkűséged fölött érzett bánat valódi-e – vagy csak ingerültség, kicsiséged, erőtlenséged láttán? – Milyen messze vagy Jézustól, ha nem vagy alázatos, bár önfegyelmezésed naponként új rózsákat termel!

201 Minő epe és ecet, hamu és aloe-íz! Milyen száraz és lepedékes nyelv! – De ez az élettani tünet semmi sem ahhoz a keserűséghez képest, mely lelkedet tölti be. „Többet kértek tőled” és nem tudod magad rászánni, hogy megadd. – Alázd meg magadat. Vajon megmaradhatna ez a keserű utóíz testedben és lelkedben, ha megtennéd mindazt, ami tőled telik?

202 Önkéntes büntetést vállalsz magadra gyengeséged és nagylelkűséged hiánya miatt? – Jól van; de legyen ez a büntetés mérsékelt, melyet olyan ellenségnek adsz, aki egyszersmind testvérünk.

203 A gyarló emberi örömök mindig keserű utóíz hagynak hátra, még akkor is, ha indító okuk természetfölötti volt. – Hát mit képzeltél? – Itt lenn fájdalom az élet sója.

204 Mennyien hagynák magukat keresztre feszíteni ezrek csodálkozó tekintete előtt, de a mindennapi tűszúrásokat nem viselik keresztény szellemmel! – Gondold meg, melyik igényel több hősiességet a kettő közül?

205 Olvastuk, te is, én is, Isten szolgájának hősiezen közönséges élettörténetét. – Láttuk, mint küzdött hónapokon, éveken keresztül... reggelizés közben... (és minő „számadást” adott a lelkiismeret vizsgálat idején!). Egyszer győzött, máskor vesztett... és feljegyezte: „Ma ettem vajat..., ma nem ettem vajat.”

Bárcsak nekünk is lenne ilyen „vaj tragédiánk”!

206 Hősies pillanat: itt a felkelés ideje. Habozás nélkül; természetfeletti elhatározással ugorj ki az ágyból. – Önmegtágadás ez, mely akaratodat erősíti, anélkül, hogy testedet gyengítené.

207 Köszönd meg, mint különös kegyet, hogy oly szent irtózatot érzel magaddal szemben.

BŰNBÁNAT

---

208 Áldott legyen a szenvedés! – Szeressük a szenvedést. – Szenteljük meg a szenvedést... Dicsőítsük a szenvedést!

209 Teljesen kidolgozott tervet ad nekünk az Apostol, a szenvedés tantárgyának hasznos tanfolyamára: *spe gaudentes* – örvendezők a reménységben, *in tribulatione patientes* – béketűrők a nyomorúságban, *orationi instantes* – állhatatosak az imában!

210 Engesztelés az ösvény, amely az örök élethez vezet.

211 Temesd el bűnbánatoddal mulasztásaidat, vétkeidet, bűneidet abba a mély gödörbe, melyet alázatosságod ásott. – Így temeti el a kertész is a rothadt gyümölcsöt, a száraz ágakat és lehullott leveleket annak a fának a tövébe, mely termelte azokat – így mindaz, ami haszontalan, sőt káros volt, az új termés hasznára válik.

Tanulj meg botlásodból új erőt: halálodból új életet méríteni.

212 Az a Krisztus, akit te látsz, az nem Jézus. – Legjobb esetben is csak szálnalmas torzkép, melyet zavaros képzeleted formál... – Tisztulj meg és tisztítsd meg tekintetedet alázatosság és bűnbánat által. Aztán... a szere-

tet ragyogó fénye nem hiányzik többé. Tökéletes lesz látásod, s a kép valóban az ő képmása lesz: – Ő, maga.

213 Jézus szenved, hogy Atyja akaratát teljesítse. Vajon panaszkodhatsz-e te, aki szintén az Isten legszentebb akaratát akarod teljesíteni a Mester példáját követve, ha szenvedés szegődik melléd útitársként?

214 Mondd testednek: „inkább te légy rabszolgám, mint én a tied.”

215 Mennyire félnek az emberek a vezekléstől! Ha mindazt, amit látszat kedvéért tesznek, az Isten kedvéért tennék, megtisztult szándékkal..., mily szentekké válhatnának!

216 Sírsz? – Ne szégyelld, sírj. Mások is sírnak, éppúgy, mint te, amikor egyedül vagy, amikor Istennel vannak. – Dávid király így szól: „Ágyamat minden este könnyeimmel áztatom.”

Ezekkel a forró, férfias könnyekkel tisztítod meg múltadat és teszed természetfölöttivé jelen életedet.

217 Azt akarom, hogy boldog légy ezen a földön – és nem leszel az, ha előbb meg nem szabadulsz a szenvedéstől való félelemtől. Mert míg „zarándokok” vagyunk, éppen a szenvedésben rejlik boldogságunk.

218 Milyen nagyszerű elveszteni az életet – az Életért!

219 Ha tudod, hogy ezek a fizikai, vagy lelki szenvedések megtisztítanak, és érdemeidet szaporítják – áldd azokat.

220 Nem okoz kellemetlen érzést, ha a koldus, aki alamizsnát kér – vagy kap –, ezekkel a szavakkal mondd köszönetet: „Adjon Isten jó egészséget”?

221 Ha nagylelkűek vagyunk az önként vállalt vezeklésben, Jézus majd kegyelmet ad, hogy megszeressük a szenvedést, amelyet ő küld nekünk.

222 Akaratod az engesztelés árán erőszakolja ki éržekeidtól azt, amit többi képességeid az imában tagadnak meg tőled.

223 A bűnbánat nem sokat ér az önmehtagadás állandó gyakorlása nélkül.

224 Félünk a bűnhódéstól?... A bűnhódéstól, mely segítségünkre van örök életünk elnyerésében – de alávetjük magunkat a legfájdalmasabb operációnak, hogy megőrizzük szegény földi életünket.

225 Legnagyobb ellenséged: saját éned.

226 Bánj jól testeddel, de ez a bánásmód ne legyen jobb, mint amilyen áruló ellenségnek jár.

227 Miért bánsz oly puhán testeddel, amikor tudod, hogy ellenséged és Isten dicsőségének is ellensége, mert megszentelődésednek akadálya?

228 Mikor szokás szerint azt mondták nekünk: „Éreztétek jól magatokat”, egy istenfélő ember megjegyezte: „Milyen rövidre szabott jó kívánság ez.”

229 Veled Jézusom, mily öröm a szenvedés, mily ragyogó a sötétség!

230 Szenvedsz! – Nézd, az Ő szíve sem kisebb, mint a tied... Szenvedsz? Így kell ennek lennie.

231 A szigorú böjt Istennek tetsző vezeklés. – De itt-ott, ebben-abban, kicsit lanyhákká váltunk..., éppen ezért nem árt, ha lelki vezetőd beleegyezésével többször böjtölsz.

232 Az önmegtagadás indító okai: jóvátétel, engesztelés, kérelem, hálaadás; eszköz a haladás-hoz...; számodra, számomra, családotért, hazáért, az Anyaszentegyházért... és még ezer másért.

233 Ne tégy több önmegtagadást, mint amennyit vezetőd megenged.

234 Mennyire megnemesítjük a szenvedést, ha lelki életünkben az engesztelésnek megadjuk azt a helyet, amely megilleti!

LELKIISMERETVIZSGÁLAT

---

235 Lelkiismereted vizsgálata: mindennapi teendő. – Könyvvezetés, melyet üzletember sohasem hanyagolhat el... S van-e az örök életnél nagyobb vállalkozás?

236 Önvizsgálat idején óvakodj a némaság ördögétől.

237 Vizsgáld magadat lassan, bátran. – Ok nélküli rosszkedvedet, mely a valóságban nem is olyan ok nélküli – és szomorúságodat, nemde határozatlanságod okozza, mely nem enged szabadulni a ravaszul elhelyezett, de nagyon is valódi hálótól, melyet érzékiséged körmönfont és tetszetős módon vetett neked?

238 Úgy tűnik, hogy az általános vizsgálat védelem; míg a részleges, támadás. – Az előbbi páncél, az utóbbi Toledói kard.

239 Pillants vissza a múltba..., ha siratod: meddő; ha tanulsz belőle: termékeny.

240 Kérj világosságot. – Kérd állhatatosan mindaddig, míg meg nem találsz hibád gyökerét, és aztán alkalmazd ellene részleges vizsgálatod fegyverét.

241 Használd e vizsgálatot vagy új erény megszerzésére, vagy egy konok hibád kiirtására, melynek rabja vagy.

242 „Keresztény voltomnál fogva mennyivel tartozom Istennek! Sírtam, a szeretet könnyeit ontottam, mert még mindig nem róttam le adósságomat. *Mea culpa!* Jó, elismered adósságodat, de ne felejtsd el, hogy mivel törlesztheted: könnyekkel... és jócselekedetekkel.

243 *Qui fidelis est in minimo et in maiori fidelis est* – aki kicsiben hű, az hű a nagyban is. Vizsgáld csak meg, miért kerültél oly sokszor tévútra – Szent Lukács ezen szavai megmutatják.

244 Reagálj. Hallgasd, mit mond a Szentlélek: *Si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique* – ha ellenségem szórna rám átkot, nem lepne meg, s könnyen elviselném. De hogy te... *tu vero homo unanimes, dux meus, et notus meus, qui simul mecum dulces capiebas cibos* – te, ki velem egyet akartál, apostolom és bizalmasom voltál, aki velem együtt édes ételeket ettél!

245 Lelkigyakorlat alkalmával legyen vizsgálatod mélyebb és hosszabb, mint esténként. Különben a javulás nagyszerű alkalmát mulasztod el.

246 Lelkiismeret vizsgálatodat mindig szeretetaktussal, a szeretet bánatával fejezd be... Tedd ezt saját és mások bűneiért... és gondolt meg, mekkora atyai szeretettel háritotta el Isten az akadályokat, hogy el ne essél.

ELHATÁROZÁSOK

---

247 Légy határozott. Elhatározásaid ne legyenek olyanok, mint a tűzijáték, mely egy pillanatra felcsillan s aztán keserű valóságként, haszontalan, fekete csonkot hagy hátra, melyet megvetéssel dobnak el.

248 Oly fiatal vagy! – Úgy tűnsz nekem, mint a hajó, mely útnak indul. – Ha nem igazítod ki most rögtön a csekély irányhibát, nem érsz kikötőbe.

249 Tégy kevés elhatározást, de erélyesen... és tartsd is meg Isten segítségével.

250 Hallgatagon vettem tudomásul, amit mondtál: „Igen, szent akarok lenni”. Bár e kijelentés oly bizonytalan és általános, hogy rendszerint ostobaságnak lehetne venni.

251 „Holnap!": Néha bölcsességet jelent, de leggyakrabban a legyőzöttek határozószava.

252 Erélyesen és határozottan fogadd meg, hogy mikor dicsérnek, mindig arra gondolsz, ami miatt szégyenkezned és pirulnod kell.

Tied a szégyen, de az Úré a dicséret és a dicsőség.

253 Kötelességedet „most” tedd meg, anélkül, hogy a „tegnapra” tekintenél, amely már elmúlt, vagy a „holnap” miatt aggódnál, melyet talán meg sem érsz.

254 „Most” térj vissza nemes életmódodhoz, most!... Ne ámítsd magadat: a „most” soha sincs túl korán... sem túl későn.

255 Tudni akarod, mit gondolok „utadról”? – Rendszerben van, figyelj ide: ha készséggel fogadod a hívást, akkor Krisztusért dolgozol, ahogy csak tőled telik; ha imádságos lélekke válsz, megtalálod azt a kapcsolatot, amelyről az előbb beszéltem, s akkor majd éhesen keresed az önfeláldozást és a legnehezebb munkát...

Így boldog leszel ezen a földön, és kimondhatatlanul boldog a másvilágon.

256 Ez a sebed nagyon fáj. – De már a gyógyulás útján vagy. Légy állhatatos szándékaidban és a fájdalom nemsokára örömteljes békévé változik.

257 Olyan vagy, mint a homokzsák – nem teszel semmit –, így nem csoda, hogy a lagymatagság tüneteit érzed magadban... Cselekedj!

AGGÁLYOK

---

258 Rázd le magadról az aggályokat, melyek megfosztanak a békétől. – Mindaz, ami elrabolja a lélek nyugalját, nem Istentől ered.

Amikor Isten látogat, megismered majd ez üdvözlés igazságát: „Békét adok nektek..., békességet hagyok rátok..., béke veletek...”, és mindezt viszontagságok közepette.

259 Még mindig aggályoskods! – Beszélj egyszerűen és világosan lelkiatyáddal, engedelmeskedj, és ne kisebbítd Urunk szerető szívét.

260 Szomorúság, levertség. Nem csodálom, ez az a porfelhő, melyet esésed okozott. De most már elég! Nem látod, hogy a kegyelem lehelete elsöpörte a port?

Egyébként, ha nem veted le magadtól, könnyen lehet, hogy a szomorúságod csupán leple kevélységednek.

Vagy talán már tökéletesnek és büntetlennek vélted magad?

261 Megtiltom, hogy tovább gondolj még erre. – Inkább áldd Istent, aki újra visszaadta lelked életét.

262 Ne gondolj többet botlásodra. Ez a gondolat amellet, hogy lesújt és terhe alatt összeroppan, újabb kísértésre is adhat alkalmat. – Krisztus megbocsátott neked: felejtse el a múltat.

263 Ne csüggedj. – Szemtanúja voltam küzdelmednek..., a mai nap kudarcra edzés a végső győzelemre.

264 Helyesen jártál el, bár alapos botlás volt. Helyesen jártál el, mert megalázkodtál, mert megtisztítottad szándéodat és telve vagy reménnyel. És ez a remény visszavezetett az ő szeretetéhez. – Ne vágj olyan meglepett arcot, ismétlem, helyesen jártál el! *Surge!* – Állj fel! – kiáltott ismét a hatalmas hang *et ambula!* – most pedig munkára!

ISTEN JELENLÉTE

---

265 A gyermekek... mennyire igyekeznek, hogy atyjuk jelenlétében jól viselkedjenek! Hát még a király gyermekei mennyi fáradságot vesznek, hogy felséges szüleik jelenlétében megőrizték király rangjuknak megfelelő méltóságukat...

És te...? Nem tudod, hogy mindig a nagy Király: Isten-Atyád előtt állsz?

266 Ne dönts addig semmiben, amíg az ügyet Isten jelenlétében meg nem fontoltad.

267 Legyünk meggyőződve, hogy Isten mindig a közelünkben van. – Úgy élünk, mintha távol lenne, messze, ahol a csillagok ragyognak, és elfelejtjük, hogy itt is van, állandóan mellettünk.

Itt van a közelünkben, mint szerető atya. – Jobban szeret minket, mint a világ összes anyja képes szeretni gyermekeit – segít, buzdít, megáld... és megbocsát.

Hányszor sikerült felderítenünk szüleink komor tekintetét, ha azt mondtuk, miután rossz fát tettünk a tűzre: „Nem teszem többé!” Pedig talán még aznap újrakezdtük... Atyánk szigorú arccal megrótt minket, színlelt haraggal..., mialatt megértő szívvel azt gondolta: „szegény gyerek, mennyire igyekszik!”

Tudatosítsuk magunkban, meggyőződéstől áthatva, hogy atya ő, a mi atyánk, Isten, aki közelünkben és a mennyben is van.

268 Válijk szokásoddá, hogy napközben gyakran felemeld szívedet Istenhez, mert ezt vagy amaszt ajándékozta neked – mert megvetettek – mert hiányzik valami, amire szükséged van, vagy azért, mert megvan...

269 Ne légy olyan vak és meggondolatlan, hogy legalább gondolatban be ne térj a templomba, amikor megpillantod Isten házának falait, vagy tornyát... Ő vár rád!
Ne légy olyan vak és meggondolatlan, hogy ne fohászkodj a Boldogságos Szűz Máriához, ha olyan helyen jársz, ahol Krisztust ócsárolják.

270 Nemde örülsz, ha megszokott utad mentén, a város ismerős utcáit járva, új templomot fedezel fel?

271 Bárcsak Jézus lenne minden törekvésünk célja, szeretetünk középpontja, cselekvésünk mintaképe, beszédünk tárgya; – mondta egy imádságos lélek.

272 Használd ezeket a vallásos „emberi csel fogásokat”, hogy mindig Isten közelében maradj: röpimák, szeretet-aktus, engesztelés, lelki áldozás, a Szent Szűz képére vetett pillantás...

273 Egyedül?! – Nem vagy egyedül. Veled vagyunk a távolból. – Azonkívül..., a Szentlélek, aki lelkedben lakozik, Isten, aki veled van – gondolataidnak, kívánságaidnak és tetteidnek természetfölötti tartalmat ad...

274 „Atya” mondta nekem egy bizonyos fiú (vajon mi lett vele?), derék egyetemi hallgató volt. „Átgondoltam, amit nekem mondott... hogy Isten fia vagyok – emelt

fővel jártam az utcán és büszkeség töltött el, hogy Isten fiának nevezhetem magamat...”

Nyugodt lelkiismerettel tanácsoltam, hogy csak táplálja magában ezt a fajta „büszkeséget”.

275 Nem kételkedem szándékaid őszinteségében. – Tudom, hogy Isten jelenlétében élsz, de van itt egy: „De”. Tetteidnek vannak, vagy lehetnek szemtanúi, emberi szemtanúi, akik emberi szempontból ítélkeznek... Fontos, hogy jó példát adj!

276 Ha megszokod, hogy legalább egyszer hetenként bensőséges kapcsolatba kerülj a Szűzanyával, hogy általa Jézushoz menj, meglátod, mennyivel jobban érzed majd Isten jelenlétét.

277 Azt kérdezed tőlem: „minek ez a fakereszt?” Válaszul lemásolok egy levelet: „Amikor feltekintek a mikroszkópról, tekintetem a csupasz, fekete keresztre esik. Ez test nélküli kereszt, szimbólum. Jelentőségét az emberek nagy része nem veszi észre. És bár fáradtan, már-már abbaahagyva a munkát – újból a lencse fölé hajoltam és tovább dolgoztam, mert úgy éreztem, hogy a magányos kereszt készségees vállakra vár.”

278 Ha Isten jelenlétében élsz, természetfölötti lesz életed.

TERMÉSZETFÖLÖTTI ÉLET

---

279 A legtöbb ember röghöz kötött szemlélete a világban csak két dimenziót ismer. – Ha természetfölötti életet élsz, Isten megadja neked a harmadik dimenziót is: a magasságot, s vele együtt a mértéket, súlyt és térfogatot is.

280 Ha elveszted életed természetfölötti tartalmát, szereteted nem lesz több, mint filantrópia; tisztaságod illendőség; önmegtágadásod butaság; önfegyelmézésed ostorozás; munkád pedig meddő marad.

281 A hallgatás a belső élet óre.

282 Paradoxon: hamarabb lehet valakiből szent, mint tudós; de nehezebb szentnek lenni, mint tudósnak.

283 Szórakozz. – A szórakozás szükséges; – tartsd a szemedet nyitva, hogy a képek, melyeket láatsz, behatolhassanak, vagy csukd be félig, mint a rövidlátó...

Hunyd le szemeidet egészen. – Élj benső életet és feltárunak előtted egy jobb, szebb élet csodái, színekben és formában messze felülmúlva legmerészebb álmaidat, Istennel fogsz társalogni..., megismered nyomorúságodat..., Istenbe merülsz oly módon, hogy Atyáddal való kapcsolatod által valóban testvére leszel felebarátaidnak... az embereknek.

- 284** Törekvés: legyek jó..., de a többiek legyenek nálam jobbak.
- 285** A megtérés a pillanat műve. – A megszentelődés egész életet vesz igénybe.
- 286** Nincs a világon fenségesebb, mint Isten kegyelmének állapotában élni.
- 287** A szándék tisztasága: – Állandóan meglesz, ha mindig és mindenben azt keresed, ami Istennek tetszik.
- 288** Hatolj be a keresztre feszített Krisztus sebeibe. – Ott megtanulod érzékeid fegyvermezését, belső életet élsz állandóan felajánlva az Atyának, a mi Urunk Jézus Krisztus és Mária szenvedéseit, hogy lerójad a magad és az egész emberiség bűneinek tartozását.
- 289** Szent türelmetlenséged, hogy az Urat szolgáljad, Istennek nem visszatetsző. – De meddő marad, ha magatartásodat nem kíséri napról napra kézzelfogható javulás.
- 290** Javulni, – Mindennap egy kicsit. – Ha valóban szentté akarsz válni, ez legyen állandó törekvésed.
- 291** Kötelességed, hogy megszentelődj. – Igen, te is – ez nemcsak a papok és szerzetesek feladata.
Kivétel nélkül mindannyiunknak mondta az Úr. „Legyetek tökéletesek, mint mennyei Atyátok”.

292 Éppen ez legyen lelki életed: kezdés... és újra-kezdés.

293 Megfontoltad-e már lassan, bensődben, hogy milyen szép az állandó készséggel való „szolgálat”?

294 A vetéseket hótakaró borította. A gazda, a föld tulajdonosa örömmel mondta: „Most belülről növekszik”.

– Rád gondoltam; kényszerült tétlenségedre...

– Mondd csak: növekszel te is – „belülről”?

295 Ha nem vagy önmagad ura, uraskodásod szomorú és nevetséges, bármilyen erős és hatalmas vagy.

296 Fájdalmasan hat az evangéliumok leírásában Pilátus kérdése: „Melyiket akarjátok, hogy szabadon bocsássam: Barabást, vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?” – De még fájdalmasabb a tudat, hogy amikor letértem – mily gyakran – az útról én is „Barabást!” kiáltottam és hozzátettem: „Krisztus? ... *Crucifige eum!* – feszítsd meg őt!”

297 Mindaz, ami jelenleg aggaszt, – fontos is, meg nem is... Ami valóban fontos, az az, hogy boldog légy és üdvözülj.

298 Új világosság! Mekkora öröm! Isten megengedte, hogy új világot fedezz fel...

Használd fel az alkalmat: itt az ideje, hogy hálaadó him-

---

nuszt énekelj és annak is megjött az ideje, hogy lelked rejtett sarkait kitakarítsd. Hagyj fel rossz szokásaiddal. Legyen életed természetfölötti, és ne botránkoztasd meg felebarátodat...

Egyszóval: hálad mutakozzék meg kézzelfogható módon.

299 Krisztus meghalt érted... s neked... vajon mit kell tenned Krisztusért?

300 Személyes tapasztalatod: a nyugtalanság, levertség, keserűség... arra készítetnek, hogy Jézus szavainak igazságát átéld: „Senki sem szolgálhat két úrnak!”

TOVÁBBI ELMÉLKEDÉS A BENSŐ ÉLETRŐL

---

301 – Mondok egy titkot, s ezt a titkot közhírré teszem: a világ krízise voltaképpen a szentek krízise.
– Istennek csak maroknyi emberre van szüksége, aki az „övé” minden emberi hatáskörben. – És azután... *pax Christi in regno Christi*: Krisztus békéje Krisztus országában.

302 Feszületed. – A feszületed, mint keresztény, mindig magaddal kellene hordanod. Helyezd íróasztalodra, csókold meg, mielőtt elalszol, amikor felébredsz: és ha gyarló tested fellázad lelked ellen, akkor is csókold meg.

303 Ne félj, szólítsd nevén az Urat: Jézus – és mondd neki, hogy szereted.

304 Biztosítsd minden napra azt a néhány percnyi magányt, amely annyira szükséges lelki életed számára.

305 Azt írtad nekem: „Az egyszerűség a tökéletesség sója, és éppen ez hiányzik nekem. Meg kell szereznem az Ő és az ön segítségével.”

Sem az Ő segítségével, sem az enyém nem hiányzik majd...
Használd az eszközöket.

306 „Ezen a földön küzdelem az ember élete” – ezt már századokkal ezelőtt a békétűrő Jób is megmondotta... és még mindig akadnak elpuhult emberek, akik ezt nem akarják megérteni.

307 A természetfölötti élet módszere valóságos harctudomány. – Háborút viselsz – benső életed mindennapi háborúját; – állásokat építesz, amelynek távol esnek erődítményed falától.

Az ellenség itt támad. Apró önmegtágadásaid, szokásos imádságaid, munkád, életered ellen irányítja a rohamot, és nem egykönnyen közelíti meg főerődítményed bástyáit; – de még ha el is érné azokat, támadása hatástalan marad.

308 Lemásolom amit írtál: „Örömöm és békém. Sohasem lesz valódi örömben részem, ha nincs békém. De mi a béke? A béke szorosan összefügg a háborúval. A béke a győzelem eredménye. A béke tőlem folytonos küzdelmet követel. Küzdelem nélkül nem lesz békém soha.”

309 Nézd csak, mily mélységesen irgalmas Isten igazságossága: Az emberi igazságszolgáltatás megbünteti azt, aki bevallja bűnét..., az isteni, megbocsát neki.

Áldott legyen a bűnbánat szentsége!

310 *Induimini Dominum Iesum Christum* – öltsetek magatokra az Úr Jézus Krisztust, mondotta Szent Pál a rómaiaknak. – Amikor a bűnbánat szentségében részesülünk, akkor öltjük fel magunkra, te meg én, az Úr Jézus Krisztust, és az Ő érdemeit.

311 Háború! „a háborúnak természetfölötti célja van”, mondd nekem, „és a világ ezt nem tudja..., a háború miattunk van...”

Háború a könnyű út legnagyobb akadálya; – s mégis szeretnünk kell azt úgy, ahogy a szerzetesnek is szeretnie kell az önfegyelmzés eszközeit.

312 Nevednek hatalma, Uram!... Levelemet szokás szerint így kezdtem: „Órizzen meg az Úr Jézus” – és azt felelték nekem: „Ez az «Órizzen meg az Úr Jézus» már sok bajtól mentett meg... órizzen meg tehát mindenkit!”

313 „Most, hogy az Úr szokásos nagylelkűségével segít, én is megteszek mindent, ami tőlem telik, hogy tökéletesebbé váljak” – mondtad – és én nem tudok mit hozzátenni.

314 Azt írtam neked: „Számítok rád és meglátod, mi mindenre leszünk képesek!...” – De mi más tehetnénk, minthogy Reá támaszkodunk...?

315 Hittérítő! – Arról álmodozol, hogy hittérítő légy. Xavéri Ferenc-szerű hivatást érzel magadban és egész birodalmakat akarsz Krisztusnak meghódítani: Japánt, Kínát, Indiát, Oroszországot, Észak-Európa hideg országait, vagy Amerikát, Afrikát, Ausztráliát...?

Tápláld szívedben e tüzet, tápláld a lelkek után való éhséget. Ne felejtsd azonban el, hogy igazi hittérítő csak akkor vagy, amikor engedelmeskedsz. „Itt” dolgozol, földrajzilag távol a missziós területektől, de „ott” is. Érzed-e, mint Xavér, hogy karod elfáradt a sok keresztesben?

316 Azt mondd: igenis akarok. Jól van. – De... úgy akarsz-e, azzal az erővel, mint ahogy a kapzsi kívánja az aranyat, amint az anya szereti gyermekét, miként nagyrebecsülést óhajt a törtető, vagy ahogy egy sajnálatos kéjenc keresi gyönyörét? – Nem így akarsz?... Hát akkor nem is akarsz igazán!

317 Milyen buzgalommal keresik az emberek földi érdekeiket: hírnévről álmodoznak, gazdagságról, testi vágyaik kielégítéséről...

Mind egyformák: nők és férfiak, szegények és gazdagok, öregek és középkorúak, fiatalok, sőt még gyermekek is.

Amikor te meg én ugyanazzal a buzgósággal keressük majd lelkünk érdekeit, akkor élő és cselekvő lesz hitünk: akkor nem lesz többé akadály, melyet le ne győznénk apostoli vállalkozásunkban.

318 Neked, akinek sportolásra van hajlamod, mennyire tetszhet az Apostol mondása: *Nescitis quod ii qui in stadio currunt omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium? Sic currite ut comprehendatis.* – Nem tudjátok, hogy a pályán a versenyzők mind futnak ugyan, de a díjat csak egy nyeri el? Úgy fussatok, hogy elnyerjétek.

319 Elmélyülés. – Keresd Istent lelkedben és hallgasd szavát.

320 Tápláld a nemes gondolatokat és az ébredező szent vágyakat... Kis szikra nagy tüzet okozhat.

321 Apostoli lélek: Jézus közelsége, veled való szoros kapcsolata, annyi éven keresztül, számodra semmit sem jelent?

322 Igaz: szentélyünket Betániának szoktam nevezni... Légy barátja a Mester barátainak: Lázárnak, Mártának és Máriának... és nem kérdezed majd többé, miért hí-vom szentélyünket Betániának.

323 Tudod, hogy vannak „evangéliumi tanácsok”; követésük kifinomult szeretetet jelent. – Azt mondják, hogy ez az út csak a kiválasztottaké. – Néha azt hiszem, hogy mindnyájunké is lehetne.

324 *Quia hic homo coepit aedificare et non potuit consummare!* – ez az ember építeni kezdett, és nem tudta befejezni!

Milyen szomorú megjegyzés ez, de ha nem akarsz, sohasem vonatkozik rád, mert rendelkezel az eszközökkel, hogy megszentelődésed épületét befejezzed: Isten kegyelme és saját akaratod.

LANYHASÁG

---

325 Küzdj a lanyhaság ellen, mely lelki életedben lustává és hanyaggá tesz. – Nem gondolod, hogy ez annak a langyosságnak a kezdete, melyről a Szentírás így szól: Isten kiveti a langyosokat szájából.

326 Fájlalom, mikor észreveszem benned a langyosság veszélyét, mert nem keresed komolyan a tökéletes állapotod keretén belül.

– Mondd velem együtt: nem akarok langyos lenni! *Confite timore tuo carnes meas!* Istenem, adj gyermeki félelmet, mely cselekvésre készített!

327 Tudom, a halálos bűnöket elkerülöd. – Üdvözülni akarsz! – De nem aggaszt, hogy minduntalan bocsánatos bűnökbe esel, tudatosan, annak ellenére, hogy Isten minden egyes esetben szólít: győzd le magad!

– Lanyhaságod oka e rosszakaratnak.

328 Milyen kevésbé szereted Istent, ha küzdelem nélkül engeded át magad a bűnnek, csak azért, mert nem halálos!

329 A bocsánatos bűnök sok kárt okoznak a léleknek. – Ezért mondja az Úr az Énekek Énekében: *capite nobis vulpes parvulas, quae demoliuntur vineas* – „Fogjátok el a rókakölyköket, mert elpusztítják a szőlőt...”

330 Mennyi fájdalmat okoz nekem, mikor nem érzel bánatot bocsánatos bűneid miatt! – Amíg ez így nem lesz, nem kezdteél igazán benső életet élni...

331 Langyos vagy, ha lustán és kelletlenül végzed a dolgokat, melyek az Úrra vonatkoznak; ha szándékosan, vagy ravaszul kibúvókat keresel kötelességed alól; ha nem gondolsz másra, mint saját kényelmedre; ha beszéded hiú és üres; ha nem irtóazol a bocsánatos büntől, és ha emberi szempontok vezetik cselekedeteidet...

TANULÁS

---

332 Megbocsáthatatlan, ha valaki tudós lehetne és nem lesz azzá.

333 Tanulás. Engedelmesség: *non multa, sed multum* – ne sokfélét, de alaposan.

334 Imádkozol, önmegtagadást gyakorolsz, ezer apostoli tevékenységben szorgoskodsz – de mivel nem tanulsz, nem vagy hasznos.

A tanulás munkád terén való továbbképzés, súlyos kötelesség nálunk.

335 Egyórai tanulás a modern apostol számára egyórai imádság.

336 Ha Istent szellemi téren kell szolgálnod, a tanulás komoly kötelesség.

337 Szentségekhez járulsz, imádkozol, tiszta életet élsz... de nem tanulsz; nem vagy igazán jó, legfeljebb jámbor...

338 Azelőtt, amikor az emberi tudomány még szűk határok között mozgott, lehetséges volt, hogy egy képzett ember egyedül gyakorolja szent hitünk védelmét és magyarázatát. Manapság, a modern tudomány hallatlan

kiterjedése mellett, a hitvédelemben is megosztott munkára van szükség, hogy tudományos módszerrel, s minden téren megvédhessük az Egyház igazságait...

- Te sem vonhatod ki magadat ebből a kötelezettségből.

339 Könyvek: ne végy könyvet anélkül, hogy művelt, hozzáértő katolikus ember tanácsát nem kérted volna. Könnyen haszontalan, sőt ártalmas lehet, amit vásárolsz.

Hányszor hiszik az emberek, hogy amit vesznek az könyv... pedig csak... szemét!

340 Tanulj! – Tanulj szorgalmasan, ha „só” és „világosság” akarsz lenni, felkészültségre és tudományra van szükséged.

Azt hiszed, hogy semmittevő és lézengő voltod mellett sugalmazás útján kapod meg a tudományt?

341 Jó, hogy olyan kitartással tanulsz, föltéve, hogy ugyanolyan szorgalommal keresed a lelki életet.

342 Ne felejtse el, hogy mielőtt tanítani kezdesz, cselekedni kell. *Coepit facere et docere* – cselekedni és tanítani kezdett – mondja a Szentírás Jézusról.

- Először tehát: cselekvés..., hogy te meg én tanulhassunk.

343 Dolgozz! – Komoly hivatásos munkával megjavul lelki életed; férfiasabb leszel, mert felhagysz a fecsegésekkel, melyek eddig annyira lefoglaltak.

344 Tanító: buzgóságod, melyet a legjobb módszer megismerésére és alkalmazására fordítasz, hogy

tanítványaid elsajátítsák a világi tudományokat, tagadhatatlan. Fordíts hasonló buzgóságot a keresztény aszketika megismerésére és gyakorlására – ez ugyanis az egyedüli mód, hogy magad és tanítványaid megjavuljatok.

345 Kultúra, kultúra! – Helyes, senki se múljon felül minket ebben.

– De a kultúra csak eszköz és nem cél.

346 Tanuló: fejlessz magadban szilárd és cselekvő áhitatot, légy jeles tanulmányaidban. Tanúsíts apostoli buzgalmat hivatásod gyakorlásában – és ígérem neked: alapos vallási és tudományos felkészültségeddel hamarosan mélyreható eredményeket érsz el.

347 Te csak kultúrád felépítésével törödsz, pedig lelked felépítse fontosabb. – Így majd Krisztusért dolgozol, ahogy kell is; mert hogy Ő uralkodjék a világban, olyan emberekre van szükség, akik szemüket az ég felé fordítva, a világ minden tevékenységében hathatósan működnek és hivatásukban az apostoli szellemet csendben és eredményesen gyakorolják.

348 Nyegleséged, lustaságod és hanyagságod nem más, mint gyávaság és kényelem keresés – lelkiismereted is szüntelen emlékeztet, hogy ez nem „az út”.

349 Ne törődj vele, ha „ortodox” nézeteid kinyilvánítása következtében valaki rosszmájúan megbotránkozik. – Botránkozása farizeusi.

350 Nem elég, hogy jó keresztény és tanult ember is vagy, ha nem csiszolod ki természeted durvaságát, s nem hozod összhangba buzgóságodat és tudásodat a jó modorral, nem hiszem, hogy szent lesz belőled. – S annak ellenére, hogy tanult ember vagy és talán éppen, mert az vagy – jászol elé kell, hogy kössenek, mint az öszvért.

351 Öntelt, fennhéjázó viselkedéssel kiállhatatlanná és nevetségessé teszed magad, és ami ennél súlyosabb, – apostoli munkád kárt szenved.

Ne feledd, hogy a „középszerűek” is vétkezhetnek, ha túlzásba viszik az okoskodást.

352 Éppen tapasztalatlanságod miatt vagy olyan be-képzelt és hiú, s ezért olyan fontoskodó a fellépésed.

– Javulj meg, kérlek. Minden ostobaságod mellett is lehet, hogy felelősségteljes állást kell majd betöltened (ez már nem egyszer történt meg). Ha nem ismered el képességed hiányosságát, nem fogod meghallgatni jogos tanácsadóidat... Megborzadok, ha a károokra gondolok, melyeket esztelen viselkedésed okozhat.

353 Felekezeti nélküliség. Semlegesség: ósdi mon-dák, melyek mindig újnak akarnak látszani.

Gondolkodtál volna afelől, hogy milyen nevetséges, ha va-laki leveti katolikus mivoltát, amikor egyetemre készül, szak-szervezetbe, vagy tudományos körbe lép, vagy az Ország-házba...; mintha kalapiját akasztaná a ruhatár fogására”

354 Használd fel jól az időt. – Ne felejtsd el a megát-kozott fügefát. Az is tett valamit: leveleket haj-tott, mint te...

- Ne mentegesd magad...
- Mitsém használt a fügefának – mondja az evangélista –, hogy nem volt gyümölcserés ideje, amikor az Úr fűgét keresett rajta...
- Meddő marad mindörökre.

355 Akik világi üzelmekkel foglalkoznak, azt mondják: az idő pénz. – Nekem ez kevésnek tűnik: számunkra, akik lelkekkel foglalkozunk, az idő: *Gloria!* – Dicsőség!

356 Nem értem, hogy nevezheted magad kereszténynek, mikor olyan haszontalan, renyhe életet élsz? Hát elfelejtetted mily tevékeny volt Krisztus?

357 „Mintha minden elképzelhető bűn az első tétlen pillanatra várna,” mondtad egyszer, „a tétlenség magában véve is bűn.”

– Aki magát Krisztusnak szenteli, egy pillanatig sem maradhat tétlen. Számára a pihenés sem jelent tétlenséget, hanem olyan tevékenységet, mely kevesebb erőt igényel.

358 Apostoli lélek számára a tétlenség ismeretlen fogalom.

359 Végezd hivatásbeli munkádat természetfölötti szándékkal, s megszenveded azt.

KÉPZÉS

---

360 Mily nemes derűséggel fogadtad tanácsomat, amikor azt ajánlottam, hogy helyezd fiatalságodat Rafael arkangyal oltalma alá, „hogy jó a házassághoz elvezessen, miként Tóbiást” – és tréfálkozva hozzátettem: „legyen a választott szép, jó és gazdag...”

Azután, mennyire elmélyedtél gondolataidba, midőn azt tanácsoltam, helyezd magad a fiatal János apostol oltalmába, ha Isten netalán többet kérne tőled!

361 Panaszkodszt, hogy keményen bánnak veled és érezni véled a különbséget, azon bánásmód között, melyben otthon részesültél. Lemásolok számodra pár sort egy katonaeorvos leveléből: „A beteget kétféle módon lehet megközelíteni: lelkiismeretes, hivatásos szakember módján, akinek magatartása hűvös, megfontolt, de elfogulatlan, és a beteg szempontjából hasznos vagy, ahogy a családtagok teszik, kedvesen gügyögve és ostobáskodva. – Vajon mi történne, ha csata közben a kötözőhelyen, mikor a sebesültek tömege szorul kezelésre, mindegyik hordágyat siránkozó családtagok vennék körül?”

362 Nem várok csodákat: elég csodát találok a Szentírásban. – Viszont szükségem van arra, hogy teljesítsd kötelességedet és együttműködj a kegyelemmel.

363 Csalódás. – Levert vagy, mert az emberek leckében részesítettek. Azt hitték, nincs szükség rájuk és adakozóknak mutatkoztak, de mihelyt felmerült a lehetőség, hogy néhány fillérrel anyagi segítséget kell nyújtaniuk, – ba-rátságukat közöny váltotta fel.

– Ne bízz másban, mint Istenben – és azokban, akik általa tartoznak hozzád.

364 Ó, bárcsak elhatároznád magadat, hogy „komo-lyan” Isten szolgálatába állsz – ugyanazzal a buzgósággal, mellyel nagyravágyásodat, hiúságodat és érzékiségedet szolgálod!...

365 Ha vezérszerepre érzel hivatottságot, arra töre-kezdj, hogy testvéreid között utolsó; a többiek között pedig első légy.

366 Lássuk csak: neheztelsz, mert valaki bizonyos személy iránt több bizalommal viseltetik, mint veled szemben; mert régebben ismeri, mert rokonszenve-sebb, mert hasonló a hivatása, s jobban megfelel a termé-szete...?

– A tieddel szemben viszont minden külön barátságának még a látszatát is kerüld.

367 A legválogatottabb, legízletesebb étel, ha disznó elé teszik. (bocsánat, de ez a neve), legjobb eset-ben – sertéshússá válik.

Legyünk angyalok, hogy megneemesítsük az eszméket, melyeket magunkévá teszünk. – De legalábbis legyünk emberek: s használjuk fel ételünket szép izomzat. vagy hatal-mas agyvelő kifejlesztésére, mely Isten teljesebb megis-

merésére és imádására képes. De ne legyünk állatok, mint sajnos oly sokan...!

368 Unatkozol? – Persze, mert érzékeid éberek, lelked pedig alszik.

369 Jézus Krisztus iránti szereteted sok esetben elnézésre készíted... ez nemes, – és Jézus Krisztus iránti szereteted sok esetben hajthatatlanságra készíted, s ez is nemes.

370 Ha nem vagy rossz és annak látszol, ostoba vagy; és ez az ostobaság, – mely másokat megbotránkoztat – károsabb, mint maga a rosszság.

371 Ha kétes hírű emberek túl buzgón szerepelnek vallási szertartások vezetésében, ugye, kedved volna csendesen a fülükbe súgni: „Kérem, nem lehetne uraságod egy cseppet kevésbé katolikus?”

372 Ha hivatalos állást töltesz be, bizonyos jogaid és kötelességeid vannak ezen állásból kifolyólag.
– Apostoli utadról letérsz, ha alkalom adtán – vagy kifogásképpen – hivatalbeli kötelességedet elhanyagolva, más irányban buzgólkodsz. Ezáltal tekintélyt vesztesz, pedig éppen ez a „horgod, mellyel embereket foghatsz”.

373 Tetszik nekem apostoli jelszavad: „Fáradhatatlanul munkálgodj”.

374 Mire való ez a sürgés-forgás? Ne mondd, hogy ez tevékenység, ez csak kapkodás.

375 Kicsapongás. – Érzékeid és képességeid szomját akármilyen tócsa vizével oltod. S míg céltalanul és szórakozottan lézengsz, akaraterőd szendereg, érzékiséged pedig ébren van. Komolyodj meg és élj határozott terv szerint, mely keresztény életre készíted, különben cselekedeteid sohasem lesznek hasznosak.

376 „Milyen erős befolyást gyakorol a környezet”, mondtad nekem, s be kell vallanom, hogy igazad van. Éppen ezért fontos, hogy kiképzéseitek által, feltűnés nélkül áraszd sajátos szellemünket, és ti adjátok meg a „tónust” a társadalmi körnek, melyben éltek.

– És aztán, ha elsajátítottad e szellemet, biztos vagyok, hogy ugyanazzal a csodálkozással mondd majd, mellyel a tanítványok vették tudomásul a Krisztus nevében művelt csodákat: „Kétségtelen, nagy hatást gyakorolunk a környezetünkre!”

377 De hogyan sajátítom el a „mi képzésünket”, s miként maradok hűséges a „mi szellemünkhöz?” – A szabályok betartása által, melyeket lelkivezetőd adott, megmagyarázott, s megszerettetett veled: tartsd be azokat és apostol lesz belőled.

378 Ne légy pesszimista. – Hát nem tudod, hogy mindaz, ami történik, vagy történhet, javadra szolgál?
– Optimizmusod, hited természetes következménye lesz.

379 Természetesség. – Keresztény férfi és keresztény nő. – a só és a világosság, melyeket magatokban hordoztok, nyilvánuljon meg természetes módon, minden különcködés, minden badarság nélkül. – Legyen bennetek mindig az egyszerűség szelleme.

380 „És ha elpogányosodott vagy pogány környezetben életem összeütközésbe kerül ezzel a szellemmel, nem tűnik majd mesterségesnek?”, kérdezed tőlem.

Így válaszolok: – Kétségtelenül lesz összeütközés a te életed és az övék között, és éppen ez az ellentét, – ez a tettek által bizonyított hit, – ez az a természetesség, melyet elvárok tőled.

381 Ne törődj vele, ha azt mondják rólad, hogy „húsból-vérből” vagy. Hát mit akarnak, hogy levegőből alkotott képződmény légy, amely szétfoszlik, mihelyt hozzányúlnak?

382 Mikor neked ajándékoztam a Jézus élettörténetéről szóló könyvet, ezt írtam bele: „Keresd Krisztust. Találd meg Krisztust. Szeresd Krisztust.”

– Három világos fokozat... megkísérelted legalább az elsőt?

383 Ha látják, hogy vezér létedre ingadozol... ne csodálkozz, hogy az engedelmesség csődöt mond.

384 Zavar. Tudtam, hogy ingadozott ítéleted igazságossága. Hogy megérts engem, ezt írom: – Az ördög ábrázata nagyon csúf, s mivel tudja ezt, hogy meg ne lássuk szarvait, nem jön nyíltan. Hányszor jelenik meg a nemesség, sőt a vallásosság álarca alatt!

385 Így szól az Úr: „Új parancsot adok nektek: Szeresétek egymást. Erről ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok.”

– Szent Pál pedig: „Viseljétek egymás gyengéit, így tel-

---

jesítitek Krisztus törvényét.”

– Nincs mit hozzáfűznöm.

386 Ne felejtsd el fiam, számodra ezen a földön csak egy káros dolog létezik, melyet félned, s Isten segítségével kerülöd kell: a bűn.

MEGSZENTELŐDÉSED SÍKJA

---

387 Megszentelődésed síkja, melyet az Úr tőled kér: három részből áll: a szent hajthatatlanság, a szent kényszer és a szent merészség.

388 Ne téveszd össze a szent merészséget a világi szentelenséggel.

389 A szent merészség a „lelki gyermekség” sajátja. A kis gyermek semmi miatt sem aggódik. Nincsenek gátlásai; apró, természetes gyarlóságait nem palástolja, s nem bánja, akárki látja.

Ez a nemtörődömség a természetfölötti életre vonatkozólag a következő gondolatokat idézi fel:

dicséret... megvetés; tisztelet... gúnyolás; becsület... szégyen; egészség... betegség; gazdagság... szegénység; szépség... rútság...

Rendben van. Ez minden... mit számít?

390 Nevesd ki a nevetséget. – Ne foglalkozzál azzal, hogy mit fecsegnek. Lásd és érezd Istent magadban és mindenben, ami téged körülvesz.

– Így majd sikerül elnyerned azt a szent merészséget, melyre szükség van (oh, minő paradoxon!), hogy keresztény úriember tapintatossággal élj.

391 Ha magadévá tetted ezt a szent szégyentelenséget, mit törödsz azzal, hogy „mit mondtak az emberek”, vagy „mit fognak mondani?”

392 Légy meggyőződve, hogy az, aki a legjobbat cselekszi, sohasem válhat nevetség tárgyává.

393 Egy ember..., úriember, aki ma megalkudna, ismét halálra ítélné Jézust.

394 A megalkuvás biztos jele, hogy nincs igazunk. Ha valaki engedékeny eszményeit, becsületét, vagy hitét illetőleg..., akkor nincs eszménye, sem becsülete, sem hite.

395 Hallgasd csak, hogyan vitatkozik a küzdelemben megedzett Isten embere: Hogy én nem engedek? Persze, hogy nem! Mert eszményeimnek igazságáról meg vagyok győződve. Ellenben maga nagyon engedékeny... ugye, egyetért velem, ha azt mondom, hogy kétszer kettő három és fél. Nem? Hát még a barátság kedvéért sem enged ilyen csekély dologban?

– Mert először életében győződött meg arról, hogy igaza van... és egyetértett velem.

396 A szent hajthatatlanság nem vakbuzgóság.

397 Hit és erkölcs dolgában légy rendíthetetlen, egyébként azonban alkalmazkodó. Vasbuzogány, bársony burokból. Légy hajthatatlan, de ne légy konok.

398 Nem közönséges hajthatatlanságról. „szent hajthatatlanságról” van szó.

Ne felejtjük el, ugyanígy. „szent kényszer” is van.

399 Mindenki helyesli, ha erőt alkalmazunk, hogy megakadályozzunk egy öngyilkosságot, s ezáltal megmentjük valakinek a földi életét; miért ne alkalmazhatnánk ugyanazt az energiát – azt a szent kényszert –, hogy azoknak az Életét (én nagybetűvel írom) mentjük meg, akik bután és makacsul lelküket akarják meggyilkolni?

400 Mennyi bűnt követnek el az úgynevezett igazság leple alatt! – Ha fegyverekkel kereskednél és valaki egyet meg akarna venni, hogy azzal édesanyádat megölje, eladnád neki? – Még készpénzért sem?

– Egyetemi tanár, újságíró, politikus, diplomata: elmélkedjete!

401 Isten és merészség! – A merészség nem oktalanság. – A merészség nem vakmerőség.

402 Jézustól ne csak saját bűneidért kérj bocsánatot; ne csak saját szíveddel szeresd...

Engeszteld őt az összes sérelemért, melyet neki okoztak, okoznak és okozni fognak...

Szeresd őt mindazok szívének erejével, akik valaha is szerették.

Légy merész: mondd meg neki, hogy szerelmesebb vagy, mint Mária Magdolna, mint Avilai Teréz, mint Kis Szent Teréz..., hogy jobban bele vagy bolondulva, mint Ágoston, mint Domonkos, Ferenc, Ignác és Xavér.

403 Légy még merészebb, és amikor valamire szükséged van, ne kezd csak *Fiat-tal** a lelkedben, ezenfelül mondd neki: „Jézus, én ezt, vagy azt akarom...”, mert így kérnek a gyermekek is.

404 Kudarcot vallottál? – Mi nem vallunk kudarcot soha! Teljes bizalommal adtad át magadat Istennek. – Semmi emberi eszköz használatát sem mellőzted.

Győződj meg ez igazságról: sikered – most éppen ez a kudarc. – Adj érte hálát Istennek és kezd előlről!

405 Balsikered volt? – Légy meggyőződve, – soha nincs balsikered.

Nem vallottál kudarcot: csak új tapasztalatot szereztél. – Előre!

406 Az valóban kudarc volt, baleset: mert elvesztetted szellemünket. – Hiszen jól tudod, mindaddig, míg cselekedeteinknek indítóoka természetfölötti, az eredménynek (legyen az kudarc vagy győzelem), csak egy neve van: siker.

407 Ne tévesszük össze a személyes és a hivatalos jogokat. – Ez utóbbiakról nem lehet lemondani.

408 A szenteskedés úgy aránylik az életszentséghez, mint az üres ájtatoskodás az áhítathoz: az, ennek csak torzképe.

---

* A latin *Fiat*, magyarul *legyen meg*-nek megfelel.

409 Ne gondoljuk, hogy az erény látszatának értéke van, ha nem jár karöltve az igazi keresztény erénygyakorlattal...

– Mintha valaki fehérműjét ékszerekkel díszítené.

410 Óvakodjunk a „hangos” erényektől.

411 Előfordulhat, hogy hamis apostolok, annak ellenére, hogy „vizet prédikálnak és bort isznak”, kizárólag Jézus tanításának ereje által, a tömegnek jót tesznek.

De ez a jó nem kárpótolja azt a nagy és lényeges kárt, amelyet okoznak, mikor vezetők és apostolok lelkét mételyezik meg, akik undorodva fordulnak el képmutatásuktól.

Nem engedhető meg, hogy olyan nők vagy férfiak, akik nem akarnak tökéletes életet élni, az első sorokba tolatkodjanak és vezető szerepet játszanak.

412 Bár ne lenne szereteted tüze lidércfény – csalékony, hazug görögtűz, mely sem lángra nem lobbantja azt, amit megérint, sem meleget nem sugároz.

413 Sátán *non serviam*-ja..., az túlságosan termékeny volt. – Nem érzel magadban vágyat, hogy naponként imában és cselekedetben buzgó *serviam*-ot – Téged szolgáljak, hű leszek hozzád – mondj, hogy ellensúlyozzad ama lázadó kiáltás termékenységét?

414 Kár, ha „Isten embere” eltévelyedik, – de nagyobb kár, ha „Isten embere” langyos és világias!

415 Ne törődj vele, mit nevez a világ győzelemnek, vagy vereségnek. – Hisz oly gyakran szenved vereséget az, aki győz!

416 *Sine me nihil potestis facere!* – nélkülem semmit sem tehettek! Új fény, új ragyogás szemeimnek, mely az örök világosságból: a szent Evangéliumból árad.

– Csodálkozhatok saját... „korlátoltságomon”?

– Helyezzem Jézust mindabba, ami az enyém! – Akkor majd nem lesz viselkedésem oktalan, s nem mondom többé: „az enyém”, hanem „a miénk”.

ISTEN SZERETETE

---

417 Nincs igazibb szeretet, mint a Szeretet!

418 A szeretetben rejlik titka annak, mely a legalázatosabb, – sőt még a legmegalázóbb dolgot is megneemesíti.

419 – Gyermek. – Beteg. – Mintha valami arra kész-
tetne, hogy e szavakat nagy betűvel írjuk.
– Mert a szerelmes léleknek Jézus maga a gyermekek és a betegek.

420 Milyen csekélységet is ajánlunk fel Istennek,
amikor életünket adjuk neki!...

421 A jó barát kincs. – Hát akkor... a Barát!..., mert
ott ahol a kincsed, ott van a szíved is.

422 Jézus a te barátod. – Ő a Barát. – Szíve emberi
szív, amilyen a tied. – szemei, melyek sírtak
Lázárért, szeretettel néznek...

S Ő téged ugyanúgy szeret, mint ahogy Lázárt szerette.

423 Istenem, szeretlek... de taníts igazán szeretni!

424 Szeretetből büntetni: ez emeli természetfölötti fokra a büntetést, melyet azokra rónak, akik megérdemlik. – Legyen tehát a vezeklés Isten iránti szeretetből, – akit megbántunk – és felebaráti szeretetből fakadó gyógyító orvosság; nem pedig bosszúvágy megnyilatkozása.

425 Hogy lehet az, hogy tudom, mennyire szeretsz engem, édes Istenem..., s mégsem bolondulok beléd?

426 Krisztus igazi eszményképünk: mert ő Király, Ő Szeretet, Ő Isten!

427 Uram! Bárcsak minden tekintetben mérsékelt lennék, csak a Szeretetben nem.

428 Ha szeretet, még az emberi szeretet is annyi vigaszt ad, mit ad majd az égi Szeretet?

429 Mindaz, amit Szeretetből teszünk, megszépül, megnemesül.

430 Jézusom, hadd legyek mindenben utolsó... csak Szeretetben az első!

431 Ne félj Isten ítéletétől – Igazságossága ugyanolyan csodálatra méltó, mint irgalma: mindkettő szeretetből fakad.

432 Képzeld el a legszebbet, a leggyönyörűbbet a földön... mindazt, ami elbűvöli szellemedet és egyéb képességeidet... ami testednek és érzékeidnek örömet ad...

Képzeld el a földet és a csillagos eget, mely éjjelenként ragyog: az egész mindenséget. – Mindez egy szerelmes szív örületével együtt semmi..., és a semminél is kevesebb a mi Istenünkhöz viszonyítva. Örök kincs, igazgyöngy... megalázkodott..., szolgává lett..., megsemmisült..., istállóban született, – József műhelyében dolgozott, – keserves kínt szenvedett és a gyalázat fáján halt meg... és rabszolga lett az Oltáriszentség szerelmes eszeveszettségében.

433 Élj szeretetből – és mindenkor győzni fogsz – még akkor is, ha belső hősies harcokban vereséget szenvednél.

434 Engedd, hogy szívedet szeretet és hála árassza el, mikor arra gondolsz, miként óv meg naponta Isten kegyelme az ellenség csapdájától.

435 *Timor Domini sanctus* – az istenfélelem szent –, mely a gyermek Atyja iránt való tiszteletéből ered. Sohasem szolgál félelem: Mennyei Atyád nem zsarnok.

436 Bánatod szeretetből fakadjon! – Mert Ő jó. – Mert Ő a te barátod, aki életét adta érted. – Mert mindaz, ami jó benned, az övé. – Mert annyira megbántottad Őt... Mert megbocsátott! Ő – neked!!

Síri gyermekem, a szeretet bánatával!

437 Ha egy ember halt volna meg, hogy engem a haláltól megszabadítson!...

Isten halt meg. S én közömbös maradok.

---

438 Bolond! Azt hitted, egyedül vagy a püspöki kápolnában, de láttalak. – Minden újonnan felszentelt kelyhet és paténát megcsókoltál, hogy Ő megtalálja szereteted nyomát, amikor első ízben „leszáll” majd a szent edényekbe.

439 Ne felejtsd el, hogy bánat a Szeretet próbaköve.

A SZERETET

---

440 Amikor befejezted munkádat, segíts testvérednek. Tedd azt annyi gyöngédséggel és természetességgel – az Úr Jézus kedvéért –, hogy senki se vegye észre – még az sem, akinek segítesz, hogy többet teszel, mint mai kötelességed.

441 Bánt felebarátodnak irántad való szeretetlensége. – Mennyivel inkább bántják Istent a te vétkeid, melyeket az ő szeretete ellen követsz el!

442 Ne gondold rosszat senkiről, még akkor sem, ha az illető szavai vagy tettei okot adnának erre.

443 Ne ítélj senkit: ha dicséretre nincs okod, hallgass.

444 Sohase szöld meg felebarátodat, akkor se, ha erre alapos okod van. – Menj előbb az Oltáriszentséghez, azután a paphoz, a te atyádhhoz, és neki is mondd el bánatodat. De senki másnak.

445 A megszólás mótely, mely megfertőzi és megakadályozza az apostoli munkát. – Ellenkezik a szeretettel, tékozolja az erőt, elrabolja a békét és megbontja az Úrral való benső kapcsolatot.

446 Ha magad olyan gyarló vagy, miért csodálkozol, hogy másoknak is van hibájuk?

447 Látván, mivel töltik sokan egész életüket (oh, a nyelv, a nyelv, az üres fecsegés, s annak minden következménye...) nekem a hallgatás jobbnak s fontosabbnak tűnik. – Nagyon jól megértem Uram, hogy te számon kérsz minden egyes haszontalan szót.

448 Könnyebb beszélni, mint cselekedni. – Megkísérelted már, legalább egyszer – te, akinek olyan éles a nyelve – „jól” megtenni azt, amit a te „fontoskodó” véleményed szerint, mások rosszul cselekszenek?

449 Ennek: zúgolódás, pletykázkodás, kibeszélés, botránkoztatás, behálózás, ármánykodás, rágalom..., árulás – a neve.

A jogtalanul bíraskodó ítélete alig nevezhető másnak, mint „vénesszony fecsegésének”!

450 Mennyire fáj Istennek és mennyi kárt okoz sok lélekben – viszont mennyire megszentel másokat – az „igazak” igazságtalansága!

451 Ne ítélkezzünk. – Mindenki saját szemszögéből és a maga felfogása szerint látja a dolgokat: Gyakran igen korlátolt értelemmel, ködös, zavaros és sokszor szenvedélytől elvakított tekintettel.

Azonkívül, egyesek nézete éppoly beteges és elfogult, mint azon modern festőké, akik azt vélik, hogy arcunkat, sőt jellemünket, néhány futólagos vonással ábrázolni tudják... Oh, milyen keveset ér az emberek ítélete!

Ne bírálj anélkül, hogy ítéletedet imádságon keresztül ne szűrnéd.

452 Ha szükséges, akár kényszerítsd is magadat, de mindig azonnal bocsáss meg annak, aki megbánt, bármily nagy legyen is a sérelem vagy a kár.

Többet bocsátott meg neked Isten.

453 Zúgolódsz – ezáltal elveszted a jó szellemet – és ha nem tanulsz meg hallgatni, minden szavad egy lépéssel közelebb visz apostoli vállalkozásod kijáratához.

454 Ne ítélkezzünk anélkül, hogy mindkét fél véleményét meghallgatnánk. – Csodálatos, mily könnyen elfelejtik az óvatosságnak ezt az elemi szabályát, még azok is, akik magukat könnyörületesnek vélik.

455 Tudod mekkora kárt tehetsz, ha bekötött szemmel hajítasz követ?

Talán azt sem tudod, mekkora, gyakran súlyos kárt okozhatsz, ha megszólaló szavakat dobálsz, melyek neked csekélységnek tűnnek, csak azért, mert szemed bekötötte a gondatlanság, vagy indulat.

456 A kritizálás, rombolás nem nehéz: akármelyik kőműves belevághatja csákányát a katedrális faragott, szép kővébe.

Az építés azonban mesterkezeket igényel.

457 Ki vagy te, hogy feljebbvalód intézkedését bírálod? Nem látod, hogy ő hivatottabb bíró, mint te? Több a tapasztalata; tanácsadói bölcsőbbek, elfogulatla-

nabbak, megbízhatóbbak s mindenekelőtt kegyelmet kap: különös segítő malasztot, a kegyelem állapotát, mely Isten világossága és hatalmas segítsége.

458 Ha összeütközésbe kerülsz a világ önzésével, – jobban megbecsülöd majd a tied testvéri szeretetét.

459 Szereteted...? Öntelt. – Messziről vonzó, mert ragyog; ám közelről taszít; mert hiányzik belőle a melegség. – Milyen kár!

460 *Frater qui adiuvatur a fratre quasi civitas firma* – erős város a testvér, akit testvére megsegít. Gondolkozz egy keveset és határozd el, hogy testvéri egyetértésben élsz, ahogy azt neked mindig tanácsolom.

461 Mivel nem látom, hogy igazán gyakorlod a testvéri szeretetet, melyet állandóan prédikálok neked, Szent János ezen szeretetteljes szavait idézem: *Filioli mei, non diligamus verbo neque lingua, sed opere et veritate* – fiacskám, ne szeressünk szóval és nyelvel, hanem tettel és igazsággal.”

462 Oh, a szeretet hatalma! Ha testvéri szeretetben éltek, még kölcsönös gyöngeségték is támaszul szolgál a kötelességteljesítésben, mint a kártyavárban a lapok, kölcsönösen egymásra támaszkodva.

463 A szeretet „ad”, de még inkább „megért”. – Ha tehát mindenképpen ítélned kell, legalább keress mentséget felebarátod számára – mindig találsz.

464 Tudod, hogy ez a lélek veszélyben forog? – A távolból is hasznára lehetsz, benső, lelki kapcsolat útján. – Előre hát! Ne nyugtalankodj!

465 Örülök, hogy törődsz testvéreiddel: ez kölcsönös szeretet bizonyítéka, jól vigyázz azonban, hogy részvéted ne fajuljon aggodalomná.

466 Azt írod, hogy az emberek általában nem nagylelkűek, ha pénzről van szó. – Sokat beszélnek, lelkesülnek, ígérnek, terveznek, de amikor áldozatra kerül a sor, csak kevesen adakoznak. – S ha mégis adnak, elvárják, hogy jótékonyáguk valami szórakozással legyen összekapcsolva, mint tánc, tombola, mozi, színház... vagy, hogy az adakozók névjegyzéke megjelenjék az újságban.

Szomorú kép, de van kivétel. Légy te is egyike azoknak, akiknek bal keze nem tudja, mit tesz a jobb, amikor adakoznak.

467 Könyvek. – Mint Krisztus kis koldusa kinyújtottam a kezemet és könyveket kértem. Könyveket, melyek szellemi táplálékul szolgálnak a katolikus, római és apostoli egyetemi ifjúság számára.

Mint Krisztus kis koldusa nyújtottam ki kezemet és gyakran csalódtam.

Jézusom, miért nem értik ez alamizsnában rejlő mély keresztény szeretetet, mely pedig hathatósabb, mint a jó búza kenyér?

468 Túl naiv vagy! – Hogy kevés a jótékony ember? Hogy a szeretet nem a használt ruhák és aprópénz adásából áll...

És elmondod csalódásaid szomorú történetét.

Csak annyit mondok: Te meg én úgy fogunk adni, hogy mindenünket odaadjuk, fenntartás nélkül. Akkor elkerüljük, hogy akik tőlünk kapnak, a te szomorú tapasztalatodban részesüljenek.

469 „Üdvözlétek a szenteket; a szentek üdvözölnek benneteket. Az Efezusban élő szentek, Krisztus Jézus Filippiben élő összes szentjei.”

Szentek – milyen megható cím, melyet az őskeresztények adtak egymásnak!... Élj testvérként testvéreiddel.

AZ ESZKÖZÖK

---

470 És az eszközök? – Ugyanazok, melyeket Péter és Pál, Domonkos és Ferenc, Ignác és Xavér használtak: Feszület és evangélium...

Vagy talán ez kevésnek tűnik neked?

471 Apostoli vállalkozásaidban jó, ha földi eszközöket használsz, sőt ez kötelességed is, ($2 + 2 = 4$), de ne felejtsd el: számításodba szerencsére még valaki beleszól: Isten $+ 2 + 2 \dots$

472 Szolgálj Istent becsülettel, légy hűséges hozzá... és ne aggódj semmiért, mert nagy igazság, hogy: „Keressétek elsősorban Isten országát, annak igazságát és a többi – az anyagiak és az eszközök, mind megadatik nektek – ráadásul.

473 Vesd magadtól távol a kétségbeesést, mely elfog, ha nyomorúságodra gondolsz. A valóság az, hogy anyagi téren nulla vagy... társadalmi szempontból, mások nulla... és ugyanúgy erényeid, és tehetséged szempontjából...

De ezeknek a tagadásoknak jobb oldalán Krisztus áll... milyen megmérhetetlen számot alkot!

474 Igaz, nem vagy senki... Mások csodákat vittek véghez: szervezkedés, propaganda, sajtó terén.

– Minden anyagi eszköz rendelkezésükre áll – neked nincs semmi. Igaz, de gondolj Szent Ignácra: tudatlan az alcalái* tudósok között, ágról szakadt szegény a párizsi diákok világában, – üldözött, rágalmazott ember...

Ez az út: szeress, higgy és... szenvedj! Szereteted, Hited, és Kereszted a csalhatatlan eszközök, melyek révén megvalósul, állandósul apostoli vágyad, melyet szívedben hordasz.

475 Gyarlónak vallod magad, – az is vagy. Ennek ellenére – vagy éppen ezért választott ki Isten.

Ő mindig alkalmatlan eszközöket használ, hogy ezáltal megmutathassa: minden az ő műve...

Tőled csak készséget vár.

476 Amikor valóban „odaadod” magadat Istennek, semmilyen nehézség nem tudja majd többé optimizmusodat megrendíteni.

477 Miért hagyod e zugokat szívedben? – Amíg nem adod egész lényedet Istennek, nem tudja majd többé optimizmusodat megrendíteni.

478 Hogyan? Még mindig szükséged van mások jóváhagyására, kegyeire, bátorítására, hogy Isten akaratát teljesítsed?

A hatalmasok többnyire ingatagok, neked pedig állhatatosnak kell lenned... Ha segítenek – légy hálás, ha megvetnek, ne törődj vele, haladj nyugodtan tovább utadon.

---

* Alcalá de Henares, híres XVI. századi spanyol egyetem.

479 Ne törődj velük. – Az úgynevezett „okosak” Isten munkáját mindenkor bolondságnak minősítették. Előre! Elszántság!

480 Nézd! Egy huzal egy másikkal sokadmagával és összefonva alkotja a kötelet, mely óriási súlyok emelésére képes.

Ha te és testvéreid, akaratban egyesülve megteszitek Isten akaratát, biztosan legyőztök minden akadályt.

481 Ha valóban csak Isten keressük, hogy előbbre vigyük az apostoli munkát, alkalmazhatjuk egyik jó barátunk elvét: „Költsd el mindazt, ami szükséges, még akkor is, ha tartozol majd azzal, amit elköltsz.”

482 Mit számít, hogy az egész világ minden hatalmával ellened van... Te csak haladj előre!...

Ismételd a zsoltár szavait: „Isten világosságom és üdvösségem, kitől félsz?...” *Si consistant adversum me castra, non timebit cor meum* – még ha táborok kelnek is ellenem, nem fél szívem.

483 Bátorság! Te is képes vagy rá... Nézd, mit tett Isten kegyelme a gyáva, álmos, tagadó Péterrel és az üldöző, gyűlölködő és konok Pállal?

484 Légy eszköz: arany, vagy acél – platina, vagy vas – kicsi, vagy nagy, finom vagy durva...

Mindegyiknek megvan a maga rendeltetése, akárcsak az anyagi dolgoknak: ki merné állítani, hogy az ács fűrésze kevésbé hasznos, mint a sebész kése?

A te kötelességed, hogy eszköz légy!

485 Jó... és aztán? – Nem értem, hogy mersz ettől a lélekmentő munkától visszavonulni – hacsak nem rejtett gógból teszed? Tökéletesnek véled magadat, – mert Isten tüze, amely vonzott, a téged lelkesítő fényen és melegen túl néha az eszközök gyarlósága folytán füstöt is termel.

486 Munka van elég. – Az eszközöket nem szabad hagyni berozsdásodni. S adottak a szabályok is, hogyan óvhatók meg a rozsdától, s a penésztől. Elég betartani őket.

487 Ne aggódj pénzügyi nehézségek miatt, melyek apostoli munkád sikerét fenyegetik. – Bízzál erősebben az Úrban, tégy meg mindent, ami tőled telik és meglátod, milyen hamar megszabadulsz az anyagi gondoktól!

488 Az eszközök hiánya ne gátolja apostoli munkádat, kezd el, ahogy lehet. – A tevékenység idővel maga termeli ki a szükséges szerveket. – Egyesek alkalmatlannak látszottak és később hasznosakká váltak. Másokon műtétet kell végezni, noha fájdalmas. – A szentek jó „sebészek” voltak – és a munka megy tovább...

489 Élő és rendíthetetlen hit – mint Péteré. Ha ez megvan, akkor – Ő mondta – megmozdítod a hegyeket, s emberileg leküzdhetetlen akadályokat fogsz elhárítani, apostoli utadból.

490 Becsületes szív és jóakarát: ezzel a két eszközzel és szándékaidat Isten akaratára összpontosítva, megvalósulnak majd szeretet-álmaid, s a lelkek után való éhséged kielégül.

491 *Nonne hic est fabri filius? Nonne hic est faber, filius Mariae?* – nemde az ács fia ez? Nemde Mária fia ez az ács?

– Lehetséges, hogy rólad is ezt mondják majd gúnnyal kevert csodálkozással, ha valóban arra törekszel, hogy Isten akaratát teljesítsd, s mikor eszköze akarsz lenni: „Ez nem az a bizonyos...?”.

– Hallgass! Engedd, hogy munkád igazolja küldetésedet.

A SZŰZANYA

---

492 Szűzanyánk iránt érzett szeretetünk lesz az a lehelet, mely lánggra lobbantja a lanyhaság hama szunnyadó erényeinek paraszát.

493 Szeresd a Nagyasszonyunkat. Ő szerzi meg számadra a mindennapi élet küzdelmeihez szükséges kegyelmet. – Az ellenségnek nem válnak majd hasznára azok a rossz vágyak, melyek állandóan forrnak és felszínre emelkednek benned, hogy elfojtsák korhadtságuk illatával a fennkölt eszményeket és nemes elhatározásokat, melyeket maga Krisztus oltott szívedbe. Serviam!

494 Légy Máriáé – és a miénk leszel.

495 Mindig Mária által megyünk és „térünk vissza” Jézushoz.

496 Mennyire tetszik az embereknek, ha őket kiváló irodalmi férfiakkal politikai, katonai, vagy egyházi méltóságokkal való rokonságukra emlékeztetjük!

Énekelj a Szeplőtelen Szűznek és emlékeztessd:

Üdvözlégy Mária, Atyaisten Leánya. Üdvözlégy Mária, Fiúisten Anyja, Üdvözlégy Mária, Szentlélek jegyese...

Csak Isten nagyobb nálad!

497 Mond neki: Anyám: – sok oknál fogva vagy az övé – szereteted kössön engem Szent Fiad keresztjéhez. Ne hiányozzék soha hitem, bátorságom, merészségem, hogy Jézus akaratát teljesítem.

498 Úgy tűnik, mintha életed összes bűne ellened ágaskodna. – Ne csüggedj. Ellenkezőleg, hívd Máriát. Szűzanyádat, gyermeki bizalommal és odaadással. Ő majd békét hoz lelkednek.

499 Mária, Isten Szent Anyja észrevétlenül élt, mint népeinek akármelyik asszonya. – Tanulj tőle egyszerűséget.

500 Viseld melleden a kármelhegyi Szent Skapulárét. – Van sok szép Mária ájtatosság, de kevés gyökeredett oly mélyen a hívők szívében és kevés nyert annyi pápai jóváhagyást, mint ez. – Azonkívül, mennyire anyai eszombati kiváltság!

501 Mikor azt kérdezték tőled, melyik Mária-kép kelti fel benned a legtöbb áhítatot, tapasztalatból beszélve azt felelted – mindegyik –, s megértettem, hogy jó fiú vagy, ezért tűnik Anyád minden képe szépnek, – mert mindegyik egyformán szeretetre indít.

502 Mária az imádság mesternője. – Nézd, milyen határozottan, csüggedés nélkül, kitartóan kéri Fiát a kánai menyegzőn – és mily eredménnyel...

Tanulj tőle...!

503 Mária magánya. – Egyedül, elhagyottan zokog! – Neked és nekem, mindkettőnknek vele kell lennünk, vele kell sírnunk, mert gyarlóságunk Jézust a keresztfára szegezte.

504 A boldogságos szűz Mária, a „szép szeretet anyja” békét teremt szívedben, ha bizalommal fordulsz hozzá, amikor nagyon is érzed, hogy húsból és vérből van.

505 Nagyasszonyunk iránti szeretet a próbaköve az egyesületek és egyének jó szellemének.
Légy bizalmatlan a vállalkozással szemben, melynek nincs meg ez a tulajdonsága.

506 A Fájdalmas Szűzanya... Mikor őt szemléled, tekintis a Szívére. Anya ő, két fia van, szemtől szemben: Jézus... és te.

507 Mily nagy Szűzanyánk alázatossága! – Nem látjuk őt Jeruzsálem pálmái között, – és a kánai menyegző kivételével, – nincs jelen a nagy csodák idején...
A Golgota gyalázatától azonban nem rettent vissza, ott állt, *juxta crucem Jesu* – Jézus kereszttje mellett, ott állt Anyja.

508 Csodáld a szent Szűz bátorságát: a kereszt lábánál, a legnagyobb emberi fájdalmak közepette – nincs fájdalom, mint az ő fájdalma, – hősi erővel telve.
– Kérd ezt a lelkiertől tőle, hogy te is tudj kitartani a kereszt mellett.

509 Mária a rejtett és csöndes áldozat mesternője! – Nézd őt, majdnem mindig a háttérben marad és

feltűnés nélkül működik együtt szent Fiával...: tud és hallgat...

510 Nézd, mily egyszerűen mondja: *Ecce ancilla!** – És az Ige testté lőn.

– Így cselekszenek a szentek – feltűnés nélkül – és ha mégis feltűnnek, akaratuk ellenére történik.

511 *Ne timeas, Maria!* – ne félj, Mária! – Zavarba jött az arkangyal előtt.

– Hogy hanyagolhatnám el én a szerénység szabályait, mikor tisztaságom védelméről van szó?

512 Oh, Anya, Anya! Ezzel a szavaddal – *fiat*** – minket Isten testvérévé és dicsőségének örökösévé tettél. – Áldott légy!

513 Azelőtt semmire sem voltál képes – most, hogy Anyádhoz folyamodtál, minden milyen könnyű!

514 Bízzál. – Térj vissza. – Hívd a szent Szűzet és hú maradsz.

515 Erőd néha csökken? Miért nem mondd Anyádnak: *Consolatrix afflictorum, Auxilium christianorum...*, *Spes nostra, Regina apostolorum* – Szomorúak vigasztalója, Keresztények segítsége..., Reményünk, Apostolok királynője!

* vö. *Ecce ancilla Dómini*. – Íme az Úrnak szolgálóleánya.

** vö. *Fiat mihi secundum verbum Tuum*. – Legyen nekem a te igéd szerint.

---

516 Anyám! – Hívd őt hangosan, erősen. – Figyel rád, segísre kész, ha veszélyben látna. Szent Fiának kegyelmével karjainak menedékét, szívének gyengédségét nyújtja. – S új erőt nyersz a küzdelemre.

AZ EGYHÁZ

---

517 *Et unam, sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam!* Megértem a szünetet, melyet imádságodban tartasz, amikor ízlelve mondod a szavakat: „Hiszek egy, szent, katolikus, apostoli Anyaszentegyházat...”

518 Mily öröm, hogy lelkem egész mélyéből mondhatom: szeretem anyámat, a Szentegyházat!

519 *Serviam!* Ez a kiáltás kifejezi a vágyat, hogy hűségesen „szolgálod” Isten Egyházát, még vagyonod, becsületed és életed árán is.

520 Katolikus. Apostoli. Római! Szeretném, ha nagyon római lennél, ha élne benned a vágy, hogy Rómába zárándokolj, *videre Petrum* – Pétert látni.

521 Milyen jóságos volt Jézus, hogy örökbe hagyta Anyaszentegyházának a szentségeket: gyógyszerek minden bajban.

Tiszteld azokat, s légy nagyon hálás az Úrnak és Egyházának.

522 Tiszteld és becsüld az Egyház szent liturgiáját és szertartásait. – Végy hűségesen részt azokban. – Hát nem érted, hogy nekünk, szegény kisembereknek a legmagasztosabb és a legnagyobb igazságok megismeréséhez is érzékeinkre van szükségünk?

523 Az Egyház – úgy mondják – azért énekel, mert a pusztaság szó nem elég. – Te is énekelsz liturgikusan, mert keresztény vagy – kiválasztott keresztény!

524 Énekeljünk lelkesülten, – mondotta egy szerelmes lélek, amikor látta a csodákat, melyeket az Úr általa vitt véghez.

Ismétlem tanácsomat: énekelj! Zengjen éneked Isten iránt érzett hálád lelkesedésében.

525 Nincs jobb hazafi a jó katolikusnál. – Szereti hazáját, de amellett a világ összes országának nemes törekvését is a szívében viseli. Sajátjának tekinti a franciák dicsőségét, s mindaz, ami a németeket, olaszokat, angolokat..., amerikaiakat, Ázsia és Afrika népeit büszkévé teszi, öröm számára is.

– Katolikus! Tág szív, nyitott szellem!

526 Ha nem tiszteledd igazán a papságot, a szerzeteseket, nem igaz, hogy szereted Isten Egyházát.

527 Az asszony, aki Betániában, a leprás Simon házában, drága, illatos olajat öntött a Mester fejére, arra int, hogy az istentiszteletben bőkezűnek kell lennünk. – Minden szépség, pompa, magasztosság kevésnek tűnik nekem.

– Azok ellen, akik a szent kelyhek, miseruhák és az oltárok gazdagságát támadják, így szól az Úr Jézus dicsérete: *opus enim bonum operata est in me* – hiszen jól tett velem.

A SZENTMISE

---

528 Az apostoli lélek egyik fő jellemvonása: a szentmise szeretete.

529 Panaszkods, hogy a mise túl hosszú: hosszúnak találad, mert szereteted túl rövid.

530 Nem különös, hogy sok keresztény megfontolt, sőt ünnepeyes a társalgásban, lassú a munkában, kényelmes az asztalnál és a pihenésben, de ha misére kerül a sor, elfogy a türelme és siettetné a papot, hogy rövidítse az oltár legszentebb áldozatára szánt időt?

531 „Bánjatok jól Vele – bánjatok jól Vele!": mondta könnyezve egy öreg püspök fiatal papjainak, akiket éppen felszentelt.

Istenem, bárcsak hatalmam lenne és tekintélyem, hogy ezt a kiáltást visszhangozzam, sok-sok keresztény fülébe és szívébe!

532 Hogy sírt az oltár előtt az a vértanúságra méltó, szentéletű, fiatal pap, mikor arra a lélekre gondolt, aki halálos bűnnel közeledett az oltárhoz, hogy Krisztust magához vegye!

Te is így engeszteléd Őt?

533 Jézus alázatossága: Betlehemben, Názáretben, a Golgotán... De még nagyobb megalázkodása és önmegsemmisülése a Szent Ostyában: nagyobb, mint az istállóban, mint Názáretben..., nagyobb, mint a Kereszten.

Ezért kell nagyon szeretnem a szentmisét! (A „mi” misénket, Jézus.)

534 Hány éve járulok már naponta a szentáldozáshoz! – más ez idő alatt már rég szentté vált volna! S én..., én még mindig ugyanaz vagyok!

Fiam, – válaszoltam – folytasd csak mindennapi áldozásodat és gondold: mi lett volna belőlem szentáldozás nélkül?

535 Áldozás, egyesülés, társalgás, közvetlenség: Szó, Kenyér, Szeretet!

536 Járulj a szentáldozáshoz – ez nem tiszteletihány. – Éppen ma menj, amikor kiszabadultál egy csapdából. Elfelejtetted, amit Jézus mondott: nem az egészségesnek, hanem a betegnek van szüksége orvosra

537 Mikor a szentségházhoz közeledsz, gondolj arra, hogy Ő vár... rád, már húsz évszázad óta...

538 Itt van Ő, a királyok Királya, az urak Ura... Kenyér színe alatt.

Írántad való szeretetből alázta meg magát ennyire.

539 Miattad maradt itt. – Nem tisztelet jele, hogy elhagyod a szentáldozást, mikor kegyelem állapotában vagy. – Tiszteletlenséget csak akkor követsz el, ha méltatlanul fogadod Őt.

540 Milyen nagyszerű kegyelemforrás a lelkiáldozás! – Gyakorold sokszor, jobban érzed majd Isten közellétét és bensőségesebben egyesülsz vele munkád közben.

541 Az ájtatosságnak is megvan a maga illemszabálya, tanuld meg. Igazán szánalmas, hogy „ájtatos” emberek, akik naponta vesznek részt misén, nem tudják azt követni, – nem tudnak keresztet vetni; kezüket a legfurcsább módon lóbálják ide-oda, annyira sietnek. – Nem tudnak rendesen térdet hajtani az Oltáriszentség előtt, nevetséges bókolásuk inkább gúnynak tűnik. – Nagyasszonyunk előtt sem tudnak szépen fejet hajtani.

542 Szentképeitek ne legyenek „tömegcikk”. Szébb a durván kovácsolt vasfeszület, mint a festett gipszszobor, mely olyan, mintha marcipánból lenne.

543 Láttad, hogy mondtam szentmisét – pusztá oltáron – asztal erekyetartóval, minden felépítmény nélkül. A feszület nagy, a gyertyatartók szilárdak, a viaszgyertyák fokozatosan hosszabbodtak a kereszt felé. A homlok rész a napi liturgia színébe öltöztetve – a miseruha bő – a kehely gazdag, de egyszerű, – körvonala szigorú – a csészéje tágas, nem volt ott villanyfény, de nem is hiányzott.

Nehezedre esett a kápolnát otthagyni – oly jó volt ott lenni. Látnod, mennyire közel hoz Istenhez a liturgia szigora...?

A SZENTEK EGYESSÉGE

---

544 A szentek egyessége. – Hogyan is magyarázzam meg neked? – Tudod, mi a vérátömlesztés? A szentek egyessége nagyjából ugyanaz a lélek számára.

545 Éljétek át különös bensőséggel a szentek egyességét, s mindegyikötök érzi majd – a benső küzdelem óráiban éppen úgy, mint munkája közben – az erőt és örömet, hogy nem vagytok egyedül.

546 Fiam, milyen jól megértetted a szentek egyességét, mikor azt írtad: „tegnap «éreztem», hogy imádkozott értem...”!

547 Másvalaki, aki ismeri e természetfölötti „kincs-tárat”, azt mondta: sok jót tett a levele: érezttette velem mindannyiunk imáját!... s nagy szükségem is van rá.

548 Ha érzed a szentek egyességét, ha átéled azt, – készségesen válsz a bűnbánat emberévé. – Így megérted, hogy a bűnbánat *gaudium etsi laboriosum* – öröm, habár fáradságos is, – és átérzed, hogy az összes bűnbánó lélek szövetségébe tartozol, aki valaha is volt vagy lesz.

549 Kötelességedet könnyebben teljesíted, ha arra gondolsz, miként segítenek neked testvéreid, s miként mulasztod el te a segítség alkalmát, ha nem vagy hűség.

550 *Ideo omnia sustineo propter electos* – a választottakért mindent eltűrök – *ut et ipsi salutem consequantur* – hogy ők is elnyerjék az üdvösséget – *quae est in Christo Iesu* – amely Jézus Krisztusban van.

- Így kell a szentek egyességét élni!
- Kérd az Urat, s neked is megadja Szent Pál szellemét.

ÁHÍTATGYAKORLATOK

---

551 Órizkedj a „megszokástól”, mint magától az ördögtől. – Hogy ne essél ebbe a mély szakadékba, mely valódi ájtatosságod sírja, – gondolj Isten állandó jelenlétére.

552 Legyen kevés magán-áhitatgyakorlatod, de ragaszkodj hozzájuk.

553 Ne felejtse el gyerekkori imáidat, melyeket talán édesanyád ajkáról tanultál. – Mondd azokat nagy egyszerűséggel, mint régen.

554 Látogasd meg az Oltáriszentséget naponta. – Szokásos szóbeli imád után, mondd el a Szent-ségben valóban jelenlevő Krisztusnak mindazt, ami veled napközben történt, ami bánt téged. – Így majd világosságot és erőt kapsz keresztény életed számára.

555 Mily szeretetreméltó a mi Istenünk szent Embersége! – „Behatoltál” Urunk jobb kezének szent Sebébe és azt kérdezted tőlem: Ha Krisztusnak már egyik sebe így tisztít, gyógyít, enyhít, megerősít, lánggra lobbant és szerelemre indít, – mire lehet képes az öt nyitott seb a kereszten?

556 A keresztút. – Ez valóban erőteljes, termékeny ájtatosság! Bárcsak szokásoddá tennéd; hogy minden pénteken elméledsz az Úr szenvedésének és halálának tizennégy állomásáról! – Biztosítlak, egész hétre való erőt merítesz belőle.

557 Karácsonyi ájtatosság. – Dehogyan mosolygok, amikor azt látom, hogy mennyi örömmel készíted a jászolt és rendezed a kis agyagszobrokat. Sohasem tűntél annyira embernek, mint most, amikor gyermeknek látszol.

558 A szentolvasó hatalmas fegyver. – Használd bizalommal és csodálatot kelt majd benned az eredmény.

559 Szent József: Krisztus atyja, ez a te atyád is. – Folyamodj hozzá!

560 Atyánk és urunk, Szent József a benső élet mestere. – Helyezd magad oltalma alá és érezni fogod hatalma erejét.

561 Szent Teréz önéletrajzában ezt mondja Szent Józseffel kapcsolatban: „Aki még nem talált volna mestert, hogy imádkozni tanítsa, válassza ezt a dicső szentet – biztos, hogy nem kerül tévútra.” Ezt a tanácsot tapasztalt lélek adja – kövesd!

562 Bízzál őrangyalodban. – Bánj vele, mint egész életen át kitartó barátal, mert valóban az, és számtalan figyelmességgel halmoz el mindennapi ügyeidben.

563 Nyerd meg ügyednek annak az őrangyalát, akinek apostola akarsz lenni. – Ó mindig jó „cinkosod” lesz!

564 Ha mindig saját és felebarátaid őrzőangyalának jelenlétére gondolnál, sok oktalanságot kerülnél el, mely társalgás közben kicsúszik a szádból.

565 Csodálkozol, hogy őrangyalod oly kézzelfogható szolgálatot tett? – Ne csodálkozz: hiszen ezért rendelte melléd az Úr.

566 Panaszkodsز, hogy egy bizonyos körben sok alkalom nyílik az eltévelyedésre. – Igaz. – De nincs ugyanakkor őrzőangyalod?

567 Folyamodj őrangyalodhoz a kísértés órájában. – Ó megvéd az ördög kísértéseitől és szent sugalmakkal is ellát.

568 Mily szívesen segíthették az angyalok azt, aki így fohászzkodott: „Szent angyalok, felszólítlak beneteket mint az Énekek énekének jegyese *ut nuntietis ei quia amore languet* – mondjátok meg neki, hogy epedek a szerelemtől.”

569 Tudom, hogy örömet szerzek neked, ha lemásolom ezt a tabernákulumainkat őrző, angyalokhoz szóló imádságot: „Oh, angyali lelkek, kik a szentségházat őrzitek, ahol az imádandó eukarisztikus Kincs rejlik, védjétek Őt a megszenteltségtelenítéstől és őrizzétek meg szeretetünk számára.”

570 Igyatok az Apostolok Cselekedeteinek tiszta forrásából: a XII. fejezetben Péter az angyal segítségével kiszabadul a börtönből és Márk anyjának a házába megy. – A bentlevők nem hisznek a szolgálónak, aki állítja, hogy Péter az ajtó előtt áll. *Angelus eius est!* – Talán az angyala, mondották.

– Látod, milyen bizalommal viseltettek az első keresztyének órangyaluk iránt?

– És te?

571 A tisztítótűzben szenvedő lelkek. – Szeretet, igazság és megbocsátható önzés kedvéért – hiszen oly nagy befolyásuk van Istennél, – ajánld fel értük gyakran imáidat és áldozataidat. Bárcsak mondhatnád, ha emlited őket: „Jó barátaim, a tisztítótűzben lelkek”.

572 Kérded, miért ajánlom olyan buzgón a szenteltvíz napi használatát? – Sokok oknál fogva. Talán leginkább azért, amiért Szent Teréz használta: „Semmi sem úzi el véglegesebben a gonosz lelkeket, mint a szenteltvíz”.

573 Köszönöm Istenem a pápa személye iránt a szívembe ültetett szeretetet.

574 Ki mondta neked, hogy szent kilencedek végzése nem férfias dolog? Férfias, ha férfi végzi...: imádságos, bűnbánó szellemmel.

HIT

---

575 Sokan úgy mennek az életen keresztül, mint valami alagúton, anélkül, hogy észrevennék a fényözönt, melegséget és biztonságot, melyet a hit napja áraszt.

576 Milyen gonosz értelmességgel támadja a sátán a mi katolikus hitünket!

De mondjuk neki következetesen, anélkül, hogy vitába bocsátkoznánk vele: „Az Anyaszentegyház gyermeke vagyok.”

577 Úgy érzed, mérhetetlen a hited... – Ó, aki ezt a hitet adta, megadja az eszközöket is...

578 Apostoli lélek, így szól hozzád szent Pál: *iustus ex fide vivit* – az igaz a hitből él.

– Csak nem engeded, hogy tüzed kialudjék?

579 Hit. – Szomorú látvány, amikor sok keresztény hitét csak az ajkán hordja, ahelyett, hogy aszerint élne...

– Mire való a hit, – hogy prédikáld vagy gyakorold?

580 Kérd alázatosan az Urat, hogy növelje hitedet. – Ebben az új világosságban jobban értékeled majd a különbséget a világ ösvénye és a te apostoli utad között.

581 Milyen alázattal és egyszerűséggel mondják el az evangélisták a cselekedeteket, melyek fenn tartják az apostolok gyenge és ingadozó hitét.

Azért teszik, hogy te meg én ne veszítsük el a reményünket. – Mi is elnyerhetjük az első keresztények erős, rendíthetetlen hitét – ők is csak később kapták...

582 Milyen gyönyörű a mi katolikus hitünk! – Minden kétségünkre megoldást ad, megnyugtatja lelkünket, reménységgel tölti el szívünket.

583 Nem vagyok „csodákra éhes”. – Már említettem neked, hogy a Szent Evangéliumban van elég, hogy megerősítsék hitemet...

De fájlalom, hogy ájtatos keresztények – sőt „apostolok” – elmosolyodnak, ha rendkívüli útról, természetfölötti eseményekről hallanak. – Kedvem lenne azt mondani nekik: igen, ma is vannak csodák és mi is tehetnénk azokat, ha hitünk lenne!

584 Lobbantsd lángra hitedet. – Krisztus nem a múlt embere, nem emlék, mely elmosódik a történelem homályában...

Ó é! *Iesus Christus heri et hodie: ipse et in saecula!* – Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké!, mondja Szent Pál.

585 *Si habueritis fidem, sicut granum sinapis!* – ha csak akkora hitetek lesz, mint a mustármag!...
Minő ígéreteket tartalmaz a Mester e kiállításá!

586 Isten örökké ugyanaz. – Hívó emberekre van szükség: így megújulnak a csodák, melyekről a Szent Evangéliumokban olvasunk.

– *Ecce non est abbreviata manus Domini* – az Úr keze, vagyis az Ő ereje, nem lett rövidebb!

587 Hitük nincs, de babonásak... Nem szégyenletes és nevetséges, ha egy tekintélyes személyiség nyugtalankodni kezd, mikor – magában véve ártatlan szót hall, mely azonban számára balszerencsét jelent, – vagy törött tükröt lát?

588 *Omnia possible sunt credenti* – minden lehetséges a hívőnek. Krisztus szavai ezek.

– Miért nem mondd te is az apostolokkal, *Adauge nobis fidem!* – Növeld bennünk a hitet!

ALÁZATOSSÁG

---

589 Amikor a siker tapsát hallod, jusson eszedbe a gúnykacaj, mely kudarcaidat kísérte.

590 Ne légy olyan, mint az aranyozott szélkakas annak a nagy épületnek a tetején. Akármilyen magasan van és akárhogy ragyog – nem járul hozzá az épület szilárdságához.

– Légy inkább az alázatba rejtett természő a föld alatt, ahol senki sem lát, – de miattad nem dől össze a ház.

591 Jézusom, minél jobban magasztalnak, annál jobban alázz meg szívemben: Érted meg velem, ki voltam és mivé lennék, ha elhagynál.

592 Ne felejtse el..., a szemét alja vagy... Ezért, ha netalán az isteni kertész rád teszi kezét, megsúrol, megtisztít és csodálatosan szép virágokkal díszít..., se illatuk, se színük, melyek rútságodat megszépítik, ne legyenek büszkévé...

Légy alázatos és ne feledd el, hogy szemétláda vagy.

593 Amikor olyannak látod magadat, amilyen a valóságban vagy, természetesnek tűnik, hogy megvetnek.

594 Nem akkor vagy alázatos, amikor megalázkods, hanem amikor a megaláztatást Krisztus kedvéért elviseled.

595 Ha ismernéd magadat, örömmel fogadnád a megvetést, – a magasztalás és a dicséret pedig könnyeket fakasztana szívedben.

596 Ne azt fájlald, hogy látták hibáidat, hanem, hogy Istent megbántottad és rossz példát adtál, az bántson.

Egyébként hadd ismerjenek olyannak, amilyen vagy és vessenek meg. – Ne fájjon, hogy semmi vagy – így Jézus lesz számodra minden.

597 Ha azon indulatok szerint cselekednél, melyeket szívedben érzel és amelyeket eszed parancsol, – a földre kellene roskadnod, mint csúnya, piszkos, megvetésre méltó féreg... ez előtt az Isten előtt, aki így megtűr téged.

598 Mily nagy az alázatosság értéke! *Quia respexit humilitatem.* A mi Anyánk, Zakariás házában, nem szolt hitéről, sem szeretetéről, sem szeplőtelen tisztaságáról. Örömteljes himnusza így zeng:

„Mert tekintetre méltatta alázatosságomat, lám, ezentúl boldognak hirdet minden nemzedék...”

599 Por vagy – tisztátlan és bukott. – Még ha a Szentlélek lehelete a földi dolgok fölé emel is, és megcsillogtat, mint az aranyat, még ha nyomorúságod az isteni igazság fenséges napját tükrözné is, – ne feledd el állapotod szegénységét.

Pillanatnyi büszkeséged visszaránthat a földre -, és bár fény voltál, ismét sár leszel.

600 Te... büszke vagy, ...mire?

601 Büszkeség? – Miért?... Néhány éven, vagy talán napon, belül nem leszel más, mint egy halom bűzös, oszlásnak induló test, – kukacok, rossz szagú nedvek, piszkos rongycafatok – és senki többé ezen a földön nem emlékszik rád...

602 Hallgass rám: minden tudásod, hírneved, ékes-szólásod és hatalmad ellenére – semmit nem érsz, ha nem vagy alázatos. – Tépd ki, vágd ki gyökerestől a kevélység szellemét, amely benned annyira uralkodik. – Isten megsegít. Azután elkezdheted a munkát Krisztusért, apostoli hadseregének utolsó sorában.

603 Ez a hamis alázatosság nem más, mint kényelem: csak alázatoskodás, hogy feladj bizonyos jogokat, amelyek tulajdonképpen kötelességeid.

604 Alázatosan ismerd el gyengeségedet, hogy mondhasd az apostollal: *cum enim infirmor, tunc potens sum* – mert amikor gyenge vagyok, akkor vagyok erős.

605 Atyám, – mondtad nekem egy töredelmes gyónás után – hogyan tud ennyi aljasságot meghallgatni? Hallgattam, de arra gondoltam, hogy ha alázatosságod készlet arra, hogy tudatára ébredj ennek a sok szennynek és aljasságnak, – nyomorúságodból még valami nagyszerűt alkothatunk.

606 Nézd csak, mily alázatos a mi Jézusunk: egy kis számár a trónja Jeruzsálemben!...

607 Az alázatosság is jó út, melyen keresztül eléred a belső békét. „Ő” mondta: „Tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű – és nyugalmat találtok lelketeknek”.

608 Nem alázatosság hiánya, ha tudatában vagy lelki előmenetelednek, – így majd hálát adsz érte Istennek.

De ne felejtsd el, hogy koldus vagy, aki pompásan öltözködik... kölcsönként ruhában.

609 Az önismeret kézen fogva vezet minket az alázatossághoz.

610 Hamis alázatosság ne csökkentse buzgóságodat, mellyel apostoli munkád szellemét és szabályait megvéded. – Ez a határozottság nem büszkeség, hanem az egyik sarkalatos erény; erősség.

611 Góg volt az oka: – már azt hitted képes vagy mindenre egyedül. – Ő egy pillanatra magadra hagyott és máris elbuknál. – Légy alázatos és az Ő kivételes kegyelme veled lesz.

612 Ideje már, hogy felhagyj e gógös gondolatokkal: ecset vagy a művész kezében – semmi más.

Mondd csak, mire való az ecset, ha nem hagyja a művészt dolgozni?

613 Ahhoz, hogy alázatossá válj – te, aki oly üres és öntelt vagy – elég, ha megfontolod Izajás szavait: „Egy csöpp víz vagy harmat, mely a földre hullva alig-alig látszik” – ez vagy te.

ENGEDELMESSÉG

---

614 Apostoli munkában nem létezik csekély engedelmesség.

615 Mérsékeld akaratodat; tedd akaratodat férfiasá, hogy Isten kegyelme által olyan legyen, mint acélból való faltörő kos.

Csak erős akarat árán tudsz lemondani akaratodról, hogy engedelmeskedj.

616 Az engedelmességben való késedelmességed, tétlenséged és ellenállásod mennyire árt apostoli munkádnak, – és mekkora ürümet okoz az ellenségnek!

617 Engedelmeskedjetelek úgy, ahogy engedelmeskedik az eszköz a művész kezében, – mely nem kérdezi, miért teszik vele ezt vagy azt, – azzal a szent meggyőződéssel, hogy sohasem kívánnak tőletek olyasmit, ami nem jó, s ami ne szolgálná Isten legnagyobb dicsőségét.

618 Az ellenség így szól: „csak nem engedelmeskedsz ebben a nevetséges dologban is?” – és te Isten kegyelmével így válaszolsz: még ebben a hősieles dologban is engedelmeskedem...

619 Légy ötletes. – Szükséged van rá apostolkodásodban, a neked kijelölt munkakörön belül.

– Ha úgy érzed, hogy ötletességed átlépi ezt a határt, vagy kétélyeid vannak, kérd lelkivezetőd tanácsát, anélkül; hogy bárkivel is közölnéd gondolataidat.

– Ne feledd el, – csak közvetítő vagy.

620 Ha az engedelmességed nem hoz békét lelkednek, tudd meg: Gógös vagy.

621 Előljáród nem szolgál jó példával?... Milyen kár! De vajon személyes tulajdonságai miatt engedelmeskedsz neki, vagy szent Pál mondását: *obedite praepositis vestris* – engedelmeskedjete feljebbvalóitoknak saját ízlésed szerint magyarázod: engedelmeskedem, feltéve, hogy főnököm erényei megfelelnek hajlamaimnak...?

622 Milyen jól megértetted az engedelmesség lényegét, amikor azt írtad: „Az engedelmesség halál nélküli vértanúság”!

623 Parancsot kaptál, amit nehéznek és meddőnek vélsz. – Tedd meg. – meglátod, hogy könnyű az és termékeny.

624 Hierarchia. – Mindent a maga helyére. – Mi maradna egy híres festményből, ha a színek összekeverednének, a vászon szálai szétbomlanának és a keret szétesne?

625 Engedelmisséged nem érdemli meg ezt a nevet, ha nem vagy kész legvirágzóbb egyéni munkád feladására, mikor előljáród így kívánja...

626 Ugye örömet okozott neked, Uram, annak a nagy darab embernek gyermeki kérése, aki az engedelmisség súlyát érezve halkán így szólt hozzád: „Jézusom, engedd, hogy legalább jó képet vágjak...”

627 Engedelmisséged legyen néma. Oh, az a nyelv...!

628 Most, hogy nehezedre esik az engedelmisség, jusson eszedbe az Úr: *factus obediens usque ad mortem* – engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig!

629 Lám az engedelmisség hatalma! – Genezáret megtagadta Pétertől halait. Kárba vezett az egész éjszaka.

– Aztán engedelmesen ismét a vízbe vetették a hálót és – *piscium multitudinem copiosam* – nagy tömeg halat fogtak.

– Hidd el, ez a csoda mindennap megismétlődik.

SZEGÉNYSÉG

---

630 Ne felejtsd el: az gazdagabb, akinek kevesebb az igénye. – Ne teremts magadnak felesleges szükségleteket.

631 Függetlenítsd magad a világ javaitól. – Szeresd és gyakorold a lelki szegénységet: elégedj meg azzal, ami egyszerű és mértékletes életet biztosít. – Másképp soha-sem lesz belőled apostol.

632 Az igazi szegénység nem azt jelenti, hogy semmi se legyen, hanem azt, hogy független légy az anyagi javaktól.

Ezért vannak szegények, akik valóban gazdagok... és fordítva.

633 Ha Isten embere vagy, ugyanolyan erélyesen vedd majd meg a gazdagságot, amilyen mohón kívánja azt a világ.

634 Micsoda ragaszkodás a földi dolgokhoz! – Nemsokára úgyis elveszted azokat, mert a gazdaggal nem száll sírba a vagyona.

635 Nem tartozol a lelki szegények közé, ha nem választod a legrosszabbat, akkor is, mikor senki sem lát.

636 *Divitiae, si affluent, nolite cor apponere* – ha gazdagságban bővelkedtek, ne kössétek hozzá szíveteket. Használd javaidat nagylelkűen, s ha szükséges, hősiesen is.

– Légy lélekben szegény.

637 Nem szereted a szegénységet, hanem szereted minden következményét.

638 Mennyi szent erő fakad a szegénységből! – Emlékszel? – Utolsó filléredet is odaadtad, amikor apostoli vállalkozásunk pénzügyi zavarba jutott.

– És ő (Isten papja) azt mondta neked: „én is neked adom mindazt, amim van”. – Te letérdeltél, s ezt hallottad: „A Mindenható Istennek, az Atya, Fiú és Szentléleknek áldása szálljon rád és maradjon veled mindörökké.”

– S mégis meg vagy győződve, hogy bőséges fizetséget kaptál.

TAPINTATOSSÁG

- 639** Hallgatásodat sohasem bánod meg; beszédedet – gyakran.
- 640** Hogyan kérhetsz másoktól titoktartást, mikor kérésed maga bizonyítja, hogy te képtelen vagy azt megőrizni?
- 641** A diszkréció nem titkolódzás, sem nem rejtelmesség: – egyszerűen természetesség.
- 642** A diszkréció: lelki finomság. Nem érzel nyugodtságot vagy elégedetlenséget, mikor otthonod benső vagy mindennapi eseményei, – a családi kör meghittségét elhagyva, a kíváncsiak szeme elé kerülnek?
- 643** Ne szellőztesd könnyelműen apostolkodásod intim részleteit – nem tudod, hogy a világ tele van önző részvéltlenséggel?
- 644** Hallgass: ne felejtsd el, hogy eszményed olyan, mint az imént meggyújtott lángocska. – A legcsekélyebb lehelet elolthatja szívedben.
- 645** Milyen termékeny a hallgatás! – Az erőt, melyet tapintatlanságoddal elpocsékolasz, munkád eredményessége szenved meg. Légy tapintatos.

646 Ha megfontoltabb lennél, nem kellene a rossz szájzíról panaszkodnod, melyet néhány társalgásod hagyott hátra.

647 Ne keress „megértést”. – Ez a meg nem értés gondviselészerű, hogy áldozatod rejtett maradjon.

648 Ha hallgatsz, nagyobb hatása lesz apostoli vállalkozásodnak – s így elkerülöd az öntetszelgés veszélyét. – Mennyien veszítették már el erejüket a szájukon keresztül!

649 Mindig a külszín; – Fényképeket, nyomtatványokat, statisztikai adatokat kérsz.

Nem küldök ilyesmit. Bár tiszteletben tartom az ellentétes véleményeket, – én akkor azt hinném, hogy földi javak után áhítozom..., holott becsvágyam az ég felé irányul.

650 Sokan vannak – még szentek is – akik nem értik meg utadat. – Ne is igyekezz velük megértetni, idő-vesztés és indiszkréció forrása lenne.

651 „Nincs gyökérzet és lombozat növénynedv nélkül, amely éppúgy, mint a lelkiélet belülről hat.”

Barátod, aki ezt írta, nemesnek és törekvőnek ismert téged. – Megmutatta neked az utat: tapintat, áldozatkészség, szóval: belső élet.

652 A diszkréció kevés ember erénye. – Ugyan ki rágalmozta az asszonyokat, mondván, hogy a hallgatás nem női erény?

Sok férfi tanulhatna tőlük!

653 Mily nagyszerű példa számunkra Isten anyjának hallgatása, – még szent Józseffel sem közölte titkát...

Kérd a Szent Szűztől a neked hiányzó tapintatosság eredményét.

654 Nyelvedet a rosszmájúság élesítette meg... Hallgass!

655 Sohasem hangsúlyozhatom eléggé a tapintat fontosságát.

Ha nem kardod éle, legyen legalább a markolata...

656 Mindig hallgass, ha indulatba jössz, – még akkor is, mikor haragod valóban jogos.

Ilyenkor minden tapintatosságod ellenére többet mondasz, mint amennyit szeretnél.

ÖRÖM

---

657 Az igazi erény nem szomorú és ellenszenves, ha-nem barátságosan vidám.

658 Ha minden jól megy – örvendezzünk: áldjuk Istent, akinek köszönhetjük. Ha rosszul megy – örvendezzünk és áldjuk az Urat, hogy Ő megosztja velünk az Ő édes keresztyét.

659 Örömed ne legyen pusztán élettani tünet, – az egészséges állapot vidámsága, – hanem természetfölötti. Fakadjon odaadásból, mellyel magadat és mindenedet szerelmes Isten-Atyád ölelő karjaiba helyezed.

660 Ne csüggedj soha, hisz apostol vagy. – Nincs akadály, melyet le nem győznél. – Miért vagy szomorú?

661 Barátságtalan arc..., ingerült viselkedés..., neveltséges és kellemetlen modor... ezzel akarod a többieket Krisztus követésére buzdítani?

662 Nem vagy boldog? – Gondolkozz: nincs valami akadály Isten és közötted? – Biztosan felfedezed.

663 Tanácsot kérsz tőlem, hogyan orvosolhatnád szomorúságodat. – Adok egy receptet, mély jó helyről jön, szent Jakab apostoltól:

– *Tristatus aliquis vestrum?* – szomorkodik valaki köztek? *Oret!* – Imádkozzék! Kísérelj meg, használni fog.

664 Ne légy szomorú. – Világszemléleted legyen bensőségebben a... „miénk”..., keresztényebb.

665 Azt akarom, hogy mindig megelégedett légy, mert az öröm lényeges eleme utadnak.

Kérd ugyanezt a természetfölötti örömet mindnyájunk számára.

666 *Laetetur cor quaerentium Dominum* – örvendezzék mindazok szíve, akik az Urat keresik.

– Világosság ez számodra, hogy levertséged okát kutassad.

MÁS ERÉNYEK

---

667 A hit, remény és szeretet erényeinek felindítása olyan, mint a szelep, melyen keresztül árad az Istent szerető lelkek tüze.

668 Tégy mindent érdek nélkül, tiszta szeretetből, mintha nem létezne sem büntetés, sem jutalom, – de tápláld szívedben az égbe vetett dicsőség reményét.

669 Helyes, hogy Istent fiúi hűséggel, nagylelkűen szolgálod, fizetés nélkül... – De nem baj, ha néha a jutalomra is gondolsz.

670 Így szól Jézus: „S mindaz, aki elhagyja otthonát, apját, anyját, feleségét, gyermekeit vagy földjét az én nevéért, százannyit kap és az örök élet lesz az öröksége.”
– Lássuk csak, találász-e valakit a Földön, aki ilyen bőkezűen fizet?!

671 Jézus pedig hallgatott – *Iesus autem tacebat*.
Miért beszélsz te, hogy vigaszt találj, vagy hogy mentegesd magadat?

Hallgass! – Keresd örököd a megvetésben: mindig kevesebbet kapsz belőle, mint amennyit érdemelsz.

S mered még kérdezni: *Quid enim mali feci?* – mi rosszat tettem?

- 672** Biztosan Isten embere vagy, ha örömmel és némán tűröd az igazságtalanságot.
- 673** Milyen szép választ adott az a tiszteletreméltó férfi annak a fiatalembernek, aki igazságtalanságról panaszkodott: „Nem tetszik neked? – Szóval nem akarsz jó lenni...!”
- 674** Sohase mondj véleményt, ha nem kérdeznak. – Jóllehet igen helytállóan gondolod.
- 675** Igaz, bűnös volt... Ítéleted mégse legyen oly háttározott. Légy elnéző és fontold meg, hogy még lehet belőle Szent Ágoston, – te pedig aligha emelkedsz a közepszerűség fölé.
- 676** Az evilági dolgok – mindig röghözkötöttek. Halomként tedd lábad alá, s annyival közelebb leszel az éghez.
- 677** Arany, ezüst, ékszerek... trágyahalmok. – Kényelem, gyönyör, érzéki örömök és vágyak kielégítése..., mint az állat; öszvér, disznó, kakas vagy bika...
Rang, kitüntetés, cím..., buborék, a büszkeség lehelete, hazugság, semmi!
- 678** Szerelmed ne legyen földhözkötött. – Az ilyenfajta szeretet önző. – Félelemmel és undorral pártolnak el tőled azok, akiket szeretsz, alig néhány órával később, hogy Isten magához szólított... Az a szeretet, amely megmarad – egészen más.

679 A falánkság csúnya vétek. – Nem találd furcsának és egy kicsit utálatosnak, ha komoly urak szertartásteljesen ülnek az asztalnál és ünnepélyesen tömik magukat zsíros falatokkal, mintha ez lenne a „végcél”?

680 Az asztalnál ne beszélj evésről, ez hozzád nem méltó közönséges szokás. – Beszéljess nehezebb dolgokról – lélekről, értelemről. – Így megnemesíted e testi szükségletet.

681 Aznap, mikor a legcsekélyebb önmegtagadás nélkül kelsz fel az asztaltól, úgy étkezel, mint a pogány.

682 Rendszerint többet eszel, mint szükséges. – S ez a túlzás sokszor rosszulértet okoz; fáradttá tesz, s megfoszt a természetfölötti gyönyörűségek élvezésétől. Milyen hasznos a mértékletesség – még világi szempontból is!

683 Kereszténynek véled magad – látom, megcsókolod a szentképet, imákat mormolsz, kifakadsz azok ellen, akik Isten Egyházát támadják és... még szentségekhez is járulsz!

De nemigen látom, hogy egy kis áldozatot hoznál, vagy óvnád nyelvedet bizonyos világi társalgástól, (hogy enyhén fejezzem ki magamat). Nem vagy nagylelkű az ínséget szenvedőkkel és Krisztus Egyházával szemben. Alig viseled el felebarátos gyengeségeit; nem győződ le büszkeségedet a közös jó érdekében, nem szabadulsz önzésedtől..., só..., még mennyi minden van!

Látlak... Nem látlak... s még azt mered magadról mondani, hogy keresztény úriember vagy... – Milyen szegény a véleményed Krisztusról.

684 Tehetséged, egyéniséged, állásod... kárba vesznek: nem engedik, hogy gyümölcsöztesd azokat.
– Fontold meg egy lelkiekben jártas író szavait: „Az Istennek felajánlott tömjén nem vesz kárba. – Jobban megdicsőül az Úr tehetséged feláldozása, mint annak hiú használata által.”

VISZONTAGSÁGOK

---

685 Az üldözés vihara valóban hasznos. – Veszteség? – Csak az vész el, ami már úgyis elveszett. – Ha a fa nem szakad ki gyökerestől – és nincs oly vihar, mely az Anyaszentegyház fáját kitephetné – csak a száraz ágak törnek le... Ezekért meg nem kár.

686 Elismerem: az a bizonyos személy rosszul bánt veled; – de te, nem bántál-e rosszabbul Istennel?

687 Jézus: bárhol jársz is, nyomodban egy szív sem marad közömbös. – Vagy szeretnek vagy gyűlölnék Téged.

Ha apostol követ téged kötelességét teljesítve és ha valóban „másik Krisztus”, csodálkozhattok, hogy hasonló szeretet vagy gyűlölet támad nyomában?

688 Még egyszer...: Hogy ezt meg amazt mondták vagy írták...! többékevésbé jóindulatúan – mellette vagy ellene – féligazságokat vagy rágalmakat, dicsérve vagy magasztalva – ostobán vagy találóan...

Oktalan és buta vagy: amikor egyenesen haladsz kitűzött célod felé, Istentől megrészegedett szívvel és fejjel, – mit számít neked a szél zúgása, a tücsök ciripelése, a számárodítás, kutyaugatás vagy nyerítés?!

Törődj bele; – ez az élet rendje.

689 Kibeszéltek s vereséget szenvedtél. Ez annál is jobban fájt, mert váratlanul ért...

Természetfölötti magatartással bocsáss meg – sőt, kérj bocsánatot – és élj az alkalommal, hogy a teremtményektől elszakadj.

690 Ha szenvedéssel, megvetéssel..., Kereszttel találkozol, – gondold meg, hogy mi ez ahhoz képest, amit megérdemelsz?

691 Nagy megpróbáltatás ért? – Nehézségekbe ütközöl? – Mondd lassan, mintegy ízlelve ezt a bátor, férfias imádságot: „Legyen meg, teljesedjék, és örökre megszaltassék az Úr igazságos és szeretetre legméltóbb szent akarata. – Amen. – Amen. – .”

Biztosítlak, elnyered a békét.

692 Szenedsz ebben az életben, mely nem más, mint röpke álom... – Örvendj: mert Isten-Atyád nagyon szeret téged. A rossz álom után boldog ébredést ad, ha nem gördítesz akadályt útjába.

693 Fáj, hogy szolgálatodat nem köszönték meg. Felelj nekem két kérdésre: te magad, Krisztussal szemben, mindig olyan hálásnak mutatkozol?... s e szívességet földi jutalom reményében tetted?

694 Nem értem, miért csodálkozol. – Krisztus ellenségei sohasem következetesek. Lázár feltámadása után, például, az lett volna természetes, hogy megadják magukat és elismerjék Jézus istenségét... De nem; mondták ők: öljük meg az élet adóját. És ma is ugyanez történik.

695 Ha a küzdelem és ellentmondás órájában még a „jók” is akadályokat gördítenek utadba, emeld fel apostoli szívedet: hallgasd Jézus példabeszédét a mustármagról és a kovászról – s mondd neki: *Edissere nobis parabolam* – magyarázd meg a példabeszédet.

Szíved örömmel telik meg, amikor az eljövendő győzelmet szemléled: az ég madarai hajlékot nyernek apostolkodásod révén, melyet most kezdesz és minden már erjedésben van...

696 Ha elszorult szívvel fogadod a viszontagságokat, elveszíted a vidámságot, a békét és fennáll a veszély, hogy megpróbáltatásod nem jár lelki haszonnal.

697 Külső események önkéntes fogságra kényszerítettek, mely a körülményeknél fogva talán rosszabb, mint az igazi börtön. – Személyiséged megfogyatkozott.

Nem találsz működési teret, minden oldalról korlátoznak: – önzés, kíváncsiskodás, meg nem értés; hátad mögött megszólnak. – És aztán... , miért is ne? Elfelejtetted talán szabad akaratodat és „gyermeki” hatalmat? – A levelek és virágok hiánya (külső cselekedet) nem zárja ki a gyökerek tevékenységét (belső fejlődés).

Dolgozz! S meglátod, az események iránya megváltozik, s több és zamatosabb gyümölcsöt hozol.

698 Megdorgáltak? – Ne haragudj, mint ahogy büszkeséged tanácsolja. – Gondold inkább, mennyire szeretnek, ki tudja, már mennyi mindent elhallgattak...?

699 Kereszt, munka, baj... mindig lesz... amíg élsz. – Ezen az úton járt Krisztus is – és a tanítvány nem nagyobb Mesterénél.

700 Igaz: sok a külső küzdelem, ez részben ment téged. – De sok a benső bűnrészesség is – vizsgáld magad alaposan – itt igazán nem találok mentséget.

701 Nem hallottad a Mester ajkáról a venyige és a szőlőtő paraboláját? Vigasztalódj. Sokat kér tőled, mert szőlőtő vagy, mely gyümölcsöt ad – és azért nyes meg, *ut fructum plus afferas* – hogy több gyümölcsöt hozz.

Persze: a vágás, a nyesés fáradalmas, – de azután mily bő a termés, milyen érettek a cselekedetek!

702 Nyugtalan vagy. – Idefigyelj: Akármi is történjék bensődben vagy a környező világban, sohase felejtse el, hogy az események és személyek értéke nagyon is viszonylagos. – Nyugalom, hadd múljék az idő. Amikor távolról, szenvedélymentesen látod majd az embereket és az eseményeket, – tágabb látókört nyerve, a dolgokat természetes méretükben szemlélve mindenkit és mindent saját helyére teszel. Így igazságosabb leszel és sok kellemetlenséget kerülsz el.

703 „Rossz éjszaka, rossz szállóban.” – Így határozta meg Avilai Szent Teréz a földi életet. – Nemde találó hasonlat?

704 Egy híres kolostor látogatásakor: Idegen hölgy sajnálkozva a szegényes épületen azt kérdezte az egyik szerzetestől: „Ugye nagyon kemény és szigorú az életük?”

A szerzetes igencsak rövidre fogta örömteli válaszát: „Ezt kerested, barát: megkaptad.”

Örömmel hallottam e szent férfi válaszát, s most szomorúan kell idéznem neked, amikor azt mondod, hogy nem vagy boldog.

---

705 Nyugtalankodsz? – Soha: mert elveszted a békét.

706 Egészséged leromlott. – Kimerültél... Pihenj, hagyd abba a külső tevékenységet. Fordulj orvoshoz. Fogadj szót és ne aggódj.

Nemsokára visszatérsz megszokott munkádhoz – s ha hűséges vagy, jobban végzed az apostoli tevékenységet is.

BENSŐ KÜZDELEM

---

707 Ne aggódj, ha a természetfölötti élet csodáit szemlélve, néha azt a másik hangot, a régi ember hangját hallod, mely bizalmaskodva csábít...

A „romlandó test” követeli elvesztett jogait... Elég neked a kegyelem: légy hú és győző!

708 A világ, az ördög és a test kalandorok, melyek hasznot húznak gyengeségedből, a benned lakozó testi emberből. S hitvány élvezetek lim-lomjáért cserébe tiszta aranyat, igazgyöngyöt, gyémántot és rubint kívánnának, melyek Istened megváltó vérébe mártva, örök életed ára és kincse.

709 Hallod? – azt súgják: méltóbb helyen, magasabb körben, előkelőbb állásban sokkal több jót tehetnél. – Ahhoz, amit most csinálsz, igazán nem kell tehetség!

Idefigyelj: ott, ahol vagy, ott tetszel Istennek..., s amit az imént gondoltál, – ördögi sugalmazás.

710 Aggódsz és gondolkodsz, mert szentáldozáskor hideg és száraz vagy. – Mondd csak, kit keresel, amikor a Szentséget magadhoz veszed? – Önmagadat vagy Jézust? – Mert ha magadat, akkor igenis van okod a szomorúságra, ha pedig – mint ahogy kell – Krisztust keresed, van-e jobb bizonyíték, hogy megtaláltad, mint a Kereszt?

711 Megint egy bukás...és milyen bukás!... Kétségbeesés? Nem: alázkodj meg, siess Anyádhoz, Máriához és Jézus irgalmas szeretetéhez. – Egy *Miserere* és fel a szívvel! – Aztán kezd elölről.

712 Esésed nagyon mély! – Ebben a mélységben kell kezdened az alapvetést. Légy alázatos. *Cor contritum et humiliatum, Deus, non despicias* – a töredelmes és alázatos szívét Isten nem veti meg.

713 Te nem vagy Isten ellen. – Gyarlóság bukásaid oka. Rendben van: de oly gyakoriak e gyöngeségek! – Képtelen vagy azokat elkerülni. – S habár nem akard, hogy rossznak tartsalak, arra kényszerítesz, hogy nemcsak rossznak, de butának is minősítselek.

714 Akaratodnak nincs foganatja mindaddig, míg nem kerülöd erélyesen a bűnre vezető alkalmakat. – Ne áltasd magad: nem vagy gyenge, hanem gyáva... és ez nem ugyanaz.

715 Ez a zűrzavar az elmédben, ez a kísértés, mely körülvesz. olyan, mintha kötést viselnél lelki szemeiden.

Sötétség vesz körül. – Ne akarj egyedül járni, egyedül elesel. – Menj lelki vezetődhöz, – feljebbvalódhoz, – s ő majd emlékeztet Rafael főangyalnak Tóbiášhoz intézett szavaira:

Forti animo esto, in proximo est ut a Deo cureris – bátorság, nemsokára meggyógyít Isten. Légy engedelmes, s a hályog, a kötés lehull szemedről: Isten kegyelemmel és békével tölt el.

716 Nem tudom magamat legyőzni! – írod csüggedten. – De használod-e valóban az eszközöket? – kérdezem én.

717 Földi életünk áldott balszerencséi! – Szegénység, könnyek, gyűlölet, igazságtalanság, gyalázat..., mindenre képes vagy Vele, aki téged megerősít.

718 Szenvedsz... s nem akarsz panaszkodni. – Nem baj, ha panaszkods, ez gyarló testünk természetes reakciója. – A lényeg az, hogy most és mindig azt akard, amit Isten akar.

719 Soha ne ess kétségbe. Lázár már halott volt, s teste oszlásnak indult, *iam foetet, quatríduanus est enim* – már szaga van, hiszen negyednapos, mondta Márta Jézusnak. Ha Isten hangját hallod és követed, *Lazare, veni foras!* – Lázár, jöjj ki! Életre kelsz te is.

720 Milyen nehéz. – Tudom. És mégis, csak előre! – Senki sem nyeri el a díjat, – és milyen díjat! – ha nem küzd érte bátran.

721 Mikor ingadozik lelked, mikor minden kisiklik kezded közül..., Támaszkodj Jézusba és Máriába vetett gyermeki bizalmadra. Erre az erős kősziklára kellett volna kezdetől fogva építened.

722 A megpróbáltatás ezúttal igazán hosszú. – Talán. Talán nem jól viselted eddig... mert mindig emberi vigasztalást kerestél. – Isten-Atyád pedig gyökerestől tépte ki ezt, hogy másra ne támaszkodhass, csak Reá.

723 Hogy neked minden mindegy? – Ugyan, ne áltasd magad! Ha most bizonyos emberek után érdeklődnek, akiket Istenért kedvelsz, – tudom, ugyanolyan hévvel válaszolnál, mintha saját ügyedről lenne szó.

Nem mindegy neked...: a baj az, hogy fáradt vagy. Több időt kell magad számára szánnod – ez végeredményben munkád hasznára is válik..., hiszen eszköz vagy!

724 Azt mondtad: tűz és víz, hideg és meleg, szenvedélyek és Isten laknak együtt szívedben... Egyik gyertyát szent Mihálynak, a másikat az ördögnek gyújtod...

Légy nyugodt: amíg küzdesz, nem ég más gyertya, mint az arkangyalé.

725 Az ellenség mindig ugyanazt a módszert használja a lelkekkel, akik neki ellenállnak: Képmutatóan közeledik..., lelki ürügyek alatt, óvatosan, hogy gyanút ne keltsen... – S mikor már úgy tűnik, hogy nincs megoldás (pedig mindig van), szemtelenül lép fel, abban a reményben, hogy Júdásszerű kétségbeesést sikerül kiváltania, megbánás nélkül.

726 Amikor elvesztetted azokat a bizonyos emberi vigaszokat, úgy érezted, mintha vékony szálon függnél, sötét szakadék fölött. – Az egyedüllét érzése vett rajtad erőt és azt hitted, vészkiáltásodat senki sem hallja.

Megérdemelted ezt az elhagyatottságot. – Légy alázatos, ne keresd se magadat, sem saját kényelmedet. – Szeresd a kereszted: csak hordozni nem elég... S az Úr meghallgatja imádságodat. – Érzékeid lecsillapodnak, – sebzett szíved meggyógyul – és béke lakozik majd benned.

727 Minden eleveneden talál. – Ilyen vagy. Minden szenvedést okoz lelkednek, érzékeidnek. Minden kísértés számodra...

Ismét mondom: légy aláztos. – Meglátod, hamarosan elmúlik ez az állapot: a fájdalom örömmé, a kísértés szilárd biztonsággá válik.

De időközben éleszd föl magadban a hitet; teljék meg szíved reménnyel, s gyakorold a szeretetet, még akkor is, ha azt gondolnád, hogy csak ajkaiddal teszed...

728 Minden erőnket csak kölcsön kaptuk.

729 Édes Istenem: Minden nap kevésbé vagyok biztos önmagamban és biztosabb benned!

730 Ha nem hagyod el Őt, Ő nem hagy el téged.

731 Mindent Jézustól remélj: Neked nincs semmid, semmit sem érsz, semmit sem tehetsz. Ő cselekszik benned, ha rá hagyatkozol.

732 Oh, Jézus! – Megnyugszom benned.

733 Mindenkor bízzál Istenedben, Ő sohasein veszti el a csatát!

AZ UTOLSÓ DOLGOK

---

734 „Ez a ti órátok. a sötétség hatalmáé.” – Szóval a bűnös embernek megvan a maga órája? – Igen..., s Istennek pedig... az örökkévalósága!

735 Ha apostol vagy, a halál számodra jó barát, mely segít téged utadon.

736 Láttad, miként hullanak a száraz levelek szomorú őszi alkonyatkor? Így hullanak a lelkek az örökkévalóságba: egy nap te leszel ez a száraz levél.

737 Nem hallottad, milyen szomorúan panaszkodnak a világi emberek: „Minden nap egy lépéssel közelebb visz a sírhoz”. Én pedig azt mondom: Örvendezz, apostoli lélek, mert minden nap közelebb visz az Élethez.

738 A többiek számára a halál bénító és félelmetes. Számunkra a halál: „Élet” – mely buzdít és fölserkent.

Számukra: vég; nekünk: kezdet.

739 Ne félj a haláltól. – Fogadd el már most, nagy-lelkűen... amikor Isten akarja..., ahogy Isten akarja..., ahol Isten akarja. – Ne kételkedj: jönni fog, akkor, ott és úgy, ahogy az a legjobb..., ahogy azt Isten-Atyád küldi. Köszöntsük szeretettel testvérünket: a halált!

740 Vajon melyik része dől össze a világnak, ha én már nem leszek itt, ha meghalok?

741 Látod, mint indul oszlásnak szeretteink holtteste? Hát ez a szép emberi test vége? Elmélkedj erről és vond le a tanulságot.

742 Bizonyára megrendítettek téged Valdés Leal* halálról szóló művei: rothadó holttesteket ábrázolnak, – püspököket, lovagokat...

S duque de Gandía** ezen felkiáltásához mit szólsz?: „Nem szolgálok többé olyan úrnak, akit a halál elragadhat tőlem.”

743 Te „hósi” halálról ábrádozol. – Nem gondolod, hogy „hősiesebb”, ha észrevétlenül, jó ágyban, közönséges polgárként... de Isten iránti szerelemből halsz meg?

744 Ha apostol vagy, – nem halsz meg, – csak más házba költözöl... ennyi az egész...

745 „Onnét léssen eljövendő ítélni eleveneket és holtakat”, imádkozzuk a Hiszekegyben. – Adja Isten, hogy ne veszítsd szem elől ezt az ítéletet, ezt az igazságot... és ezt a Bírót...

746 Nem ég szívedben a vágy, hogy Isten-Atyád megelegedését lássad, amikor ítéletedre kerül a sor?

---

* Híres XVII. századi spanyol festő, aki előszeretettel ábrázolja a halált.

** Duque de Gandía: a későbbi Borgiai Szent Ferenc.

747 A világias emberek nagyon szeretnek Isten irgalmasságára hivatkozni, mikor oktan életük folytatására bátorítják egymást.

Az igaz; Urunk, Istenünk végtelenül irgalmas, de végtelenül igazságos is. Van ítélet... és Isten a bíró!

748 Bátorság! – Tudod, mit mond szent Pál a korintusiaknak?: „El is veszi jutalmát, mindegyik munkájához mérten.”

749 Van pokol. – Nem új számodra ez a megállapítás, mégis ismétlem: van pokol! Kérlek, légy a visszhangom, s alkalmas pillanatban súgd oda társadnak..., ennek és annak.

750 Idefigyelj, te, ki nyakig merültél a tudományba: Minden tudományod sem tudja letagadni, hogy igenis vannak ördögi tevékenységek.

Anyám a Szentegyház – hosszú éveken keresztül előírta, hogy papjai az oltár lábánál naponta kérik Szent Mihályt, *contra nequitiam et insidias diaboli*, ami dicséretre méltó magán ájtatosság is – a Sátán gonoszsága és incselkedése ellen.

751 Mennyország: „szem nem látta, fül nem hallotta, mit Isten azoknak készített, akik őt szeretik.”

Nem buzdít küzdelemre az Apostol ezen mondata?

752 Mindig – Örökre! – szavak, melyek az élvezetek megörökítésének vágyát hordják magukban...

Hazug szavak..., ezen a földön, ahol minden véges.

753 Ami ideleenn történik az elmúlás jegyében áll:
alig kezdődött el az élvezet, – máris véget ért.

ISTEN AKARATA

---

754 Íme a kulcs, mely megnyitja Isten országának kapuit, *qui facit voluntatem Patris mei qui in coelis est, ipse intrabit in regnum coelorum* – aki mennyei Atyám akaratát teljesíti, csak az jut be a mennyek országába!

755 Sok fontos dolog függ attól, hogy te, meg én Isten akarata szerint éljünk. – Ne felejtsd ezt el!

756 Mi terméskövek vagyunk – de mozgunk, érzünk és szabad akaratunk van. Isten maga a kőfaragó, aki munkába vesz – lefaragja az életeket, kalapáccsal, vésővel alakít minket szent akarata szerint.

Ne szegüljünk ellen, ne térjünk ki akarata elől, mert úgysem kerülhetjük el a csapásokat. – Ellenkezőleg, még többet szenvedünk és haszon nélkül. S ahelyett, hogy építésre alkalmas csiszolt kövekké válnánk, törmelék halom lesz csak belőlünk, melyet az emberek megvetéssel taposnak.

757 Beletörődés?... Megnyugvás?... Szeressük Isten akaratát!

758 Isten akaratának feltétlen elfogadása szükség-szerűen magával hozza a békét és boldogságot: a kereszti örömet. – Akkor látjuk igazán, hogy Krisztus igája édes és terhe könnyű.

759 Béke, béke! – mondod. – Béke... a „jóakarátú” embereknek.

760 Békét hozó gondolat, melyet a Szentlélek ad azoknak, akik Isten akaratát keresik. *Dominus regit me, et nihil mihi deerit* – az Úr irányít és semmiben sem szűkölködöm. Mi nyugtalaníthatná azt a lelket, aki őszintén ismétli e szavakat?

761 Szabad ember, szegődj önkéntes szolgálatba, nehogy rólad is azt mondja Krisztus, amit szent Teréznek mondott másokról: „Teréz, én akartam..., de az emberek nem akartak...”

762 Azonosítsd magad Isten akaratával: Ezt kívánod Uram...? Én is ezt akarom!

763 Ne kételkedj: fakadjon ajkadról és szívedből a *Fiat* – legyen! – S ez lesz áldozatod koronája.

764 Mennél közelebb áll az apostol Istenhez, annál egyetemesebbé válik, szíve kitárul minden és mindenki számára és áthatódik a vágytól, hogy az egész világegyetemet Jézus lábai elé helyezze.

765 Istenem, olyan nagyon akarom azt, amit te akarsz, hogy még az üdvösséget sem fogadnám el nélküled, – ha ilyen képtelenség egyáltalán lehetséges lenne.

766 Isten akaratában való megnyugvás a földi boldogság titka. Mondd tehát, *meus cibus est, ut faciam voluntatem eius* – eledelem, hogy akaratát teljesítsem.

- 767** Épp ez az önátadás a feltétele annak, hogy többé ne veszítsd a békét.
- 768** Ez a *gaudium cum pace* – béke és öröm – odaadásod biztos és zamatos gyümölcse.
- 769** A szent közömbösség nem jelent száraz szívet... Jézus szíve sem volt száraz.
- 770** Ne hidd, hogy boldogabb vagy feleslegben, mint szükségben.
- 771** Isten ugyanazzal magasztalja fel azokat, akik akaratát teljesítik, mint amivel megalázta őket.
- 772** Kérdezd magadtól sokszor napközben: azt teszem valóban, amit tennem kell?
- 773** Amit te „akarsz” Jézusom, ... azt szeretem.
- 774** Fokozatok: Nyugodj meg Isten akaratában: Érts egyet Isten akaratával: Akard Isten akaratát: Szeresd Isten akaratát.
- 775** Uram, ha ez a te akaratod, csinálj gyarló testemből feszületet.
- 776** Ne ess „*circulus viciosus*”-ba, mondván: Ha ez a dolog ilyen vagy olyan módon elintéződik..., akkor majd nagylelkű leszek Istennel szemben.
Nem érted? Jézus feltétlen nagylelkűséget vár tőled, hogy

ő intézhesse ügyedet, sokkal jobban, mint elképzeled. Szilárd elhatározás, logikus következmény: minden nap minden percében Isten akaratának nagylelkű betöltésére igyekszem.

777 A te saját akaratod, saját nézeted: Ez az, ami téged aggaszt.

778 Ez másodpercek kérdése... Gondolkozz bármely ügy elkezdése előtt: Mit vár Isten ebben az ügyben tőlem? S az Isteni kegyelemmel – Tedd meg!

ISTEN DICSÓSÉGE

---

779 Jó az Istent úgy dicsőíteni, hogy nem kérünk előleget (feleség, gyermek, hírnév...) a dicsóságra, melyet tökéletesen majd csak odaát élvezünk Vele...

780 *Deo omnis gloria* – Minden dicsőség Istené. Ez semmiségünk határozott beismerése. Jézus, ó, minden: nélküle nem érünk semmit, semmit sem!

Dicsekvésünk üres pöffeszkedés, szentségtörő rablás; az „én” nem mutatkozhat sehol sem.

„Nélkülem semmit sem tehettek,” – mondta az Úr. – Azért mondta, hogy te meg én, ne tulajdonítsuk magunknak a sikereket, melyek az övéi. *Sine me, nihil!* – nélkülem semmit!

782 Hogyan merészeled értelmeket, – az isteni intelligencia e szikráját, – másra használni, mint Isten dicsóságára?

783 Milyen megvetésre... sőt gyűlöletre méltó az élet, ha végcélja nem Isten dicsósága!

784 Adj „minden” dicsóságot Istennek. – Isten kegyelmével, erős akaratod sajtolja ki minden egyes cselekedetedet, hogy ne maradjon benne semmi, ami emberi gógtól, önteltségtől, az „én”-től szaglik.

785 *Deus meus es tu, et confitebor tibi; Deus meus es tu, et exaltabo te* – Istenem vagy te, tanúsítlak téged; Istenem vagy te, magasztallak téged.

– Remek életerről..., apostol számára, amilyen te vagy.

786 Ne kössön más érzelem a földhöz, mint a magasztos vágy, hogy dicsóítsd Krisztust, s általa, vele és benne az Atyát és a Szentlelket.

787 Helyesbíts! Helyesbíts! – Kár lenne, ha e győzelmed terméketlen maradna, mert hiú, emberi indítókok készítették cselekedetre.

788 Tiszta szándék. – A gőg sugalmazásait, az érzékek ösztönzéseit nem nehéz fölismerni... küzdesz ellene, s Isten segítségével győzni fogsz.

Viszont nem vagy tisztában magaddal, még legszentebb cselekedeteidet illetően sem... Benső hangot hallasz, mely emberi szándékokról beszél – oly ravaszul, hogy nyugtalan-ság fogja el lelkedet – s a végén magad sem tudod már, helyes szándékkal dolgozol-e? Azzal a tiszta szándékkal, mely szeretetből fakad és kizárólag Isten dicsóságát célozza..., vagy?

Reagálj azonnal! Mondd: „Uram, a magam részére semmit sem akarok. Mindent a te dicsóságodra ajánlok – szeretetből...”

789 Kétségtelenül megtisztult szándékkal beszéltél, amikor azt mondtad: „Mostantól kezdve lemondok minden emberi háláról és minden jutalomról.”

PROZELITIZMUS

---

790 Nem lenne kedved felkiáltani, mikor fiatalság sü-rög-forog körülötted: bolondok, – hagyjátok a vi-lági dolgokat, melyek lealacsonyítják a szívet és sokszor el is rontják. – Hagyjátok mindazt és gyertek velünk a szeretet útján!

791 Nincs benned „lendület”. – Ezrét nem vonzol. Úgy látszik, még mindig nem értetted meg, hogy mit nyersz, ha felhagysz a földi dolgokkal Krisztus kedvéért. Gondold meg: százszoros a jutalom és az örök élet! – Vagy talán rossz „üzletnek” tartod?

792 *Duc in altum!* – Evezz a mélyre! Hárítsd le ma-gadtól a pesszimizmust, mely félenkké tesz, *et laxate retia vestra in capturam* – és vessétek ki fogásra a hálót. Lásd, mint Péter, te is mondhatod: Jézus, *in nomine tuo laxabo rete* – a te nevedben lelkeket fogok keresni.

793 Prozelitizmus – ez a valódi buzgóság csalhatatlan jele.

794 Magvetés. – Kiment a magvető. – Szórd a magot bőkezűen, apostoli lélek. – A kegyelem szele majd elsöpri a magot, ha a barázda, melybe esett nem méltó... Vess és légy meggyőződve, hogy a mag kicsirázik és termést hoz.

795 A jó példa jó magot vet; s a szeretet mindannyiunkat ily vetésre kötelez.

796 Igen csekély a szereteted, ha nem lelkesülsz minden lélek megmentéséért. – Szegény a szereteted, ha nem él a szívedben a vágy, hogy új apostolok lelkébe beoltsad saját szent „bolondságodat”.

797 Tudod, hogy utad nem világos – és pedig azért, mert nem követed Jézust közelről – és így sötétben botorkálsz...

Miért késik elhatározásod?

798 Érvek?... Ugyan milyen érvei voltak a szegény Ignácnak a bölcs Xavér számára?

799 Ami neked csodálatosnak – nekem természetesen tűnik: – Isten munkád mellől szólított!

Így hívta az elsőket is: Pétert, Andrást, Jakabot, Jánost, a hálók mellől; – Mátét meg a vámasztaltól és Pált, – csodák csodája – amikor az első keresztények kiirtásán fáradozott...

800 Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. *Rogate ergo* – kérjétek az aratás Urát, küldjön munkásokat szántóföldjeire.

Az imádság a prozelitizmus leghatásosabb eszköze.

801 Még mindig visszhangzik a világban az isteni kiáltás: „Azért jöttem, hogy tüzet gyűjtsak a földön, és mi mást akarnék, minthogy égjen?” – S látod: csaknem egészen kialudt...

Nem buzdulsz e tűz terjesztésére?

802 Szeretnéd apostolkodásodra megnyerni azt a tudóst, azt a hatalmas, bölcs, erényes embert...

Imádkozz, hozz áldozatot és dolgozz jó példával, jó szóval. – Nem jönnek? – Ne veszítsd el lelki békédet, – bizonyára nincs rájuk szükség.

Gondold, hogy Péternek nem voltak bölcs, hatalmas, megfontolt és erényes kortársai, a tizenkettőn kívül?

803 Azt mondják rólad, hogy ügyesen veszed horgodra az embereket, hogy utadon kövessenek.

Köszönd meg Istennek ezt a tehetséget: – eszközzé tett, hogy eszközöket találj.

804 Segíts nekem kiáltani: Jézusom: lelkeket! – Apostoli lelkeket! A te számodra, a te dicsőségedre!

Meglátod, végül is meghallgat minket.

805 Mondd csak: ott, ahol vagy... nincs egy, vagy kettő, aki igazán megértene minket?

806 Igen, mondd meg neki..., szükségem van ötven emberre, akik Jézus Krisztust mindenek fölött szeretik.

807 Azt mondd erről a barátodról, hogy szentségekhez járul, tiszta életű és jó tanuló, – de nem akar követni. – Mihelyt áldozatról és apostoli munkádról beszélsz, elszomorodva otthagyt.

Ne aggódj. – Ezt a kudarcot nem buzgóságod hiánya okozta: Az szóról szóra az Evangéliumban leírt jelenet megismétlődése: „Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el amid van, és árát oszd szét a szegények közt.” (áldozat)... „és jöjj, kövess engem” (apostolkodás).

Az ifjú *abijt tristis* – szomorúan távozott – nem tudott, nem akart a kegyelemmel együttműködni.

808 „Jó hír, a – új bolond érkezett bolondházunkba!”
– És a lélekhalász levele csupa öröm.

Áldja meg Isten a hálódát!

809 Új apostol szerzése: – ki ne éhezné apostolkodásának folytonosságát?

810 Égő vágyad, hogy új apostol-társakat szerezz, – biztos jele, hogy Istennek szentelted magadat.

811 Emlékszel? – Esteledett, amikor imádkozni kezdtünk. A közelben víz csobogása hallatszott. – A vidéki városka csendjében hangokat véltünk hallani, melyek száz nyelven kiáltottak kétségbeesetten, hogy még nem ismerik Krisztust...

Megcsókoltad a keresztet és arra kérted Őt, hogy tegyen apostolok apostolává.

812 Megértem, hogy annyira szereted hazádat, s tieidet és ettől függetlenül türelmetlenül várod a pillanatot, hogy minden köteléket felbontva, tengeren és messze földrészekén keresztül a távolba menj – mert szívedet emészti az aratás vágya...

CSEKÉLYSÉGEK

---

813 Tegyetek mindent szeretetből. – Így semmi sem csekélység, minden nagyszabású. – Kicsiny dolgokban való állhatatosság, ha szeretetből fakad – hősiesség.

814 Kis cselekedet – szeretetből – mekkora érték!

815 Igazán szent akarsz lenni? – teljesítsd minden pillanat apró kötelességét. – Tedd, amit tenned kell, és pedig egész szíveddel.

816 Letérsz az útról, ha megveted a csekélységeket.

817 A „nagy” szentség minden pillanat „kis kötelességének” teljesítéséből áll.

818 A nagy lelkek nagyon is szívükön viselik a kis kötelességeket.

819 Minthogy *in paucis fideles* – kicsiben hű voltál – ezek Krisztus szavai –, lépj be Urad örömébe! – Megvetnéd-e még a csekélységeket tudva, hogy azok betartásáért örök életet nyersz?

820 Ne ítélj a kezdet csekély látszata szerint. – Egy ízben észrevetették velem, hogy az egynyári fűvek és az évszázados faóriások magva egyforma méretű.

821 Ne felejtse el, hogy minden, ami nagy ezen a földön kicsiként kezdődik. – Ami túl nagyak születik, ormótlan és meghal.

822 Azt mondod: majd ha alkalom lesz valami nagy dolog véghezvitelére – akkor!... Akkor? El akarod saját magaddal hitetni és velem is, hogy a természetfölötti, nagy olimpiász győztese lehetsz napi edzés és gyakorlat nélkül?

823 Láttad, hogy építették azt a hatalmas épületet? – Egyik téglát a másik után – ezer és ezer. – De egyenként. – Hány zsák cement – egyenként – és kőtömbök, melyek egyenként mind jelentéktelennek tűnnek az épület arányaihoz viszonyítva. Aztán meg a vasszerkezet; – és a munkások, akik egyformán dolgoznak nap nap után... Láttad, hogy emelkedik az épület?... – Csekélységek halmozása árán?!

824 Észrevetted mily parányi dolgokban rejlik az emberi szeretet? – Nos, az isteni szeretet is ugyanilyen csekélységekben áll.

825 Teljesítsd hűségesen, minden pillanatban kötelességedet. – Ez a szerény, unalmas és egyhangú munka – ez cselekedetekben kifejezett imádság, mely lelkedet a kegyelem befogadására hangolja és lehetővé teszi, hogy elvégezd azt a nagy, mély és messze terjedő munkát, mely után áhítozol.

826 Minden, amihez mi gyarló emberek kezdünk, az életszentséget is beleértve, nem más, mint csekélységek szövődéke – a szándéktól függ, hogy hősiesség, vagy aljasság – erények vagy bűnök kárpitjává válják.

Az egyszerű gesztusok rendre nagyszerű kalandokról, hősies vonásokról árulkodnak. Tulajdoníts nagy fontosságot a kicsiny dolgoknak: ez az egyenes út!

827 Tudtára ébredtél-e valaha annak, hogy: „sok kicsi sokra megy?”

828 Kemény volt a megpróbáltatás: ne felejtsd el a leckét. – Világos, mostani nagy gyávaságod párhuzamos mindennapos kis gyávaságaiddal.

„Nem sikerült” nagyban győznöd, mert „nem akartál” kicsiben győzni.

829 Nem láttad, hogyan ragyogott az Úrjézus szeme, mikor a szegény özvegy asszony a templomban hagyta kis alamizsnáját? Add neki, amit tudsz, az érdeme nem a soktól vagy kevéstől függ, hanem szándékodtól, mellyel adod.

830 Ne légy olyan... ostoba; igaz, a legjobb esetben is csak egy kis csavar szerepét játszod Krisztus nagy vállalkozásában.

De tudod, mi történik, ha a csavar nem elég szoros, vagy kiesik helyéből? A nagyobb részek is meglazulnak, s kicsorbulnak a fogaskereknek.

A munka üteme meglassul. – Talán az egész gépezet használhatatlanná válik.

Nagy dolog tehát, kis csavarnak lenni!

A MÓDSZER

---

831 Azok között, akikkel együtt élsz, – apostoli lélek, – te vagy a tóba esett kő. – Szavaddal, példád-dal, te csinálod az első körhullámot – ez pedig a másikat és ismét másikat – mindig szélesebbet.

Érted most már hivatásod nagyságát?

832 Mennyire törekszenek az emberek helyzetük megváltoztatására! Mi lenne, ha az emberi test minden csontja, minden izma más helyet akarna elfoglalni, mint ahová tartozik?

Ez, és nem más az oka az általános elégedetlenségnek.

Maradj a helyeden fiam, ott nagyszerű munkát végezhetsz a mi Urunk valóságos uralma érdekében.

833 Vezetők!... Acélozd akaratodat, hogy Isten vezér-ré tegyen. Nézd, hogy dolgoznak az átkos, titkos szervezetek. Sohasem sikerült meghódítaniuk a tömeget. – Barlangjaikban csak maroknyi démoni csoportot képeznek, kik fölizgatják, megbolondítják a népet, s maguk után vonják őket a zűrzavar szakadékába... s a pokolba. Ezek a rossz magvetői.

Ha akarod... Isten ezer és ezerszer áldott szavát hirdeted, melyben soha senki sem csalatkozik. Ha nagylelkű vagy..., ha együttműködsz, – saját megszentelődésed által másokat is magaddal ragadsz, s eléred Krisztus uralmát, *omnes cum Petro ad Iesum per Mariam* – mindnyájan Jézushoz Péterhez, Mária által.

834 Van-e nagyobb boldogság, mint az aranszínú búzaszem földbe vetése, hogy ott elrothadjon? – De a nagylelkű bolondság nélkül nincs aratás.

Fiam: hogy állunk a nagylelkűséggel?

835 Ragyogni akarsz, mint csillag..., hogy égi magaslatokból áraszd sugaraidat?

Jobbat ajánlok neked: égi, mint rejtett fáklya, lángra gyújtva mindent, amivel érintkezésbe kerülsz. – Íme apostoli munkád: ezért vagy a világon.

836 Az ellenség hangszórójává válni a legnagyobb fokú ostobaság; s ha az ellenség Isten ellensége, – nagy bűn!

Ezért a hivatásos munka terén senki tudományát nem dicsérem, ha tanszékét az Anyaszentegyház támadására használná.

837 Sietni, sietni! Tenni, tenni!... Lázás tevékenység... Remek épületek...

Szellemi szempontból mindez nem más, mint rongy, festett karton, ócskaság... Sietni! Tenni! – S mindenki sűrög, forog, jön-megy.

A baj az, hogy csak a pillanatnak dolgoznak, a jelennek élnek. Te pedig... az örökkévalóságra függesztett tekintettel a jelenben szemléled a dolgokat, felölelve a múltat és a jövőt.

Nyugalom... Béke... Termékeny benső élet, hajszolás s változatosság keresése nélkül, azon a helyen, mely a világban neked jutott. Hatalmas lelki dinamóként, energiát és világosságot adsz embertársaidnak!... anélkül, hogy saját erődöt és világosságodat elvesztenéd.

838 Ne legyenek ellenségeid! – Csak barátaid legyenek: jobb felől – azok, akik segítettek, vagy készek voltak segítségedre – bal felől azok, akik ártottak, vagy akartak ártani.

839 Ne mesélj részleteket apostoli munkádról, ha csak ezzel nem szolgálod felebarátodat.

840 Bárcsak feltűnés nélkül élnél, mint Jézus harminc éven át.

841 Arimateai József és Nikodémus titokban keresik fel Jézust, amikor nincs mitől tartani, amikor a siker óráit éli...

És bátran, *audacter* – merészen – vallják meg Krisztus iránti szeretetüket, amikor a gyávaság órája üt. – Tanulj tőlük.

842 Ne nyugtalankodjatok, hogy munkátokról „ismernek meg benneteket”. – Ez Krisztus jó illata. – Azonkívül, mivel kizárólag érte dolgoztok, örvendeztetek, az evangélium szavainak beteljesülésén. „Lássák jótetteiteket, és magasztalják mennyei Atyátokat.”

843 *Non manifeste, sed quasi in occulte* – nem nyilvánosan, hanem titokban. Így ment fel Jézus a sátoros ünnepre.

Így megy az emmauszi úton Kleofással és társával. – Így látja feltámadása után Mária Magdolna.

Így volt jelen a csodálatos halfogásnál, amint Szent János elmondja, *non tamen cognoverunt discipuli quia Jesus est* – a tanítványok nem ismerték fel, hogy Jézus az.

S még rejtettebb módon van jelen – ember iránti szeretetből – az Oltáriszentségben.

844 Nagyszerű épületeket felhúzni?... Építeni pompás kastélyokat?... Csak húzzák fel... csak építsék meg...

Lelkeket! Lelkeket éleszteni... azokban az épületekben és ezekben a kastélyokban!

Milyen szép házakat készítenek nekünk!

845 Mosolyra készítettél és gondolkodóba is ejtettél mondásoddal, hogy én... mindig a fején találok a szöveget.

846 Véleményedet osztom: bizalmas beszéddel, vagy közvetlen társalgással jobb munkát végzel, mint-ha nagy lendülettel ezrek előtt szónokolnál.

Mindazonáltal, amikor szónokolnod kell, csak szónokolj!

847 Nincs sok hatása, ha mindegyiktek külön-külön, egymástól elszigetelve működik. – Ha Krisztus szeretete egyesít benneteket, csodálatos lesz az eredmény.

848 Vértanú akarsz lenni? – Számodra könnyen elérhető vértanúságot ajánlok: légy apostol és ne nevezd magad apostolnak, légy misszionárius – misszióval – és ne hívd magad annak, légy Isten embere, ha a világ emberének is látszol: élj észrevétlenül!

849 Nevesd ki! – Mondd, hogy ósdiak az elvei: hihetetlen; hogy vannak még emberek, akik a postakocsi korában élnek... akik rizsporos parókát, voltaire-i

eszméket és elkopott XIX. századbeli liberális elveket újítanak fel...

850 Micsoda társalgás! – Mily alacsony és milyen undorító! – Neked pedig velük kell az irodában, az egyetemen, a műtőben... a világban.

Ha megkéred őket, hogy hallgassanak, kigúnyolnak. – Ha rosszallás tükröződik arcodon, annál is inkább teszik. – Ha otthagysz, folytatják...

Megoldás: elsősorban imádkozz, vezekelj értük, – azután – nézz szembe velük férfiasan és alkalmazd a „keményszavú apostolságot”.

Ha ismét találkozunk, majd a füledbe súgok egy-két szót.

851 Tereljük mederbe az ifjúság „gondviselészerű oktalanságát”.

A LELKIGYERMEKSÉG

---

852 Ismerd meg a „lelkigyermekség útját” anélkül, hogy magadat rákényszerítenéd. Engedd, hogy a Szentlélek vezessen.

853 Gyermekség útja. – Önátadás. – Lelkigyermekség. – Mindez nem oktalanság, hanem erős, szilárd keresztény élet.

854 A lelkigyermekséget élőknél, amit a „gyermek” mondanak vagy tesznek, sohasem együgyű vagy gyerekes.

855 A lelkigyermekség nem lelki együgyűség, sem ügyefogyott gyengeség: hanem egészséges és szilárd út, melynek nehéz könnyűsége készíti a lelket, hogy Isten kezétől vezetve, elinduljon és kitartson rajta.

856 A lelkigyermekség megköveteli az értelem alárendeltségét, mely sokkal nehezebb, mint az akarat alávetése. – Az értelem alávetése érdekében, Isten kegyelmén kívül, az akarat állandó gyakorlása is szükséges, mely majd újra és újra s mindenben ellentmond, akárcsak a testnek. Így adódik az a látszólagos ellentét, hogy aki a „lelkigyermekség kis útján kíván járni, hogy gyermekké váljék, acélosítsa, férfiasítsa meg akaratát.”

857 Légy kicsi: nagy merészségeket mindig gyermekek követnek el. – Ki más akarná a holtodat? Ki nem retten vissza a veszélyektől, hogy vágyait kövesse?

„Telíts” egy „ilyen gyermeket” kegyelemmel, erős vággyal, hogy Isten akaratát teljesítse. Töltsd meg Jézus iránti nagy szeretettel és mindazzal a tudással, melyet képessége elbír... és kétségtelen, a „ma” apostola lesz, ahogy azt Isten elképzelte és akarja.

858 Légy gyermek. – Mennél inkább. De ne gyökeresedj meg a „kamaszkorban”. Láttál már nevetésesebb dolgot, mint „gyerekeskedő felnőttet”, vagy „felnőttteskedő gyereket”? Légy gyermek Istennel szemben – és minden más vonatkozásban nagyon is férfi leszel.

Oh!: és kérlek, hogy abba azt az ölebes viselkedést!

859 Néha gyermeked cselekedetekre vagyunk hajlamosak. – Ezek Isten szemében apró remekművek, hacsak nem válnak gépies szokássá, – s ezek az apróságok termékenyek lesznek, mert a szeretet mindig termékeny.

860 Isten előtt, aki örök, te kisebb vagy, mint egy két éves gyermek.

S nemcsak gyermek, de Isten gyermeke is vagy, – ezt ne felejtse el!

861 Gyermek – hasson át a vágy, hogy jóvá tedd felnőttkorod szertelenségét.

862 Bohó gyermek: aznap, amikor eltitkolsz valamit vezetőd előtt, nem vagy gyermek többé, mert elvesztetted az egyszerűséget.

863 Gyermekek, mikor valóban az vagy, mindenható Isten.

864 Mivel gyermekek vagytok, nincs gondotok: a gyermek rögtön elfelejti bánatát és visszatér játékaihoz... – Ezért ráhagyatkozva, nem lesz aggodalmatok, hiszen Atyátokban megnyugosztok.

865 Gyermekek, ajánld föl neki mindennap... még gyarlóságaidat is.

866 Jó gyermek – ajánld fel a dolgozók munkáját, akik nem ismerik, – ajánld fel a szerencsétlen gyermekek természetes vidámságát, akik rossz szellemű iskolákban nevelődnek...

867 A gyermekeknek nincs tulajdonuk, minden szüleiké... és Atyád nagyon is jól tudja, hogy kell a birtokot kezelni.

868 Légy kicsi, nagyon kicsi. – Mintha kétéves lennél, legfeljebb három; a nagyobbak már csalafinták – hihetetlen hazugságokkal próbálják félrevezetni szüleiket.

A baj az, hogy már megvan bennük a *fomes* – a bűn csírája, csak a rosszban való jártasság hiányzik még, mely megtanítja őket, hogy az igazság látszatába burkolják a hazugságot.

Elvesztették az egyszerűséget, pedig anélkül senki sem lehet gyermek Isten előtt.

869 Gyermekek: miért töröd magad, hogy gólyalábakon mutatkozz?

870 Ne akarj felnőtt lenni. – Maradj gyermek, mindig csak gyermek, még ha öregen halnál is meg. – Mikor egy gyermek megbotlik és elesik, senki sem csodálkozik...: apja sietve fölemeli.

Ha felnőtt esik el, nevetést vált ki, mely később szánalom-má változhat. – De a felnőtteknek egyedül kell talpra állniuk.

Szomorú napi tapasztalatod a sok botlás és bukás. Mi lenne belőled, ha nem válnál naponta egy kicsit kisebbé?

Ne akarj felnőtt lenni. – Maradj gyermek, hogy amikor elesel, Isten-Atyád keze emeljen fel téged.

871 Gyermekem, az önátadás tanulékonytságot kíván.

872 Ne felejtse el, az Úr kedvencei a gyermekek és akik azzá lettek.

873 A gyermeki lélek paradoxonjai: – Mikor Jézus olyan sikert ad, melyet a világ jónak tart, sírjon a szíved, s gondold meg, milyen jó Ő, és te milyen rossz vagy. Amikor olyan sikert ad, melyet a világ rossznak vél, örvendezz, mert Ő mindig a legjobbat adja neked és ez az a szép óra amikor akarni kell a Keresztet.

874 Merész gyerek, kiált fel: Hogy szeretett Teréz! – Mily buzgó volt Xavér! Mily csodálatos férfi volt Szent Pál! Oh, Jézus, hát én ... én jobban szeretlek Téged, mint Pál, Xavér és Teréz!

GYERMEKSÉG

---

875 Ne felejtsd el bohó gyermek, hogy a szeretet mindenhatóvá tett.

876 Gyermek, ne veszítsd el szeretetteljes szokásodat: a szentélyek „ostromlását”.

877 Amikor téged „jó gyermeknek” nevezlek, ne gondold, hogy féltékeny vagy meghunyászkodottnak kívánlak látni. – Ha nem vagy férfias és ... természetes, ahelyett, hogy apostol lennél, nevetséges karikatúra leszel.

878 Jó gyermek: mondd Jézusnak naponta sokszor: szeretlek, szeretlek, szeretlek...

879 Amikor gyarlóságaid lesújtanak, ne engedd, hogy szomorúság vegyen erőt rajtad. – Örvendezz erőtlenségeden, mint Szent Pál; ugyanis, a gyermeknek szabad a felnőtteket utánozni – anélkül, hogy nevetségessé válna.

880 Hibáid, tökéletlenségeid, sőt még súlyos bukásaid se válasszanak el Istentől. – A gyöngye gyermek, ha okos, Atyja közelében marad.

881 Ne aggódj, ha bosszankodsz, hogy azokat az apróságokat kell megtenned, melyeket ő kér tőled. – Majd még mosolyogsz is...

Nem látod mily kedvetlenül adja a kis gyermek az édes-séget apjának, aki próbára akarja tenni? – De mégis odaadja....: a szeretet győzelmet aratott.

882 Amikor jól, nagyon jól akarod a dolgokat intézni, éppen akkor sikerülnek rosszabbul.

Alázd meg magadat Jézus előtt és mondd: Látod milyen rosszul megy minden? Ha nem segítsz nagyon, még rosszabb lesz!

Légy szájalommal Uram, gyermeked iránt: nézd, minden nap szép lapot szeretnék írni életem könyvébe... De oly ügyetlen vagyok; s ha a Mester nem vezeti kezemet, tollam finom vonások helyett csak kusza vonalakat ír; s tintafoltokat csinál, amit senkinek sem lehet megmutatni. Mostantól kezdve, Jézusom, mi ketten, majd mindig együtt fogunk írni.

883 Belátom, szerelmem, ügyetlenségem nagyon nagy..., mikor simogatni szeretnék, akkor is fájdalmat okozok. – Finomítsd meg lelkem modorát. Add nekem, akarom, hogy add nekem, a gyermeki élet férfias erejével együtt, azt a gyöngédséget, melyet túláradó szeretetükben a gyermekek tanúsítanak a szüleik iránt.

884 Tele vagy nyomorúsággal, – napról napra jobban látod. – Ne ijesszen meg. – Ő megérti, nem tudsz több gyümölcsöt adni.

Akaratlan, eséseid, – gyermeki csetlés-botlásaid, – arra készítetik Atyádat és Anyádat, Máriát, hogy szerető kezük ne engedje el a tiedet.

Élj az alkalommal, s naponta, mikor az Úr felemel, minden erőddel öleld át és fáradt fejedet hajtsd nyitott keblére, hogy szerető szívének dobogása magába bolondítson téged.

885 Egy túsúrás – még egy és még egy. – Törd el! Lásd be, oly kicsiny vagy, hogy életed kis útján csak eze-ket az apró kereszteteket ajánlhatod fel.

Aztán nézd csak: egyik kereszt a másikon – egyik szúrás a másik után... , mekkora halom lesz belőle!

Végül is, fiam, valami nagyszerűt tanultál: Szeretsz!

886 Amikor gyermeked lélek kéri az Úr bocsánatát, biztos lehet, hogy gyorsan elnyeri azt: Jézus megszabadítja lelkét a múlt nyomorúságainak hosszú láncolatától, – eltávolítja a holt tömeget, a tisztátalanság maradékát, mely a földhöz köti. Elhárítja gyermekétől mindazt, ami szívét terheli és megakadályozza, hogy az Isten fölségéig emelkedjek és összeforrjon a szeretet élő lángjával, mely maga: Isten.

887 A levertség, melyet néha csak, látszólagos botlásaid, nagylelkűséged hiánya, visszaeséseid okoznak, gyakran azt az érzést kelti benned, hogy összetörtél valami nagy értéket: megszentelődésedet.

Ne aggódj! Alkalmazd természetfölötti életedre az egyszerű gyerekek bölcs módszerét, mellyel hasonló bonyodalmakat oldanak meg.

Eltörték valamit – majdnem mindig ügyetlenségből, – amit atyjuk nagyra értékelt. – Sajnálkoznak, talán sírnak is, de aztán..., bánatuk enyhítésére az eltört tárgy gazdájához mennek... Édesapjuk pedig elfelejti az értéket, bármekkora volt is – s gyöngédséggel telve, nemcsak megbocsát, de még vigasztalja és bátorítja is a kicsit. – Tanulj ebből!

888 Imádságtok legyen férfias. – A gyermekdedség nem jelent elpuhultságot.

889 A Jézust szerető lélek számára az imádság. – még ha lelki szárazságban szenvedne is, mindig balszam, amely gyógyít. Úgy megy imádkozni, mint a kisgyermek a cukorért, keserű orvosság után.

890 Szórakozott vagy imádság közben. – Próbáld elkerülni, de ne aggódj, ha mégsem sikerül.

Nem látod, hogy a mindennapi életben még a legjobb gyerekek is mindazzal játszanak, ami őket körülveszi, anélkül, hogy apjuk szavára figyelnének? – Ez nem szeretethiány: se nem tiszteletlenség: hanem gyarlóság, s gyengeség, a kisgyermek sajátja.

Hát látod: te is gyermek vagy Isten előtt.

891 Amikor imádkozol, kezeld az alkalmatlan gondolatokat, mintha forgalmi rendőr lennél: erre való gyermeki életed erős akarata.

Néha-néha változzék az ily gondolat imává azért a személyért, aki miatt éppen elkalandoztál.

Aztán, előre... míg le nem telik az idő. – Ha haszontalanak is tűnnék az ilyen imádság, – örvendezz és hidd el, örömet szerezteél Jézusnak.

892 Milyen jó is gyermeknek lenni! – Amikor felnőtt kérvényez valamit, fel kell sorolnia érdemeit.

Ha a kérvényező gyermek – a gyermeknek nincs érdeme – elég, ha azt mondja: Ennek és ennek vagyok a fia.

Oh, Uram, – mondd neki egész lelkeddel! – én Isten gyermeke vagyok!

893 Légy állhatatos. – A gyermek, ha ajtón kopogtat, nem tágít, egyszer, kétszer, sokszor..., hangosan

és hosszan, szégyen nélkül kéri a bebocsátást! – S azt, aki haragosan nyit ajtót az alkalmatlankodónak, a kisgyermek egyszerűsége csakhamar lefegyverzi... – Tégy te is így Istennel.

894 Láttad milyen hálásak a gyermekek? – Utánozd őket, – akár kellemes, akár kellemetlen dolog történik veled, mondd Jézusnak: „Milyen jó vagy, milyen nagyon jó vagy!...”

Ez a mondat igazán átélve a gyermekség útja, mely könnyek és mosolyok között lassú ütemben a békéhez vezet, de a szeretettség gyorsan és biztosan!

895 A munka elfárasztja testedet és nem tudsz imádkozni. – Mindig Atyád jelenlétében vagy. – Ha nem tudsz vele beszélni, nézz rá néha-néha, mint a kisgyermek... Rád mosolyog majd.

896 Úgy véled helytelen, ha szentáldozás utáni hálaadásod helyett akaratlanul is, könyörgő imák fakadnak ajkadról...: Jézus, add nekem ezt: Jézus, azt a lelket: Jézus, segítsd azt a vállalkozást...?

Ne aggódj, és ne kényszerítsd magadat: nem látod, hogyan bánik jó apjával az őszinte, merész gyerek? – Még mielőtt csókkal üdvözölné, máris a zsebében kotorász, hogy cukorkát keressen. – Nos hát...?

897 Kegyelemmel erősített akaratunk mindenható az Isten előtt. – Így, a sok bántalom láttára, mellyel az Urat sértik, mondd erős elhatározással, mikor például vilamoson utazol: „Istenem, valahányszor a kerekek fordulnak, annyiszor ajánlom föl neked szeretetemet és bűnbánatomat.” Ebben a pillanatban Jézust valóban szeretjük és en-

geszteltük, mint ahogy kívántuk. Ne félj, hogy e „bohóság” által túlzásba viszed a lelki gyermekséget. Örökös párbeszéd ez, az ártatlan gyermek és atya között, ki eszeveszetten szereti fiát:

Mondd, mennyire szeretsz engem? – És a kicsi szótagolja: Sok-sok *mil-li-ó-szor!*

898 Ha „gyermeki életet élsz”, gyermek létedre kell, hogy édességekre fájjon a fogad, „lelki édességekre”. – Mint minden gyermek, gondolj a sok jó dologra, amit édesanyád tart az éléskamrában.

Tedd ezt sokszor napközben. Csak pillanatok kérdése... Mária... Jézus... oltáriszentség... szentáldozás... szeretet... szenvedés... a tisztítóúton szenvedő lelkek... a küzdő lelkek: a pápa, papok... hívők... a te lelked... a tied lelke... őrző-angyalok... a bűnösök...

899 De nehezedre esik ez a kis önmegtagadás! – Küzdesz. – Mintha valaki mondaná: mire jó ez az élettervedhez s a napirendedhez való ragaszkodás? – Nézd csak, milyen könnyen lehet a kis gyermeket rászedni. – Nem akarja a keserű orvosságot bevenni, de... rajta! – mondják neki, – ezt a kanálnyit apáért; a másikat a nagymama kedvéért... és így tovább, mindaddig, míg az egészet bevette.

Tégy te is így: kicsit több önmegtagadás a tisztítóúton szenvedő lelkekért; öt percig tovább a szüleidért: még öt percig apostoli testvéreidért... Mindaddig, míg letelik az idő, melyet napirended előír.

Mily sokat ér az ilyen önmegtagadás!

900 Nem vagy egyedül. – Viseld derűsen a megpróbáltatást. Igaz, nem érzed kezekben, szegény

---

kis gyerek, Anyád kezét. De sohasem láttad a földi anyákat, hogy követik órködő karokkal kicsinyeiket, mikor ingadozva, minden segítség nélkül az első lépéseket teszik? – Nem vagy egyedül. Mária melletted van.

901 Jézus: sohasem tudom visszafizetni, még ha a szeretettől meg is halnék, azt a kegyelmet, melyet rám pazaroltál, mikor engem kicsivé tettél.

HIVATÁS

---

902 Miért nem adod magadat Istennek egyszer és mindenkorra... valóban... most?!

903 Ha világosan látod utadat, kövesd azt. – Miért nem rázod le magadról a gyávaságot, mely visszatart?

904 „Menjetek, hirdessétek az Evangéliumot... Vele-tek leszek...” – mondta Jézus... és neked mondta.

905 A hazafias buzgóság dicséretes – sok férfit készített „katonai szolgálatra”. – Ne felejtse el, Jézusnak is van „hadserege”, melyben kiválasztott emberek „szolgálják” őt.

906 *Et regni eius non erit finis* – királyságának nem lesz vége.

Nem tölt el örömmel a gondolat, hogy ilyen birodalom számára dolgozol?

907 *Nesciebatis quia in his quae Patris mei sunt oportet me esse?* – nem tudátok, hogy Atyám házában kellennem?

A serdülő Jézus felelete, s még pedig olyan anyának mint az övé, aki már három napja kereste őt és már elveszettnek hitte. – Ennek a válasznak kiegészítése a mondat, melyet Szent Máté idéz: „Aki atyját vagy anyját jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám.”

908 Túlságosan leegyszerűsítő vagy, amikor látszat szerint ítéled meg az apostoli munkát. – Hasonló mértékkel többre becsülhetnél egy mázsa szenet maroknyi gyémántnál.

909 Most, hogy egészen neki szentelted magadat, kérj tőle új életet, „pecsétet”: hogy megerősítse, valódivá tegye hivatásodat, melyet mint Isten embere gyakorolsz.

910 Eszményed, hivatásod – ez... bolondság. – S a többiek – barátaid, testvéreid – mind bolondok... Nem hallottad szíved mélyén e kiáltást? – Válaszolj erőlyesen, mondd, hogy nagyon is hálás vagy Istennek, hogy ez „őrültek házába” tartozhatsz.

911 Azt írod nekem: „Mennyire kívánjuk, hogy a Mű! haladjon és terjedjen; vágyunk néha már türelmetlenségnek tűnik... Mikor robban ki..., mikor tekinthetjük már magunkénak a világot?”

És hozzáfűzöd: „Nem meddő ez a vágy, ha Istent ostromoljuk és nem tágitunk; – akkor valóban nagyszerűen használtuk fel az időt.”

912 Megértem szenvedésedet, mikor kényszerű tétlenségben szemléled a nagy feladatot, amely még hátra van. – Szíved fölöleli az egész földkerekséget... és jelentéktelen kis hivatással kell megelégedned...

De különben mikor kerülne sor a *Fiat**-ra?

---

* a latin *Fiat*, magyarul *legyen meg*-nek megfelel.

- 913** Ne kételkedj: hivatásod a legnagyobb kegyelem, melyet Isten neked adhatott. – Légy hálás érte.
- 914** Mily szomorú látvány ez a minden társadalmi osztályból összeverődött tömeg! – Eszményük nincs, azt a benyomást keltik, mintha nem tudnák, hogy van lelkük:..., olyanok, mint a nyáj, – csorda, falka.
- 915** Isten munkája, se nem emelő, se nem lépcsőfok.
- 916** Uram, bolondíts meg minket azzal a ragályos bolondsággal, mely mindenkit magával sodor, lélekmentő munkád számára.
- 917** *Nonne cor nostrum ardens erat in nobis dum loqueretur in via?* – nemde lángolt a szívünk, mikor útközben beszélt hozzánk?
Az emmauszi tanítványok e szavai fakadnak önként munkatársaid ajkairól, ha igazán apostol vagy, mikor az élet útjain találkoznak veled.
- 918** Mindent adj oda apostoli munkádért és soha, semmi anyagi előnyt ne keress.
- 919** Azáltal, hogy apostolnak választott az Úr, eszedbe akarja juttatni, hogy soha el ne felejtőd: „Isten fia vagy.”
- 920** Mindegyiktek arra törekedjék, hogy apostolok apostola legyen.

921 Só vagy apostoli lélek. *Bonum est sal* – jó a só – mondja az evangélium, *si autem sal evanuerit* – de ha a só ízét veszti..., semmit sem ér, még a földnek sem használ, trágyának sem alkalmas – kidobják, mert hasztalan.

Só vagy, apostoli lélek. – De ha elveszted ízedet...

922 Fiam: ha szereted apostoli hivatásodat, légy meggyőződve: szereted Istent.

923 Aznap, mikor valóban apostoli hivatásod „tudatára ébredsz”, – ez a hivatás pajzsod lesz, mellyel kivéded e földön és a pokolban lévő ellenségeid támadását.

924 Kérj állhatatosságot, magad és társaid részére, mert ellenfelünk az ördög igen is jól tudja, hogy ti nagy ellenségei vagytok... és mennyire örülne, ha egyiktek is kidőlné a sorból!

925 Miként a buzgó szerzetesek, szorgalmasan tanulmányozzák első rendtársaik életmódját, hogy a magukét hozzájuk idomítsák, úgy te is keresztény férfi – ismerd Jézus tanítványainak életét. Hűségesen utánozd azokat, kik ismerték Pétert és Pált, s János apostolt, akik csaknem mind tanúi voltak az Úr halálának és feltámadásának.

926 Te kérdezel..., én felelek: tökéletességed abban rejlik, hogy megteszed kötelességedet maradéktalanul, azon a helyen, hivatalban és rangban, ahova Isten helyezett, s azok által, kiket föléd rendelt.

---

927 Imádkozzatok egymásért. – Ingadozik az egyik...
vagy a másik?...

Imádkozzatok anélkül, hogy a békét elvesztenétek. – Elmennek?... Elvesznek?... Öröktől fogva megszámolt benneteket az Úr!

928 Igazad van. – Azt írod: a hegycsúcsról mindazt, amit mérföldeken át lát a szem az csak hegy, egyik a másik után, – de völgyet egyet sem látunk. Amikor már úgy látszik, hogy megenyhül a táj, ha elillan a köd, újabb heglánc tűnik fel, melyet a pára eltakart.

Apostolságod látóköre is ilyen, – ilyen kell, hogy legyen: át kell zárandokolnod ezen a világon. – Számotokra azonban nincs kitaposott út... Úttörők vagytok, s magatoknak kell lépésről lépésre utat törni a hegyeken át.

APOSTOL

---

929 Kebleden a kereszt?... – Jól van... De... legyen az a válladon, a testedben, s értelmében is. – Így kell élned Krisztusért, Krisztussal, Krisztusban: csak így lesz belőled apostol.

930 Apostoli lélek: először te jössz – így szólt az Úr Szent Máté által: „Sokan mondják majd nekem azon a napon: Uram, Uram! Nem a te nevedben jövendölünk? Nem a te nevedben úztünk ördögöt. Nem a te nevedben tettünk annyi csodát? Én akkor kijelentem nekik: Sohasem ismertelek titeket. Takarodjatok tőlem, ti gonosztevők!”

Isten őrizz, – mondja Szent Pál –, hogy míg másoknak hirdetem az igét, magam érdemtelenné váljak.

931 Szent Ignác katonai szelleme szerint, a Sátán számtalan ördögöt küld a világ minden országába, me-gyéjébe, város – és falvaiba, miután „lelkükre kötötte”, hogy mindenkit láncba verjenek és senkit szabadon ne hagyjanak...

Vezér akarsz lenni; de... mit ér egy bilincsbe vert vezér?

932 Nézd csak: az apostolok, tagadhatatlan és szembetűnő tökéletlenségeik ellenére is, egyszerű, őszinte..., átlátszó emberek voltak.

Neked is vannak szembetűnő és tagadhatatlan hibáid. Bár csak ne hiányoznék belőled sem az egyszerűség.

933 Azt mondják egy lélekről, ki imádsága közben így szólt az Úrhoz: „Jézusom, szeretlek téged”, válaszul ezt hallja az égből: „A szeretet cselekedet és nem édes szó.”

Gondolkozzál, nem érdemled meg te is ezt a gyengéd szemrehányást?

934 Az apostoli buzgóság isteni eszeveszettség, melyet tiszta szívből kívánok neked. Tünetei: a Mester után való vágy; aggodalom; a lelkek iránti folytonos érdeklődés; s az állhatatosság, mit semmi meg nem ingat.

935 Ne nyugodj babérjaidon. – Ha emberi szempontból ez a helyzet kényelmetlen és nem is tetsző, mi lesz ha történetesen ezek a babérok nem is a tieid – amint igaz is – hanem az Istené?

936 Nem azért lettél apostol, hogy saját szempontodat érvényesítsd, hanem, hogy magadat odaadd és megsemmisítsd.

937 Férfiak, nők, – ne legyetek késedelmesek a cselekvésben és rövidek az imában!

938 Igyekezz úgy élni, hogy önként lemondj a kényelemről és azon kellemes dolgokról, melyeket nem néznél jó szemmel más Isten emberében sem.

Fontold meg, te vagy az a búzaszem, melyről az Evangélium beszél. – Ha nem temeted el magad, ha nem halsz meg, – nem lesz termés.

939 Éljetek ebben a világban, de ne legyetek világias férfiak és nők.

940 Ne felejtse el, az egység az élet jele: széthúzást, feloszlást jelent, ez pedig a hulla jellegzetessége.

941 Engedelmesség..., ez biztos út. – Az előjáró iránti vak engedelmesség..., a szentség útja. – Engedel-meskedj apostoli munkádban..., ez az egyedüli út. Az ilyen isteni vállalkozás szelleme: engedelmesség; s ha nem? Elmehetsz!

942 Tartsd eszedben fiam, te nem csak egy lélek vagy, mely más lelkekhez csatlakozva valami munkát visz véghez.

Ez sok..., de nem minden. – Apostol vagy, aki Krisztus erélyes parancsát teljesíted.

943 A veled való érintkezés ne váltsa ki annak a bizonyos embernek nagyon is érthető véleményét: „Nyakig vagyok már az úgynevezett „becsületes” emberekkel.”

944 Küldetésed, hogy Isten szeretetét és a lelkek iránti buzgóságot másoknak átadd. Azok viszont lánggra lobbánva szintén továbbadják a tüzet a harmadsorban lévőknek és így tovább, újabb munkatársaknak.

Sok lelki kalóriára van szükséged! – És milyen nagy a felelősséged, ha elhidegülsz! – Arra pedig gondolni sem akarok, mekkora bűnt követnél el, ha rossz példát adnál.

945 Rossz indulatra vall, ha bírálható szellemmel hallgatod Isten szavát.

946 Ha Istennek akarjátok magatokat szentelni a világban, fontosabb a lelkiség, mint a tudomány – (ez nőknél nem föltétlenül szükséges; elég, ha diszkrétek.) Lépjetez ima után szoros kapcsolatba az Úrral. Láthatatlan pa-lástot kell viselnetek, mely betakarja érzékeiteket és képes-ségeiteket... Imádság, imádság, imádság; vezeklés, vezeklés, vezeklés...

947 Meglepódtél, mikor helyeseltem, hogy változatos-ságot hozol apostoli munkádba? Mondtam már neked:

Egység és változatos-ság. – Különbözzetek egymástól, mi-ként a szentek az égben különböznek: mindegyiknek megvan a maga egyéni jellegzetessége. – De ugyanakkor egységesez is legyetek, mint ók, akik nem lettek volna szentek, ha nem azonosították volna magukat Krisztussal.

948 Te, Isten kiválasztott gyermeke, ó érezd és éld át a testvéri szeretetet, de bizalmaskodás nélkül.

949 A törekvés, hogy apostoli vállalkozásban vezető szerepet játsszál, ebben az életben fölösleges, – az örök életre pedig veszélyes lehet. Majd szólítanak, ha Isten akarja, – s akkor el kell fogadnod. – De ne feledd el: minden helyen lehetséges és kötelező a megszentelődés. Ezért jöttél!

950 Ha azt hinnéd, hogy Krisztus szolgálatában nem terhet jelent a vezérszerep..., sok keserűség vár rád!

951 Az apostoli vállalkozás vezetője legyen készen, hogy eltűrjön mindent, mindenkitől – végtelen szeretettel.

952 Apostoli munkában nem nézhető el sem az engedetlenség, sem a kétszínűség. – Tartsd szem előtt, hogy az egyszerűség nem meggondolatlanság, se nem tapintatlanság.

953 Kötelességed, hogy imádkozz és magadat feláldozd apostoli vállalkozásod vezetőjéért és szándékaiért. – Ha ezt a feladatot késedelmesen teljesíted – azt kell gondolnom, nem jársz kellő lelkesedéssel utadon.

954 Vidd végletekig előljáród iránti tiszteletedet, ha tanácsodat kéri és te ellenkező vélemény nyilvánítására kényszerülsz. – Sohase mondj neki ellent, alárendeltjei jelenlétében, még akkor sem, ha tudod, hogy nincs igaza.

955 Apostoli vállalkozásodban sohase félj a külső ellenségtől, bármekkora legyen is hatalma. Íme legfélelmetesebb ellenséged: „a gyermeki szellem” és a „testvéri szeretet hiánya”.

956 Megértem, hogy mosolyogsz a megvetésen, melyet ellenségeid irántad tanúsítanak. Jöjjön az akármilyen magas helyről, – mindaddig, míg érzed, hogy egy vagy Istennel és apostoltestvéreiddel, – mit neked?!

957 Az apostoli munkát gyakran géphez hasonlítom: fogaskerék, váltó, szelep, csavar...

A szeretet pedig, – a te szereteted – az olaj.

958 Hagyj fel az „önteltséggel”, mellyel eltávolítod magadtól azokat, akik közelednének hozzád. – Idehallgass: beszélj egyszerűen, csak így növekszik apostoli munkád méretben és termékenységben.

959 A megvetés és az üldözés áldott megpróbáltatások, melyeket Isten választottainak küld. De szeretetének legszebb jele: a rejtett élet.

APOSTOLKODÁS

---

960 Ahogy az óceán zúgása az egyes hullámok morajából tevődik, apostolkodástok szentsége éppúgy mindegyiktek személyes erényéből áll.

961 Fontos, hogy „Isten embere”, a benső élet embere, az imádság és áldozat embere légy. – Apostolkodásodnak benső életed túláradásából kell fakadnia.

962 Egység. – Egység és alárendeltség. Mi hasznom van az óra különálló alkatrészeiből – bármily értékesek is önmagukban, ha nem mutatják az időt?

963 Ne szervezzetek „csoportokat” munkakörökben. – Az apostolkodás lealacsonyítása lenne; mert ha a „klick” egyetemes vállalkozás élére kerül..., hamarosan „klické” válik az egész szervezet!

964 Szomorúan mondtad nekem: sokféle út van! – Persze, hogy van és kell is, hogy minden lélek megtalálhassa a magáét ebben a csodálatos változatosságban. Ez nyugtalanít? – Válassz egyszer s mindenkorra, és zavarod biztonságá válik.

965 Örülj, ha látod, hogy mások jó apostoli munkát végeznek. – Kérd értük Isten bőséges kegyelmés és az erőt, hogy azzal közreműködjenek.

Te pedig kövesd utadat: légy meggyőződve, hogy számodra nem létezik más.

966 Rossz a szellemed, ha fájlalod, hogy mások segítség nélkül dolgoznak Krisztusért. – Emlékezz Szent Márk szavaira: „Mester, láttunk valakit, aki a te nevedben ördögöt űzött, de nem követ minket. Megtiltottuk neki, mert nem csatlakozott hozzánk.” Jézus így válaszolt: „Ne tiltsátok meg neki, aki az én nevemben csodát tesz, nem egyhamar fog szidalmazni. Aki nincs ellenünk, velünk van.”

967 Hiábavaló oly sok külső tevékenységben buzgókodnod, ha nincs benned szeretet. – Annyit ér az, mintha olyan tűvel varrnál, melyben nincs cérna.

Milyen kár, ha végül is ahelyett, hogy „Neki” apostolkodtál volna, „saját” malmodra hajtottad a vizet!

968 Örömmel áldalak meg fiam apostoli küldetésedbe vetett hitedért, mely eme kijelentésre készítetted: „Kétségtelen: jövőnk biztos, talán munkánk nélkül is. Fontos azonban, hogy egyik legyünk a „Fóvel” – *ut omnes unum sint* – ima az áldozat árán.”

969 Azok, akik másoknak hagyják a cselekvést, ők pedig csöndesen imádkoznak és szenvednek, idelenn nem csillognak, – de hogy tündöklük majd koronájuk az örökélet birodalmában! – Áldott legyen a „szenvetés apostolsága”.

970 Tapintatos apostoli munkádat „néma, de hathatós apostolkodásnak” neveztem. – Nem vonom vissza.

971 Igazán helyeslem az első keresztények iránt táplált tiszteletedet. Megteszek mindent, hogy erősödjék benned, – hogy úgy, mint ők – napról napra nagyobb lelkesedéssel gyakorold a barátság és tapintat hathatós apostolkodását.

972 Ne mondd, hogy nem találsz szavakat, mikor bizalmas és diszkrét apostoli munkát végzel. – A zsoltórossal válaszolom, *Dominus dabit evangelizantibus virtute multa* – az Úr hathatós szavakat ad apostolai ajkára.

973 A szó, melyet alkalmas pillanatban súgysz ingadozó barátod fülébe; – a tájékoztató beszélgetés, mellyel helyes irányba tereled a társalgást; – a szakszerű tanács, mellyel egyetemi munkájában segíted! – a diszkrét indiszkréción, mellyel új és váratlan látókört nyitsz meg lelkesedése számára..., mindez: „a bizalom apostolkodása”.

974 „Az ebédlő-asztal apostolsága; a pátriárkák óségi vendégszeretete, mely Betánia testvéri melegségével párosul. – Mikor ezt gyakoroljuk, úgy tűnik, mint ha Jézus ülne az asztalfőn Lázár házában.

975 Az ünnepeket és népszokásokat sürgősen kereszténnyé kellene tennünk. – Sürgősen helyes mederbe kell terelnünk a szellemet, mely: vagy együgyű, vagy pogány.

Kérd az Urat, küldjön e sürgős munkára megfelelő apostolokat, kiknek tevékenységét a „szórakozás apostolkodásának” nevezhetnénk.

976 Mennyi dicsérettel említed a „levélírás apostolkodását”. – Azt írod: „Képtelen vagyok a címzett számára hasznos dolgokkal teleírni a papírost. Mikor elkezdem, őrzőangyalom közbenjárását kérem, mert levelemmel valami jót szeretnék tenni. S még ha oktalanságot írnék is, senki sem veheti el tőlem, vagy tőle azt az időt, amit imádságra fordítottam, hogy lelke hasznára legyenek.”

977 „Levelük vétele előtt, minden különös ok nélkül, lehangolt voltam. Olvasása rendkívül fellelkesített, látván, hogyan dolgoznak a többiek.” Másvalaki meg ezt írja: „Leveli és a testvérekről szóló hírek úgy segítenek, mint boldog álom a mindennapi élet gondjai közepette...”.

Ismét más: „Mily öröm e levelek olvasása, s a tudat, hogy ezeknek a barátoknak a barátja vagyok...!” És más és ezer más: „levelet kaptam „X”-től és elszégyelltem magam, mikor arra gondoltam, hogy hozzájuk képest mennyire hiányzik belőlem a helyes lelkület.”

Ügye hathatós a „levélírás apostolkodása”.

978 *Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum* – jöjjetek utánam! Én emberhalászokká teszek titeket. Az Úr ezen szavaiban mélységes értelem rejlik: az embereket, éppúgy mint a halakat, fejüknél kell megfogni.

Mily evangéliumi mélység van az „értelem apostolságában”.

979 Az emberi természet nem sokra becsüli azt, ami kevésbe kerül. – Ez az oka, hogy a „nem-adás apostolkodását” tanácsolom neked.

Sohase mondj le arról, ami jogos és szükséges hivatásos

munkád gyakorlásához, még ha ez a munka apostolkodásod eszköze is.

980 „Vajon nincs jogunk ahhoz, hogy valamely asszonyt, mint nővérünket magunkkal vigyünk, mint a többi apostol és az Úr testvérei, sőt Kéfás is teszi?”

Ezt mondja Szent Pál a korintusiakhoz első levelében – Mi sem vethetjük meg „az asszonyok apostolkodását.”

981 Szent Lukács Evangéliumának nyolcadik fejezetében így szól: „Azután Jézus bejárta a városokat és falvakat, prédikált és hirdette Isten Országának Evangéliumát. Vele volt a tizenkettő és néhány asszony, akiket gonosz lelkektől és betegségekből gyógyított meg: Mária, melléknevén Magdolna, akiből hét ördög ment ki, Johanna, Kuzának, Heródes intézőjének felesége, Zsuzsanna és sokan mások, akik vagyonukból gondoskodtak róla.”

Lemásoltam – és arra kértem Istent, hogy ha asszony olvassa e sorokat – teljék meg szíve „szent irigységgel” és apostoli tettvágygal.

982 Az asszony erősebb, mint a férfi és hűségesebb a szenvedés órájában. – Mária Magdolna, Mária Kleofás és Szalóme!

Egy csoport asszony, ha bátor, mint ezek, a fájdalmas Szűzzel egyesülve, mily hatalmas lélekmentő munkát végezhetne a világban!

ÁLLHATATOSSÁG

---

983 Sokan kezdenek...; de csak a szentek tartanak ki. Állhatatosságod ne legyen első felbuzdulásod vak következménye: legyen megfontolt.

984 Mondd neki, *ecce ego quia vocasti me!* – Íme, itt vagyok, mert hívtál engem!

985 Letértél az útról és nem jöttél vissza, mert szégyenkeztél. – Sokkal következetesebb lenne amint szégyenkezned, hogy nem javulsz meg.

986 „A valóság az”, mondtad nekem – „hogy nem kell hősnek lenned, hogy különködés és túlzás nélkül elkülönítsd magadat, – már amennyire bizonyos körülmények megkívánják, hogy állhatatos maradj.” És hozzáfűzöd: „Mindaddig, míg megtartom a szabályokat, melyeket adott, nem aggaszt a környezet fecsegése és gáncsoskodása. Azt szégyelleném, ha ezek a kicsinyességek aggasztanának.” Nagyszerű!

987 Fejleszd és őrizd a nemes eszményt, mely most született benned. – Nézd csak, mennyi virág nyílik tavasszal – és mily kevés hoz gyümölcsöt.

988 Az állhatatosság ellensége a csüggedés. – Ha nem küzdesz ellene, pesszimista lesz belőled, később pedig elhidegülsz. – Légy optimista.

989 Hogyan?: hiszen állandóan ismételted: „Keresztet Uram, keresztet!” Most már látom, te saját izlésednek megfelelő keresztet szeretnél.

990 Állhatatosság, melyet semmi meg nem rendít! – Erre van szükséged! Kérd az Úrtól és tégy meg mindent, hogy el ne távolodj a termékeny úttól, melyet választottál.

991 Nem tudsz „emelkedni”. – Nem is csoda. Nagyot estél!...

Légy állhatatos, s majd „előbbre jutsz”. – Emlékezz, mit mond egyik lelki író: „szegény lelked olyan, mint a madár, melynek szárnya csupa sár”.

Égi napsugárra és egyéni áldozatokra van szükség, kicsi, de állandó törekvésre, hogy lerázd magadról a hajlamok nyűgét, a hiú álmokat, a levertséget, – egyszóval: a szárnyaidra tapadt sarat.

Szabad leszel, – s ha állhatatos maradsz – „emelkedni fogsz”.

992 Köszönd meg Istennek, hogy megsegített és örvendj győzelmednek. – Mily mélységes öröm lelked számára a tudat, hogy együttműködtél a kegyelemmel!

993 Mérlegelsz... hidegen, megfontoltan: mennyi érv, – némelyik valóban súlyos, – hogy abba hagyd a vállalkozást. Kétségtelen, vannak érveid. – De nincs igazad.

994 Azt írtad: „Elillant a lelkesedésem.” – Nem lelkesedésből, hanem szeretetből kell dolgoznod: kötelességed tudatában, mely nem más, mint önmegtagadás.

995 Légy megingathatatlan. Ha saját nyomorúságod vagy másoké megingatná állhatatosságodat, nincs jó véleményem ideálodról.

Határozd el magadat egyszer s mindenkorra.

996 Gyenge véleményed lehet utadról, ha elveszettek véled, mert lelkesedésed alábbhagyott. Ez a megpróbáltatás órája: ezért tűnt el az érzékelhető vigasz.

997 Távollét, elszigeteltség; az állhatatosság próbái. – Szentmise, imádság, szentségek, áldozatok, szentek egysége: íme a fegyverek, melyekkel a megpróbáltatásokat legyőzheted.

998 Áldott a járgányt hajtó kis csacsik állhatatossága! – Mindig egyforma lépésben, mindig ugyanabban a körben, napról-napra egyformán hajtják a kereket.

Enélkül nem virágzanak a fák, nem érne meg a gyümölcs, s nem illatoznának a kertek.

Alkalmazd ezt a megfontolást lelki életedre.

999 Hogy mi az állhatatosság titka? Szeretet! – Szeresd Őt – és nem hagyod el soha!

SZENTÍRÁSI HELYEK MUTATÓJA

Ószövetség

<i>Sámuel I. könyve (1 Sám)</i>	<i>Zsoltárok könyve (Zsolt)</i>
3, 6 – 984	6, 7 – 216
	18, 10 – 435
<i>Sámuel II. könyve (2 Sám)</i>	22, 1 – 760
11, 2-3 – 183	26, 1-3 – 482
	30, 2 – 95
<i>Királyok I. könyve (1 Kir)</i>	38, 4 – 95
2, 2 – 4	50, 19 – 712
	54, 13-15 – 244
<i>Krónikák I. könyve (1 Krón)</i>	61, 11 – 636
16, 10 – 666	67, 12 – 972
	70, 1 – 95
<i>Krónikák II. könyve (2 Krón)</i>	103, 10 – 12
7, 3 – 93	104, 15 – 67
	117, 1 – 93
<i>Tóbiasz könyve (Tób)</i>	117, 28 – 785
5, 10 – 715	118, 120 – 326
5-8 – 360	<i>Példabeszédek könyve (Péld)</i>
5-12 – 27	18, 19 – 460
<i>Jób könyve (Jób)</i>	
7,1 – 306	<i>Énekek éneke (Én)</i>
	2, 15 – 329

5, 8 – 568

4, 7 – 84

4, 12 – 412

5, 2 – 311

8, 7 – 655

Sirák fia könyve (Sir)

6, 14 – 421

24, 24 – 504

Izajás könyve (Iz)

40, 15 – 613

59, 1 – 586

Jeremiás könyve (Jer)

2, 20 – 413

Újszövetség

Máté evangéliuma (Mt)

1, 18-24 – 653

4, 4 – 87

4, 18-22 – 799

5, 13 – 921

5, 16 – 842

5, 29 – 163

5, 48 – 291

6, 3 – 466

6, 9 – 84

6, 21 – 421

6, 24 – 300

6, 33 – 472

7, 21 – 754

7, 22-23 – 930

8, 2-3 – 142

9, 5 – 264

9, 9 – 799

9, 12 – 536

9, 37-38 – 800

10, 24 – 699

10, 37 – 907

11, 29 – 607

11, 30 – 758

12, 36-37 – 447

13, 31-33 – 695

13, 36 – 695

13, 55 – 491

17, 19 – 585

19, 21-22 – 807

19, 29 – 670, 791

25, 21 – 819

27, 17-23 – 296

27, 23 – 671

27, 55-56 – 982

28, 19-20 – 904

Márk evangéliuma (Mk)

- 1, 17 – 978
 1, 16-20 – 799
 1, 40-41 – 142
 2, 13-14 – 799
 2, 17 – 536
 6, 3 – 491
 9, 23 – 588
 9, 38-40 – 966
 10, 15-16 – 872
 10, 29-30 – 779
 11, 1-10 – 507
 11, 2-7 – 606
 11, 13-14 – 354
 11, 20-22 – 354
 11, 23-24 – 489
 12, 41-44 – 829
 14, 6 – 527
 14, 61 – 671
 15, 40-41 – 982
 15, 43 – 841
 16, 15 – 904

Lukács evangéliuma (Lk)

- 1, 30 – 511
 1, 33 – 906
 1, 38 – 403, 510, 512,
 763, 912
 1, 48 – 598
 2, 14 – 759
 2, 49 – 907
 5, 4-5 – 792

- 5, 6 – 629
 5, 9-11 – 799
 5, 12-13 – 142
 5, 27-28 – 799
 5, 31 – 536
 6, 12 – 104
 6, 40 – 699
 8, 1-3 – 981
 8, 5 – 794
 10, 2 – 800
 10, 42 – 89
 11, 1-4 – 84
 11, 9 – 96
 12, 49 – 801
 14, 30 – 324
 14, 34 – 921
 16, 10 – 243
 17, 5 – 580, 588
 22, 39-46 – 213
 22, 53 – 734
 24, 15-16 – 843
 24, 32 – 917
 24, 36 – 258

János evangélium (Jn)

- 2, 1-11 – 502, 507
 3, 1-15 – 841
 3, 8 – 110
 4, 14 – 148
 4, 34 – 766
 7, 10 – 843
 11, 33-36 – 422

11, 39 – 719	13, 14 – 310
11, 43 – 719	16, 15 – 469
11, 53 – 694	
12, 1-3 – 974	<i>Korintusiaknak I. levél</i>
12, 14-16 – 606	<i>(1Kor)</i>
12, 24 – 199, 938	2, 9 – 751
13, 34-35 – 385	3, 8 – 748
14, 17 – 57	3, 16 – 57
14, 27 – 258	6, 19 – 57
15, 1-8 – 701	6, 20 – 135
15, 2 – 701	9, 5 – 980
15, 5 – 416, 781	9, 24 – 318
17, 21 – 968	9, 27 – 930
19, 25 – 507, 508, 982	
19, 25-27 – 144	<i>Korintusiaknak II. levél</i>
19, 26-27 – 506	<i>(2Kor)</i>
19, 38-42 – 841	11, 30 – 879
20, 14 – 843	12, 9 – 707
21, 4 – 843	12, 10 – 604
	13, 12 – 469
<i>Apostolok Cselekedetei</i>	
<i>(ApCsel)</i>	<i>Galatáknak írt levél (Gal)</i>
1, 1 – 342	1, 18 – 520.
9, 1-30 – 799	4, 4-7 – 512.
12, 15 – 570	6, 2 – 385.
<i>Rómaiaknak írt levél (Róm)</i>	<i>Efezusiaknak írt levél (Ef)</i>
1, 17 – 578	1, 1 – 469.
2, 6 – 748	5, 20 – 268.
7, 24 – 138	6, 11-12 – 750.
8, 28 – 378	
12, 12 – 209	

Filippieknek írt levél (Fil)

1, 1 – 469.

2, 8 – 628.

4, 13 – 717.

*Tesszalónikaiknak írt I.**levél (1 Tesz)*

5, 18 – 268.

*Timóteusnak írt I. levél**(1 Tim)*

6, 15 – 538.

*Timóteusnak írt II. levél**(2 Tim)*

2, 10 – 550.

Zsidóknak írt levél (Zsid)

13, 8 – 584.

13, 17 – 621.

Szent Jakab levele (Jak)

5, 13 – 663.

Szent János I. levele (1 Jn)

3, 18 – 461.

Jelenések könyve (Jel)

3, 16 – 325.

19, 16 – 538.

TÁRGYMUTATÓ

- Aggályok:* 258-264, 140, 349, 536, 539, 718, 724.
- Áhítatgyakorlatok:* 551-574, 312, 500, 501, 518, 520, 522, 526, 528, 542.
- Akarat:* 4, 5, 11, 12, 19, 21, 22, 25, 36, 42, 44, 293, 295, 316, 317, 318, 320, 324, 382, 615.
- Alamizsna:* 466-468, 636, 638.
- Alázatosság:* 589-613, 16, 45, 51, 118, 207, 211, 212, 252, 433, 446, 473, 475, 507, 509, 625, 674, 712, 771, 780, 882.
- Áldozat:* 153, 175, 178, 185, 186, 218, 255, 277, 763.
- Áldozatvállalás:* 186, 175, 194, 468, 625, 684, 763, 834, 994.
- Állhatatosság:* 982-999, 300, 413, 482, 485, 502, 515, 519, 552, 581, 644, 695, 709, 711, 813, 822, 823, 882, 891, 893, 910, 924, 927, 934, 965.
- Ambíciók:* lásd *Nagyravágyás*.
- Angyalok:* 150, 360, 511, 562-570, 724, 570, 898, 976.
- Apostol:* 929-959, 19, 365, 371, 3372, 383, 411, 459, 474, 491, 5228, 744, 785, 833, 877, 904, 909, 921, 931, 946, 951, 961.
- Apostoli buzgóság:* 7, 32, 112, 306, 315, 346, 407, 412, 413, 764, 790, 793, 796, 805, 807, 809, 811, 833, 911, 914, 916, 920, 928, 934, 972, 973.
- Apostolkodás:* 960-982, 1, 7, 89, 105, 108, 129, 137, 175, 199, 255, 315, 335, 336, 338, 340, 360, 488, 550, 812, 833, 837, 844, 846, 850, 915.
- Apró dolgok:* lásd *Csekélységek*.
- Aszkézis:* 707-733, 19, 292, 300, 433, 493, 899, 991, 992, 993, 996.

- Barátság:* 88, 91, 159, 160, 421, 422, 790, 798, 806, 807, 838, 972, 973.
- „Bárcsak” misztikája:* 776, 822, 832, 837.
- Bátorság:* 12, 18, 33, 34, 54, 121, 132, 169, 237, 393, 394, 497, 841, 849.
- Béke:* 152, 201, 258, 308, 445, 607, 620, 696, 702, 705, 715, 758, 759, 760, 767, 768, 777, 837.
- Betegség:* 98, 419, 706.
- Bizalom:* 168, 273, 3309, 314, 473, 474, 475, 482, 483, 487, 721, 729, 732, 733, 900.
- Boldogság:* 217, 297, 692, 696, 704, 754, 758, 766.
- Botrány:* 349, 370, 400, 411, 596.
- Bukások:* 136, 137, 211, 260, 261, 262, 263, 2644, 495, 711, 712, 713, 716, 870, 884, 991.
- Bűn:* 261, 262, 296, 309, 328-331, 357, 386, 402, 865.
- Bűnbánat:* 208-234, 200, 244, 246, 328, 403, 436, 439, 441, 503, 506, 712, 725.
- Bűnre vezető alkalmak:* 714, 716.
- Csekélységek:* 813-830, 19, 204, 205, 243, 272, 281, 302, 307, 362, 409, 410, 418, 557, 590, 614, 618, 755, 776, 911, 991, 998.
- Csend:* 281, 304, 447, 491, 627, 639, 645, 654, 656, 671, 672.
- Csodák:* 362, 376, 462, 583, 586, 588, 629.
- Démon:* 149, 236, 384, 413, 551, 567, 572, 576, 724, 750, 924, 930, 931.
- Démon:* lásd: *Ördög*.
- Derű:* 3, 8-10, 25, 374, 465, 702, 760.
- Egyetemesség:* 7, 315, 517, 520, 525, 764, 928, 947, 963-966.
- Egyház:* 517-527, 338, 400, 685, 836.
- Egyház Tanítása:* 338, 349, 384, 387, 393, 395, 397, 411.

- Egység:* 381, 462, 464, 480, 535, 549, 624, 830, 832, 847, 940, 947, 953-955, 960, 962, 963, 968.
- Egyszerűség:* 47, 64, 305, 379, 510, 581, 562, 868, 932, 952.
- Életegység:* 2, 81, 82, 271, 273, 353, 367, 411, 579, 967.
- Életszentség:* 387-416, 291, 301, 323, 327.
- Életerv:* 76, 77, 78, 80, 81, 304, 307, 334, 336, 362, 375, 377, 409, 815, 822, 986.
- Elhatározások:* 247-257, 123, 167, 176, 289, 292, 298, 305, 776.
- Első keresztények:* 469, 483, 570, 581, 799, 925, 966, 971.
- Emberi élet:* 135, 224, 306, 399, 420, 692, 703, 752, 753, 783.
- Emberi félelem:* 185, 353, 390-392, 491, 541.
- Engedelmesség:* 614-629, 190, 315, 377, 383, 706, 936, 941, 952.
- Engesztelés:* 216, 242, 247, 269, 272, 288, 402, 436, 527, 532, 861, 886, 897.
- Erények:* 3, 19, 22, 121, 124, 139, 152, 180, 350, 367, 378, 380, 409, 667, 668, 684.
- Érettség:* 2-4, 17, 18, 41-43, 49-51, 55, 295, 837.
- Erősség:* 4, 5, 11, 12, 19, 22, 33, 44, 48, 54, 325, 508, 519, 603, 604, 610, 615, 728, 853, 982.
- Érzékek megőrzése:* 183, 184, 214, 222, 231, 281, 283, 288, 304, 368, 375.
- Eszközök:* 470-491, 317, 324, 345-347, 350, 365, 433, 577, 585, 990.
- Eszmények:* 426, 493, 644, 830, 910, 987, 995.
- Észrevétlenül élni:* 347, 449, 509, 643, 647, 649, 651, 653, 655, 832, 840, 843, 848, 908, 917, 946, 959, 969, 970.
- Eukarisztia:* lásd *Oltáriszentség*.
- Evangélium:* 2, 296, 362, 416, 470, 583, 585, 586, 695, 701, 807, 921, 938.

- Fájdalom:* 169, 194, 199, 208, 209, 213, 215, 217, 219, 224, 229, 234, 256, 419, 436, 439, 548, 690, 692, 717, 885, 969, 982.
- Falánkság:* lásd *Torkosság*.
- Feszület:* 178, 277, 288, 302, 470, 555, 556, 775, 811.
- Fontoskodás:* 47, 351, 352, 459, 958.
- Függetlenség:* 149, 151, 152, 155, 189, 631, 632, 636, 722, 726, 770, 786, 907, 918, 931.
- Gazdagság:* 481, 487, 632-634, 636, 677.
- Góg:* 25, 119, 177, 200, 260, 351, 413, 589, 599-601, 620, 709, 781, 949.
- Gyavaság:* 18, 33, 34, 355, 36, 38, 54, 65, 169, 251, 348, 603, 714, 828, 841, 903, 985.
- Gyónás:* 309, 310, 521.
- Hajlíthatatlanság (szent):* 387, 393-398, 407, 850.
- Hálaadás:* 171, 182, 242, 268, 299, 313, 356, 425, 434, 437, 441, 512, 521, 524, 539, 693, 791, 894, 901.
- Halál:* 735-744, 601, 678.
- Harag:* 8, 9, 10, 20, 25, 654, 656, 698.
- Határozatlanság:* 1, 237, 300, 316, 515, 757, 797, 798, 902, 909, 910, 964, 985, 995.
- Házasság:* 26-28, 120, 360.
- Helyes szándék:* 32, 109, 215, 280, 287, 331, 367, 442, 481, 693, 787-789.
- Hit:* 575-588, 40, 142, 274, 279, 280, 317, 378, 380, 394, 471, 472, 474, 489, 667, 695, 727, 968, 998.
- Hittérítő:* 315, 764, 792, 801, 811, 812, 848, 968.
- Hiúság:* 48, 352, 592, 600-602, 613, 648, 839.
- Hivatás:* 902-928, 27, 301, 360, 801, 904.
- Hűség:* 137, 514.
- Idő kihasználása:* 15, 251, 253, 354, 355, 3356, 357, 358, 420, 530, 616.

- Igazmondás:* 34, 35, 54, 338, 394-398, 833, 836.
Igazságosság: 46, 309, 400, 431, 450, 672, 673, 747.
Igazságtalanság: 46, 672, 673.
Imádság: 81-117, 142, 145, 172, 266, 403, 502, 546, 547,
553, 574, 663, 800, 825, 888-891, 894, 911, 924, 927,
937, 946, 968, 990.
Irgalom: 309, 431, 711, 747, 914.
Ismertetőjegy: 339, 400, 407, 485, 565, 579, 584, 585, 589,
603, 608, 610, 642, 655, 658, 676, 677, 702, 703, 717.
Isten akarata: 754-778, 691, 718, 731, 739, 864, 912.
Isten dicsősége: 779-789, 842.
Isten eszközei: 381, 483, 484, 486, 488, 491, 612, 617, 723,
803, 830.
Isten jelenléte: 265-278, 103, 110, 288, 312, 319, 320, 416,
471, 551, 772, 894, 898.
Isten szeretete: 417-439, 1, 16, 24, 91, 111, 139, 171, 182,
246, 267, 303, 323, 401, 412, 492, 493, 568, 667, 668,
727, 796, 813.,
Istenfélelem: 141, 326, 386, 435, 734, 747, 749, 752.
Istenfiúság: 265, 274, 860, 864, 867, 870, 881, 887, 890,
892, 894, 919, 948.
Istengyermekség: lásd *Istenfiúság*.
Ítélet: 745-748, 930.
Jámborság: 86, 269, 272, 303, 346, 408, 501, 516, 522-524,
529, 531, 541, 551, 876.
Jellem: 1-55, 307, 311, 353, 364, 393, 4011, 603, 665.
Jóvátétel: 182, 232, 288, 402, 861, 897.
Kedélyesség: lásd *Öröm*.
Kegyelem: 12, 56, 298, 324, 434, 670.
Kereszt: 151, 178, 182, 204, 213, 230, 234, 474, 690, 718,
726, 758, 885, 873, 929, 989.
Képzés: 360-386, 305, 344, 756, 877, 921, 947, 965.

- Kis dolgok:* lásd: *Csekélységek*.
- Kísértések:* 141-143, 149, 302, 307, 308, 357, 433, 483, 485, 493, 498, 504, 513, 567, 576, 704, 708, 725, 727, 923, 973, 991, 993, 997.
- Kitartás:* lásd: *Állhatatosság*.
- Könnyelműség:* 13, 17, 18, 41, 50, 375, 564, 939.
- Könyvek:* 339, 467.
- Környezet:* lásd *Léggör*.
- Közömbösség:* 389, 391, 392, 415, 492, 658, 688, 692, 769.
- Krisztus követése:* 2, 212, 213, 271, 277, 310, 323, 356, 628, 671, 683, 687, 694, 699, 974.
- Kritizálás:* 49, 52, 53, 343, 442-449, 451, 453, 455-457, 675, 820, 945.
- Kudarc:* 404-406, 415, 691, 699.
- Kultúra:* 332, 340, 345, 347, 602.
- Küzdelem:* lásd *Aszkézis*.
- Langyosság:* lásd: *Lanyhaság*.
- Lanyhaság:* 325-331, 16, 414, 492, 551, 616, 822, 921.
- Léggör:* 376, 379, 380, 566, 986.
- Lelegyermekség:* 852-901, 55, 557, 697.
- Lelekiismeretvizsgálat:* 235-246, 248, 700, 787.
- Lelekiolvasmány:* 116, 117.
- Lelekivezetés:* 56-80, 166, 233, 259, 715, 862.
- Liturgia:* 522, 523, 527, 530, 541-543.
- Lustaság:* 11, 13, 15, 191, 206, 325, 356, 357, 358.
- Mária:* lásd *Szűz Mária*.
- Megbocsátás:* 267, 309, 441, 446, 452, 686, 689, 887.
- Megértés:* 442-443, 446, 448, 451, 454, 463.
- Megfelelés a kegyelemnek:* 242, 308, 313, 318, 320, 362, 580, 670, 761, 784, 807, 829, 856, 897, 901, 913, 965, 985, 990, 992.

Meggondoltság: lásd *Okosság*.

Meghívás: 902-928, 6, 16, 27, 28, 122, 299, 300, 323, 360, 483, 484, 485, 580, 602, 605, 670, 742, 779, 799, 800, 801, 803, 807, 808, 811, 834, 978.

Megistenítés: 274, 283.

Megjelenés: 2, 3, 47, 275, 351, 370, 626, 661.

Megnemértés: 491, 643, 647, 650, 688, 697, 908.

Megpróbáltatás: 14, 165, 482, 485, 487, 685, 687, 688, 695, 697, 700, 955, 956.

Megtérés: 285, 292, 298, 326, 404-405, 495, 675, 711, 712, 719, 914.

Megváltás: 11, 301.

Mennország: 29, 669, 748, 751, 752, 754, 819.

Merészség: 16, 387, 4011, 4002, 403, 405, 406, 479, 482, 841, 857.

Mértékletesség: 38, 126, 367, 679-682, 770.

Módszerek: 831-851, 307, 400, 488, 499, 509, 563, 644, 649, 655, 917, 944, 979.

Munka: 1, 13, 15, 21, 294, 306, 340, 355, 357-359, 372, 373, 440, 486, 491, 545, 933.

Nagylelkűség: 221, 413, 669, 670, 776, 779, 807.

Nagyravágás: 24, 112, 825, 874, 911, 949.

Nagyvonalúság: 7, 16, 24, 28, 52, 527, 636.

Nehézségek: 12, 20, 59, 164, 170, 311, 480.

Nevetség: 351, 390, 392, 618, 661, 847, 877, 879, 958.

Odaadás: lásd *Önátadás*.

Okosság: 40, 251, 401, 454, 479, 851.

Oltáriszentség: 269, 270, 321, 322, 531, 533, 535, 554, 569, 876.

Önátadás: 145, 155, 171, 218, 293, 299, 617, 659, 662, 684, 731, 786, 810, 902, 909, 918, 936.

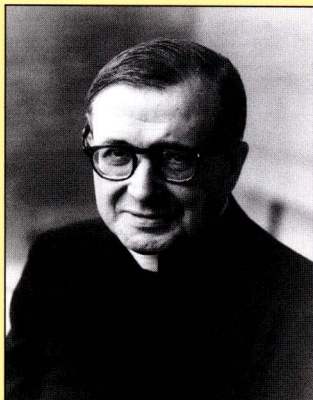
Önismeret: 18, 33, 50, 59, 63, 65, 591, 592, 593, 595, 596.

- 597, 599, 604, 608, 609, 686, 690, 698, 729, 780, 882, 883, 932.
- Önmeztagadás:* 172-207, 20, 43, 299, 306, 368, 631, 677, 681, 683, 689, 775, 881, 885, 899, 929, 946.
- Önuralom:* 19, 295.
- Önzés:* 29, 30, 31, 36, 458, 602, 643, 678, 683, 780, 784.
- Optimizmus:* 378, 404, 405, 406, 415, 473, 474, 476, 482, 483, 487, 717, 719, 875, 879.
- Ördög:* 149, 236, 384, 413, 551, 567, 572, 576, 724, 750, 924, 930, 931.
- Örökkévalóság:* 734, 752.
- Öröm:* 657-666, 203, 237, 260, 298, 548, 626, 672, 692, 696, 758, 807, 906, 965, 992.
- Összeszedettség:* 184, 281, 283, 294, 304, 319, 368, 375.
- Pápa:* 520, 573, 833, 898.
- Papság:* 66-75, 98, 526, 531, 532, 638.
- Példa:* 2, 275, 370, 626, 661.
- Pesszimizmus:* 52, 660, 688, 694, 706, 723, 879, 887, 998.
- Pihenés:* 357, 706, 723.
- Pokol:* 749, 750, 752.
- Prozelitizmus:* 790-812, 411, 483, 563, 629, 764, 831, 835, 916, 920, 972, 978.
- Ráhagyatkozás Istenre:* 95, 113, 389, 472, 498, 659, 691, 721, 722, 728-733, 756, 758, 760, 766-768, 853, 964, 912.
- Realizmus:* 13, 40, 363, 471, 499, 688, 706, 845.
- Remény:* 12, 139, 169, 182, 264, 582, 667, 668, 669, 695, 719, 720, 721, 727, 730, 731, 748.
- Rend:* 15, 76, 78-80.
- Szabadság:* 159, 160, 170, 214, 293, 761, 762.
- Szegénység:* 630-638, 770.
- Szelídség:* 4, 8-10, 20, 25, 654, 656, 671, 698.

- Szent József:* 559-561.
- Szentáldozás:* 105, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 710, 896.
- Szettek:* 133, 143, 146, 164, 469, 470, 483, 874, 947.
- Szettek Egyessége:* 544-550, 315, 464.
- Szettek Közössége:* lásd *Szettek Egyessége*.
- Szentlélek:* 57, 58, 130, 273, 852.
- Szentmise:* 528-543, 997.
- Szeretet:* 440-469, 32, 161, 361, 365, 366, 369, 385, 399, 412, 459, 675, 683, 795, 959.
- Szív:* 145-171, 188, 422, 432, 434, 477, 504, 666, 678, 687, 912, 917.
- Szolgálat:* 289, 293, 300, 334, 336, 364, 413, 519, 669, 905.
- Szűz Mária:* 492-516, 93, 144, 268, 269, 272, 276, 491, 500, 501, 505, 558, 598, 653, 711, 721, 833, 884, 898, 900, 907, 982.
- Tanulás:* 332-359.
- Tapintatosság:* 639-656, 51, 55, 347, 839, 952, 970, 972.
- Természetesség:* 379, 380, 440, 499, 641, 858, 877, 958, 986.
- Természetfölötti élet:* 279-300, 278, 341, 389, 422, 578, 583, 638, 697, 942, 961.
- Természetfölötti kilátás:* 174, 280, 297, 363, 404-406, 415, 424, 471, 664, 702, 753.
- Testvériség:* 55, 365, 366, 385, 458, 460, 461, 462, 465, 469, 480, 544, 545, 549, 665, 924, 927, 948, 955, 956, 974, 977.
- Tisztaság:* 118-145, 490, 504, 511, 707, 741, 850.
- Tisztítóút:* 571, 898, 899.
- Torkosság:* 126, 679-682.
- Tökéletesség:* 39, 107, 290, 291, 301, 329, 337, 408, 766, 791, 807, 815, 826, 887, 926, 960, 983.

-
- Töredelem:* 216, 242, 246, 436, 437, 439, 441, 503, 506,
508, 591, 861.
- Tudomány:* 282, 332, 336, 338-340, 344, 345, 347, 467, 782,
836, 849, 978.
- Türelem:* 10, 702, 911.
- Vértanú:* 182, 185, 199, 205, 206, 622, 647, 743, 848.
- Veszekedés:* 25, 491, 798, 993.
- Vezeklés:* lásd: *Engesztelés*.
- Vidámság:* lásd *Öröm*.
- Világ:* 1, 112, 301, 347, 432, 676, 831, 832, 848, 939.
- Viszontagságok:* 685-706, 12, 302, 306, 308, 404, 482, 514,
706, 726, 879.
- Zavarosság:* 384, 394, 400, 407, 603, 964.

Olvasd e tanácsokat lassan,
nyugodtan, hogy értelmükről elmélkedhess.

Olyan szavak ezek, melyeket suttogva mondok,
bizalommal, mint barátod, mint testvéred,
mint atyád!

Beszélgetésünket Isten hallgatja!
Semmi újat nem mondok,
csak felidézem emlékeidet,
hogy új gondolat szülessen benned
és az megdöbbentsen.

Így jobbá teszed majd életed,
s az imádság és Szeretet útjára térsz.
Végül igazi emberré válsz.

Josemaría Escrivá

Ára: 1400 Ft

ISBN 963-361-331-0

9 789633 613313